

Ālənžil n-Ŷisa Ālmasesx wa iktăb Mătti

*Ātṭarex n-Ŷisa Ālmasesx
(Luqa 3:23-38)*

¹ Ātṭarex n-Ŷisa Ālmasesx wa n-ahäya n-ănnăbi Dawəd d-ahäya n-Ibrahim da:

² Ikrăš Ibrahim Isxaqq,
Isxaqq ikrăš Yaqub,
Yaqub ikrăš Yähuda d-ayətma-s wi iyyăđnen.

³ Yähuda ənta, təkrăš-as hänne-s Tamar, Faris d-Zira.

Ikrăš Faris Xăšrun,
ikrăš Xăšrun Aram,

⁴ ikrăš Aram Aminădab,
ikrăš Aminădab Nasun,
ikrăš Nasun Sălmun.

⁵ Ikrăš Sălmun d-hänne-s Rahab Boğaz,
ikrăš Boğaz d-hänne-s Rutt Ÿubăyd,
Ŷubăyd ənta, ikrăš Yasa.

⁶ Yasa ənta a orăwän ămănokal Dawəd.
Dawəd ənta, ikrăš d-hänne-s n-Urya Sulăyman,

⁷ Sulăyman ənta ikrăš Raxăbyăm,
Raxăbyăm ikrăš Abya,
Abya ikrăš Asaf,

⁸ Asaf, ikrăš Yăhušăffat,
Yăhušăffat ikrăš Yoram,
Yoram ikrăš Uzya,

⁹ Uzya ikrăš Yotam,
Yotam ikrăš Axaz,

Axaz ikrăš Ezekya,
 10 Ezekya, ikrăš Mänase,
 Mänase ikrăš Amon,
 Amon ikrăš Yozya,
 11 Yozya ikrăš Yăxunya d-ayətma-s wi iyyăđnen.
 Āzzāman-wen-dăg a dăg-əttəkfälän kăl-Işrayil
 s-ákall wa n-Babilun.

12 Dărăt atəkfəl-wen-dăg ad-ikrăš Yakonya
 Āşşālat,
 Āşşālat ikrăš Zurubabil,
 13 Zurubabil ikrăš Abihud,
 Abihud, ikrăš Ilyakim,
 Ilyakim ikrăš Yazur,
 14 Yazur ikrăš Āssăddiq,
 Āssăddiq, ikrăš Yahim,
 Yahim ikrăš Yəlihud,
 15 Yəlihud ikrăš Yəlyazär,
 Yəlyazär, ikrăš Mittän,
 Mittän, ikrăš Yaqub.
 16 Yaqub-en-dăg a āshăyăwän Yusəf wa n-ăhaləs
 n-Măryăma
 ta torăwăt șisa wa s-itawănnna Ālmase.

17 șur-ăzzāman wa n-Ibrahim təkkəd
 ăzzāman wa n-Dawəd, okäynät mărawăt
 əzzurəyaten d-əkkožät; șur-ăzzāman wa n-
 Dawəd təkkəd ăzzāman wa n-atəkfəl n-kăl-
 İşrayil s-ákall wa n-Băbilun, okäynät mărawăt
 əzzurəyaten d-əkkožät; șur-ăzzāman dağ wa n-
 atəkfəl n-kăl-Işrayil s-ákall wa n-Babilun təkkəd
 ăzzāman wa n-tiwit n-Ālmase, mărawăt
 əzzurəyaten d-əkkožät a okäynen.

*Tiwit n-Yisa Ālmasex
(Luqa 2:1-7)*

18 Энта да əммəк wa s-iwa Yisa Ālmasex: ma-s Märyäma, ittar-tät ähaləs s-isəm-net Yusəf mäšan däg-a-wa itäj Mässinäg s-tärna n-Unfas Šäddijän, təkräš ənniyät härwa wär toher d-Yusəf isəftaq. **19** Yusəf-i n-anəmmutär-net, ähaləs n-ämägadal a ämoos, inhäy a-s tanfust-den-däg ɣas, ässosäm, wär t-illa ere däg-ija isälan ed wär-irha ad-tät-ikşəf. Təssəba n-a-wen-däg a fäl t-dd-ijjäš ənniyät n-ad-hin-izjär isälan-net däg-ufär. **20** Izinəzjum däg-a-wen-däg a-s has-dd änfaläl änjalos n-Emäli däg-täharjit, inn'-as: «Yusəf Ägg-Dawəd, wär täksuḍäd adubən n-Märyäma fäl-a-s ənniyät wa la, Unfas Šäddijän a-s əssəbab-net, **21** ad-təkrəš alyad, təjəd-as isəm Yisa fäl-a-s ənta a madän-ixləs tamötte-net däg-ibäkkadän-net.» **22** A-wa iket-net ija i-ad-itbət a-wa innä ännaabi n-Mässinäg iyyän a-s innä:

«Innä Emäli:

23 <Säjdät!

Ad-təkrəš tämawaḍt wärät təzzey meddən ənniyät,

təkrəš alyad, iwär-t isəm Imanuwil».

Imanuwil, älmägna-net: Mässinäg, izzäg-dd jere-näg.»

24 Inkär-dd Yusəf däg-edəs, ämeşäl a-wa has-innä änjalos n-Emäli, izzəzläy-dd Märyäma, **25** mäšan wär där-s oher isəftaq har təjräw eğäf-net, təkräš alyad, äswär-t isəm Yisa.

2

Imusăńän wi dd-fälnen ijəj, əmmayăń i-Yisa

¹ Āzzämän wa d-ämooos Harudës ämänokal n-teje ta n-Ālyähudøyät ad-iwa Yisa däg-taxrëmt ta n-Bätlehäm hät teje-ten-däg. Āzzämän-en-däg dağ ad-dd-osän imusăńän dd-falnen emäynäj, əkkan-dd Yärussälam, ² sastanän äddinät d-ämänokal n-käl-Ālyähud wa s-iket iwa s-ənhäyän atär-net a-s dd-izjär s-emäynäj; əllägen-asän a-s ass ad-dd-jän i-ad-t-əgbədän.

³ Isl' ämänokal Harudës i-mäjräd-wen-däg ȳas, iššəwwäś ənta d-käl-Yärussälam iket-däg-näsän. ⁴ Äsdäw-dd darät-a-wen e d t-illäm ämänokal n-käl-tikutawen d-älgalim n-Ātławrä, issəstän-tän d-edägg wa däg-mad-iwəy Älmasex. ⁵ Ənnän-as: «Bätlehäm ta hät teje ta n-Ālyähudøyät a däg-mad-iwəy fäl-a-s iktab ännäbi iyyän a-s, inna Mässinäg:

⁶ <Ya Bätlehäm, kämm-i hät teje ta n-Ālyähudøyät, tidət, wär təkned təmyäre jer-tiğärmaten ti n-käl-Ālyähud mäšan, kämm-i-däg əndärrät ad-dd-mad-izjär ämänokal wa madän-izar i-tamətte-nin ta n-käl-Işrayil, isəssiğəd-tät.»

⁷ Islä Harudës i-a-wen ȳas, ikkäs-dd imusăńän-winnin s-takše, ad-tän-ikann asəstan d-azzämän wa däg-hasän-dd-änfaläl atär wa s-ənnän ənhayän-t. ⁸ Issəgl'-en darät-a-wen, däg-a-s hasän-inna: «Ākkät Bätlehäm, təknəm asəstan d-alyad, afäl t-təjräwäm, əqqəlät-ahi-dd, təjəm

dăg-i isālan i-ad-t-äkkăg, ärkägäg-as näkk-dăg.» ⁹ Əslän i-a-wa innan, əglän. A əndärrän, atär-wənnin ənhäyän s-emäynäj-da-dăg, äzzar-asän har tanämhäla n-ehän wa iha alyad. ¹⁰ Ənhäyän atär-en, əknän tedäwit. ¹¹ Əjjäšän ehän wa jənnəj-ənhäyän atär, ənhäyän alyad d-ma-s Märyäma, ärkägäns, ad-t-ğabbädän. Orän ədarät-a-wen tisətwar-näsän, əkkäsän-as-dd tibəddar n-oräg d-matälxer d-teldədt.[†] ¹² Ellan-t dihen-dăg a-s tän-issəlmäd Mässinäg dăg-täharjit s-udaynet i-ad-əqqəlän Harudəs. Jän tabarät tiyyät säl ta dd-jän, əqqälän əkall-näsän.

Ajiwəd s-Mışra

¹³ Əglän imusänän ənnin əsas, änfaläl-dd ənjälos n-Emäli i-Yusəf dăg-täharjit, inn'-as: «Yusəf, ənkär, ədkəl alyad d-ma-s, jawäd s-äkall wa n-Mışra, təzzägäd dihen-dăg har ašäl wa d-hak mad-ənnäg tăddoobed ad-dd-təqqələd fäl-a-s alyad-i, itammäg-as Harudəs i-ad-t-äng.» ¹⁴ Inkär, idkäl alyad d-ma-s, əhona s-Mışra ehäd-wen-dăg, ¹⁵ izzäg dihen har äba Harudəs. Ij'-a-wen i-ad-itbət a-wa innä ənnäbi iyyän a-s innä, innä Emäli:

«Əgħreġ-dd Rure-g i-ad-dd-izjär Mışra.»

Aratän wi issänya Harudəs

¹⁶ Ilmäd Harudəs a-s əssəswädän-t imusänän ed wär t-dd-olesän uğəl əgas, ikäf s-adkär. Omär əlwäqq-wen-dăg s-ad-ämmätän ilyadän

[†] **2:11** 2:11 Ađutän-wi-dăg, itawänn'-asän day: Miri (myrrhe dăg-Təfränsit).

wi hänen Bätlehäm d-attayän-net t-əllanen daw-əssin iwətyan ed täqqän-ten-däg a togdähät d-ta s-has-ənnän imusänän, änfalälän-asän-dd atär däg-s. ¹⁷ Ämoos a-wen-däg ijän a ässiitbätän a-wa innä ännäbi Yirmiya[†] a-s inna däg-əlkəttab n-Mässinäg:

¹⁸ «Ij' emäsli n-tisnant däg-ağrəm wa n-Rama,
ja tahäla d-tikalelen.

A-wa Rähila hallät ilyadän-net,
ăbă-dd a tät-isəssisumän,
ed ilyadän-net, ämmun iket-däg-näsän.»

Iqqäl-dd Yusəf ăkall wa n-İşrayil

¹⁹ Āba Harudəs ȳas, änfaläl-dd änjalos n-Emäli i-Yusəf däg-täharjit däg-ăkall wa n-Mışra, inn'-as: ²⁰ «Eđkəl alyad d-ma-s ămära, təqqələd ăkall wa n-İşrayil ed äddinät wi s-käla tattarän iji n-iman-net, āba-tän.» ²¹ Inkär Yusəf, iđkäl alyad d-ma-s, iqqäl ăkall wa n-İşrayil. ²² Mäšan, islä a-s Erkiliyas ägg Harudəs a ămnakälän däg-edägg n-ti-s fäll-teje ta n-Ālyähudəyät ȳas, igdäl-as əmməttəsu ad-tät-ăkk i-ad-däg-s izzäg. Änfaläl-as-dd Mässinäg däg-täharjit, inn'-as ad-ăkk teje ta n-Galila. ²³ Iwwäđ-in teje-ten ȳas, izzäg däg-tayrəmt s-isəm-net Näsirät. Ija a-wen i-ad-itbət a-wa ənnän ännäbitän fäll-ȳisa a-s ənnän:

«Ad-t-iwär isəm: U-Näsirät.»

[†] **2:17** 2:17 A-wa ännäbi dd-ăzzarän i-ȳisa, ăloläy däg-isəlan-net sădisät timaq n-awätay dat-tiwit-net.

3

*Ălxuṭbăt wa ija Exya wa n-Enəsselmăx
(Marqəs 1:1-8; Luqa 3:1-18; Exya 1:19-28)*

¹ Išilan-win-dăx d-izzăx Yisa taɣrəmt ta n-Năşirăt, ad-issəntă Exya wa n-Enəsselmăx āmaşal-net, ijanna i-ăddinăt dăx-tenere n-teje ta n-Ālyăhudəyăt: ² «Utabăt făl-a-s Təmmənəya n-Măssinăx, tohăz-kăwän-dd.» ³ A-wen-dăx išlăn Exya, a dăx-ăssewăl ānnăbi Saya,[†] a-s innă: «Ad-t-iməl āhaləs āsiɣăren dăx-tenere, ijanna i-ăddinăt:

<Āknăt tabarăt i-Emăli, səssiɣədăt data-s ibaran-net.» »

⁴ A-s ităjj a-wen-dăx, ilsa Exya asălso ik-nan s-eläm n-amnəs warän amżadän, ijbas s-taməntəka n-eläm, iddar s-tašwalt d-torawăt. ⁵ Tisən-t-dd āddinăt dd-falnen aɣrəm wa n-Yărussălam d-teje ta n-Ālyăhudəyăt iket-net d-idäggan iket-năsän wi ohăznen ejänš wa n-Yurdəni, ⁶ ad-tilgyun ibăkkadän-năsän dat-tamətte, isalmax-tän Exya dăx-ejänš wa n-Yurdəni.

⁷ Ijrăh-in Exya a-s tamətte ta t-dd-təkkăt, han-tät āddinăt ājjootnen la taggayt ta n-kălfaris d-ta n-kăl-sadus ārhanen ad-tän-isəlmăx, innăd-dd sär-sän, inn'-asän: «Ya taššälen-i-dăx! Wădden tənnäm təmsădäm! Əyya, a

[†] 3:3 3:3 A-wa ānnăbi dd-ăzzarän i-Yisa, ālolăy dăx-isălan-net əssayăt timaq n-awătay dat-tiwit-net.

tärham ad-tətwəsəlmägäm i-ad-təfələm daw-ăşsärexa n-Mässinäg wa s-işwar fälla-wän dd-ođa? Läxätät-ahi, mi kăwän-issəlmädän s-a-wen? ⁸ Sətbətät tätubt-năwän s-timaşalen āhuuskätnen, ⁹ wär tăsfälläm fäll-tənna n-a-s əzzurəyät n-Ibrahim a tămoosäm ed afäl tăqqäl s-isälän n-əzzurəyät ḡas, Mässinäg, äddoobät ad-isəmməeskəl tihun-ti-däg hannäyäm, ixlək-dd däg-snät əzzurəyät i-Ibrahim. ¹⁰ Ajät ənniyät fal-a-s emm n-tutäla äru d-insa fäll-ikewän n-iħeškan, e d t-illäm ahəšk wärän itirəw aratän iha ālfayda, ad-hin-ättänkäđ, itwəjär-in däg-efew. ¹¹ Näkk, aman a däg-kăwän-salmağäg i-ad-umas a-wen ašämöl n-tätubt-năwän măšan, ilkam-ahi āhaləs hi-ijan mijraw wa-däg s-wär-ānhäjjäg wäla-däg d-ad-əđəsäg issal n-tifädeleen-net, ənta, Unfas Şaddijän d-efew a däg-kăwän-mad-isəlmäg, ¹² iṭṭaf tesäyt-net ta s-mad-hin-izuzzär allon-net, isədəw əttägäm wa olägän däg-ejänd-net, irməs ahošär wa wär-ih' ālfayda, ijär-t-in däg-efew āhijäljälän härkuk.»

*Atwəsəlmay n-Visa däg-aman
(Marqəs 1:9-11; Luqa 3:21-22)*

¹³ Däg-a-wen-däg a dd-ifäl Visa teje ta n-Galila, ikkä-dd Exya i-ad-t-isəlmäg däg-ejänš wa n-ġurdəni ¹⁴ măšan, unjäy Exya s-a-wen, ānn-ak, inn'-as: «Näkk a āmiğatärän s-ad-hisəlmägäđ däg-aman, ḡas əndek e-d il' əmmək n-a-s käyy a hi-dd-itakkän i-a-wen?» ¹⁵ Inn'-as Visa: «Āmära-däg, əqbəl s-a-wen ed əmmək-wen-däg a-s mad-nămaşäl a-wa oğädän, irha Mässinäg.» Ij'-as Visa mäjräd-wen-däg ḡas,

issəlmäγ-t Exya. ¹⁶ Ätwäsälmäγ Yisa, diha-däγ dd-izjär aman, ad-dd-ämerän išənnawän däγ-təssəba-net, inhäy Unfas Šäddijän n-Mässinäγ har fälla-s dd-äzzubbät däγ-ännuγ n-tedäbert mällät. ¹⁷ Däγ-tamäzäyyat-ten-däγ ad-dd-ijmäđ emäslı išənnawän, innän:
 «A-wa Rure-γ wa əkneey tärha,
 ənta a däγ-äsriwän iman-in.»

4

Äžžurräb Iblis Yisa (Marqəs 1:12-13; Luqa 4:1-13)

¹ Oγäd Unfas Šäddijän Yisa ḥarät-a-wen s-tenere i-ad-t-ižžurrəbət Iblis. ² Ija dihen əkkožät timərwen n-ehäđ d-äšäl, äzum, wär-ikša, wär-iswa. Šämad tokay täqqän-ten-däγ, ad-älluz. ³ Älwäqq-wen-däγ ad-t-ohäż Iblis-i n-älmužärrib, inn'-as:

«Šämad käyy a-s Rure-s n-Mässinäγ, änn i-tihun-ti-däγ ad-umasnät tijəlwen!»

⁴ Inn'-as Yisa: «Iktab däγ-mäjräđ n-Mässinäγ a-s;
 <Tämudre n-ägg-adəm, wär təmdä fäl tetäte γas, iddäret daγ s-e d t-illäm
 mäjräđ dd-izjarän emm n-Mässinäγ.> »

⁵ Iwwäy-t Iblis ḥarät-a-wen s-agrəm wa šäddijän n-Yärussälam, ij'-e fäll-afälla n-ehän n-ämudd wa mäqqärän, inn'-as:

⁶ «Šämad käyy a-s Rure-s n-Mässinäγ, äyy iman-näk s-äkall ed iktab däγ-mäjräđ n-Mässinäγ a-s:
 <Ad-sär-k dd-amär Mässinäγ änjalosän-net

əkbəlän-kăy dăg-ifassän-näsän
i-ad-wär hak-rəssəl wăla-dăg tăhunt tiyyăt ȳas.»

⁷ Inn'-as ȳisa: «Iktab day dăg-mäjrăd n-Mässinäg a-s:

«Wär-e tarəməd Emäli-năk, Mässinäg.»

⁸ Iwwäy-t day Iblis s-ađay iyyän iknan ađkul, issəkn'-e əddəwəlän n-ăddunya iket-net d-ălxurmät-näsän, inn'-as ămăra:

⁹ «Hakkäg-kăy a-wa-dăg iket-net, afäl dat-i tărkägħad, tăgbäd-dad-ahi.»

¹⁰ Inn'-as ȳisa: «Iblis, ajej-ahi; iktab dăg-mäjrăd n-Mässinäg a-s:

«Āgbəd Emäli-năk Mässinäg,
ənta ȳas a fälla-k ilan ālxidmät.»

¹¹ Oyy'-e Iblis darät-a-wen, osän-t-dd ănjălosän
ăssaxăt-wen-dăg, ăxdämän-as.

Sānto n-ămašal n-ȳisa dăg-tayrəmt ta n-Qăfărnaxum

(Marqəs 1:14-15; Luqa 4:14-15)

¹² Islă ȳisa atärməs n-Exya wa n-Enəsselmăg ȳas, ikkă teje ta n-Galila. ¹³ Izjär tayrəmt ta n-Năşirăt, iglă izzäg ta n-Qăfărnaxum, a-wen tayrəmt hat asălim n-ejänš wa n-Galila dăg-attayän n-teje ta n-Żabilun d-ta n-Naftali; ¹⁴ ămoos a-wen a ässiitbătän mäjrăd wa ija ănnăbi Saya[†] a-s innă:

¹⁵ «Ya kăl-Żabilun, ya kăl-Naftali!

Kăwăneđ-i hănen asălim d-ejänš wa n-Galila,

† **4:14** 4:14 A-wa ănnăbi dd-ăzzarăń i-ȳisa, ālolăg dăg-isălan-net əssayăt timaq n-awătay dat-tiwit-net.

Kăwăned-i hin-əllanen i-ejänš wa n-Ýurdəni,
săjdät!

Kăwăned-i n-kăl-teje ta n-Galila əzzăŷän
inəzzulam,[†] săjdät!

16 Tamətte ta hăt tihay, ämläwläw-dd fälla-s
ănnur măqqärän,
ăddinät daŷ wi s-kăla əzzăŷän tihay ti hănen
tamăttant,
ašäl-i, äzzubbăt-dd fälla-sän ănnur.»

17 Yur-dihen-dăŷ ad-issənta Ýisa āmaşal-
net, ixatṭäb, ijanna i-ăddinät: «Ütabăt făl-a-s
Təommənəya n-Mässinäŷ, tohăz-dd.»

Inət̄ulab n-Ýisa wi ăzzarnen
(*Marqəs 1:16-20; Luqa 5:1-11*)

18 Irjaš Ýisa ašäl iyyän dăŷ-asălim n-ejänš
wa n-Galila a-s inhăy əssin ayətmatän: Simyon
wa s-itawănnna Bəṭrus d-ăñŋa-s Idris, təjjarăن
tătart-năsän dăŷ-aman ed iməhhuyya n-imănan
a āmoosän, **19** inn'-asän: «Elkəmät-ahi, ad-
kăwăń-ăjăŷ meddən săr-i dd-sadawnen ăddinät
i-ad-tăń-ăxлəsăŷ.» **20** Oyyän titarren-năsän
ălwăqq-wen-dăŷ, əlkämän-as.

21 Illa-hin i-dihen, oläs daŷ Ýisa ahănay n-
əssin ayətmatän iyyăd: Yaqub d-ăñŋa-s Exya,
han turăft n-aman əntăned d-abba-năsän Zăbdi,
samäkrasän titarren-năsän; iŷr'-en-dd s-iman-
net əntăned-dăŷ. **22** Oyyän abba-năsän hakd

[†] **4:15** 4:15 — Yur-kăl-Ālyăhud, ere wărăń āmoos ägg-Ālyăhud
s-alăšăl mey ere wărăń ilkem i-ăddin-năsän, iket-net, änäzzalim
a āmoos. A-wen-dăŷ a făl tiwsaten ti iyyădnen iket-năsnăt, ti
n-inəzzulam. — Ašäl-i-dăŷ, änäzzalim, ákafăr (ere wărăń issen
s-Mässinäŷ).

turäft n-aman dihen-däg, əlkämän-as älwäqq-wen-däg.

*Āzozāy Yisa imarhinän däg-teje ta n-Galila
(Luqa 6:17-19)*

²³ Älliil Yisa teje ta n-Galila iket-net, isayra äddinät däg-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud, ixatṭab isälan n-Älənžil n-Təmmənəya n-Mässinäg, izizuy äddinät däg-turhənnawen-näsän d-älxibän-näsän. ²⁴ Intäj isəm-net däg-äkall iket-net har äwwäd Surya. Tamawayän-dd sär-s imarhinän d-inagyabän d-iməlšan d-wi təjräw tašäkärkärät d-inəbdan, izizuy-tän iket-däg-näsän. ²⁵ Däg-asikəl-net, təlkam-as tamətte tächeet han äddinät dd-falnen teje ta n-Galila d-tidbi ti n-märawät; iyyäd, Yärussälam d-Älyähudəyät d-illa-hin i-Ýurdəni sihen ad-dd-falän.

5

Ālxuṭbät wa ija Yisa fäll-afälla n-tadagy

¹ Inhäy Yisa əjut n-tamətte ta has-təlkämät ḡas, iwwän tadagyti tiyyät, äqqima, əkkän-t-dd inəttulab-net, äqqimän edes-has; ² iḍkäl mäjräd, ad-tän-isayra, ijann'-asän:

*Tisundad
(Luqa 6:20-23)*

- ³ «Təndəd i-wi äzożnen iman-näsän dat-Mässinäg
ed Təmmənəya n-Mässinäg ti-näsän.
- ⁴ Təndəd i-wi äsninnen däg-iman-näsän
ed ad-ismaḍän ulhawän-näsän.

- 5** Təndəd i-wi āzednen ha tažidert
ed ad-əkusən ākall.
- 6** Təndəd i-wi inaqq laž d-fad n-asətbat n-iqqud
ed ad-āyyawänän dăg-a-wa s-tammăgjan.
- 7** Təndəd i-wi s-ha tähaniñ ulhawän-näsän
ed ad-hasän-adən Mässinäg tähaniñ.
- 8** Təndəd i-wi s-šaddijän ulhawän-näsän
ed ad-ənhəyän Mässinäg.
- 9** Təndəd i-wi n-käl-ālgafyät
ed ad-tän-iwär isəm: dăgg-Mässinäg.
- 10** Təndəd i-wi tamädraynen dăg-təssəba n-
iqliqud-näsän
dăg-erhet n-Mässinäg
ed Təmmənəya n-Mässinäg, ti-näsän.
- 11** Təndəd-awän e-d kăwän-gaggärän āddinät,
tiğəzzəbun-kăwän,
jannen fälla-wän s-bahu
e d t-illäm a läbasän dăg-āddimmät-in.
- 12** Dăwätät, talwəm dăg-iman-nawän ed ad-ijat
marušät-nawän dăg-ālžännät,
ālgizabät-wen-dăg kăwän-säknən āddinät ašäl-
i-dăg,
a əssəknän i-ānnäbitän wi hawän-dd-
azzarnen.»

*İnumənän, tesəmt d-ānnur a ămoosän i-
ăddunya*

(Marqəs 9:50; Luqa 14:34-35)

13 «Kăwäned a-s tesəmt n-ăddunya măşan,
tesəmt, afäl tät-təjmäd temde-net, ma s-tät-e-
isəsməm ăwadəm? Ad-ăbas t-illa a tənfa ar ad-
hin-tădf, əfkəlfəkəlän-tät āddinät.

14 Kăwäned a-s ănnur n-ăddunya. Aşrəm ya
iwarän afalla n-ađađ wär mad-ifffär; **15** āddinät,

wär sārmisān tefätelt təzzar, əjən-tät daw-ăkoss, än̄n-ak, ăsadəf ăsikakān a fäll-tät-e-siləyān i-ad-ăsimäläwlaw ănnur-net ehän d-a-wa t-ihän iket-net. ¹⁶ A-wen-dăg a fäl, imləwləwet ănnur-năwăń kăwăned-dăg, s-əmmək-en-dăg, dat-ăddinăt i-ad-ənhəyān imärkedän-năwăń, səmχărän Abba-năwăń-i ihän išənnawăń.»

Alämär wa āynayän d-wa ārəwăń

¹⁷ Inn'-asän ȳisa day: «Wär tegalät năkk, osey-dd i-ad-hin-əkkəsăg a-wa innă alämär wa n-ănnăbi Mosa d-a-wa ənnän ănnăbitän wi iyyädnen, asətbat-net a-s dd-osey wădden anăxas-net. ¹⁸ Äsidättey-awän a-s adiba išənnawän d-ăkall, wär-ăba wăla-dăg tahnəqqet wăla tătbăqqet tiyyät ȣas dăg-alämär n-Măssinăg a ikkäs wär-itbet a-wa dăg-s ätwännän iket-net. ¹⁹ A-wen-dăg a fal ere änmašräyän i-alämär wa dăg-sän ojärän təmməđrit, mey ittär ad-išənnəməšrəy äwadəm iyyän s-a-wen-dăg, äwadəm-en, ənta a madän-umas wa ojärän iba n-təfärre dăg-Təmmənəya n-Măssinăg măšan, ere itamašalän a-wa innă alämär, isalmad ăddinăt a-wa inna i-ad-t-ămašalän əntăned-dăg, äwadəm-en, adumas ămizär dăg-Təmmənəya n-Măssinăg. ²⁰ șkkasăg-kăwän dăg-taŷdărt n-a-s afäl wär-ojer iqqud-năwăń wa n-ălgulam n-Ātțäwrăt d-kăl-faris, xăram-awän ujëś n-Təmmənəya n-Măssinăg.»

*Ađkăr, iji n-iman, kəssən d-tenăšše
(Luqa 12:57-59)*

21 «Wädden, təslam a-s imgarän-näwän wi nibda, ätwänn'-asän, inna Mässinäχ: <Wär jed iman ed ere ijän iman däχ, iwär-t uđlem dat-Mässinäχ>, **22** mäšan näkk, ənneyg-awän a-s: ere ijjäš adkär fäll-äñjä-s däχ, iwar-t uđlem, ere innän i-äñjä-s: <Amäros>, äniihähja s-ad-ämawäy s-ässäreχa wa mäqqärän s-itawänna Sinhidrin† i-ad-itwəšräχ; ere day innän i-äñjä-s: <Təkšäfäd>, äniihähja d-ad-t-äkš efew wa n-žohännäma. **23** Afäl təkked ehän n-ämudd wa mäqqärän, täwwayäd takute-näk, afäl älwäqq wa d-sänsed takute-näk fäll-tasəskärt ta ntikutawen har dd-təkted a-s ikka härät jere-k d-äñjä-k, **24** wär ketäd, äyy'-et dədi-däχ, əqqəl äñjä-k har hak-änš təzzar, təjəd takute-näk i-Mässinäχ.

25 Kunta irwas-käy äwadəm, išk'-ak s-əlxəkum, uf'-ak ad-där-s tənməknäd šik iket-di d-hin-tiwdäm əlxəkum ed əlxəkum, afäl t-in-täwwädäm, ad-käy-äj ere wa käy-äsiwärän udlem däχ-ifassän n-ägg-ässäreχa, äj'-ik ägg-ässäreχa däχ-ifassän n-älgomi, äj'-ik älgomi däχ-takärmut. **26** Äsidätteχ-ak a-s edägg-en, afäl t-təjjäšäd, wär t-dd-mad-təzjäräd a təkked wär dd-təssəmdäd timzal n-har tämma ta käy-irwäs.»

Isälan n-əzzəna

27 «Wädden, təslam a-s ätiwänna: <Wär jed əzzəna>, **28** näkk ənneyg-awän a-s ere ijän däχ-tamädt wär-ädobän akäyad n-derhan, isälan

† **5:22** 5:22 A-wa älžämaxăt n-inušämän d-imizärän n-käl-Israyil wa itirən ässäreχa, əntäned a-s älkallitän, osağän day tamette d-əlxəkum d-äddin.

əmdän, izn'-et däg-ulh-net. ²⁹ Käyy, kunta tițt-näk ta n-axil a käy-isifun abäkkad, kukkərət-tädd, təjrəd-tät-in fälla-k härwa wär tämešäläd abäkkad-wen-däg, ed uf'-ak, iji n-tițt təjjəšäd ălžənnät, uhən tətwəjäräd-in däg-temse təmda tağəssa-näk. ³⁰ Kunta dağ ăfuss-näk wa n-axil a käy-isifun abäkkad, ənkəd-t, təjrəd-t-in fälla-k härwa wär tämešäläd abäkkad-wen-däg, ed uf'-ak, iji n-ăfuss təjjəšäd ălžənnät, uhən təjjəšäd temse təmda tağəssa-näk.»

Isälan n-aməzzi

(Mätti 19:9; Marqəs 10:11-12; Luqa 16:18)

³¹ «Təssanäm a-s ätwännä: <Ere irhän azəmməzzi n-hänne-s, ăkf'-et-tät täkarde n-aməzzi təzzar> ³² mäšan, näkk, ənneğ-awän: ere ăzmäzzäyän hänne-s s-wädden arämas a tät-ija tikər-as, ij'-et temäznit; ere dağ wa ădobänän tamädt dd-tämmiizzäyät, izna.»

Isälan n-tihuđawen s-bahu

³³ Ərət-a-wen-däg, inn'-asän: «Təslam a-s atiwännä i-imyarän-nawän wi n-ibda: <Wär mad-tärzəd tafləst, a-wa hädäd s-Mässinäg s-ad-t-täjəd, aj'-e>, ³⁴ mäšan, näkk, ənneğ-awän: wär hedäm fåw. Wär hedäm s-işənnawän ed əntəned a-s tasäqqaymut n-təmmənukəla n-Mässinäg, ³⁵ wäla s-äkall ed ənta a-s isəkkukal n-iđarän-net wäla s-Yärussälam ed ənta a-s aγrəm wa n-Mässinäg-i n-ămənokal mäqqärän, ³⁶ wäla fall-exäf-näk ed wär täddobed ad-səmləläd wäla ad-səkwəläd wäla-däg iyyän ɣas däg-amżadän-näk. ³⁷ E-d kawän-issəstän ăwadəm d-härät,

ănnăt-as: <Эyya> i-tidət, tənnəm: <Ăbo> i-bahu, a tăssewădăm făll-a-wen-dăꝝ, Iblis a dd-ifal.»

Ukəs n-eya d-ălxăr
(Luqa 6:29-30)

38 Inn'-asän day: «Təslam a-s ātiwănnə: <Tiňt a təzzalät tiňt, esen a itəzzalän esen>, **39** măšan, näkk, ənneyş-awän: əlğənät i-ere hawän-irhan a läbasän; afäl hak-istäꝝ ăwadəm făll-tăjomăst-năk ta n-axil, səgdəl-as day ta iyyädät. **40** Afäl hak-iška ăwadəm s-əlxəkum dăꝝ-təssəba n-tanäkäbbat-năk, äyy-as-in day anäkäbba-năk i-ad-wär-ija a-wen, **41** afäl kăy-ăshhäšşäl ägg-əlxəkum ađkul n-ăzuk har əddəkuđ n-kelumetär, awəy-as-t har əssin kelumetärän; **42** ere kăy-idälän, təkfəd-t, wär tənneđäd făll-ere dăꝝ-k ittarän āmarwas.»

Ărhăt ăddinät
(Luqa 6:27-28, 32-36)

43 «Təslam a-s ātiwănnə: <Ărh ănhäraj-năk, təknəsäd ašänjo-năk> **44** măšan, näkk, ənneyş-awän: ărhăt işənja-năwän. [Ăjät āhimmät i-wi hawän-tajjänen terk tittar, ajät a olägän i-wi dăr-wän okäđnen], ădəlät Măssinăꝝ i-wi kăwän-samăđraynen, tiğəzzəbun-kăwän. **45** Dihen, ad-itbət a-s aratän n-Abba-năwän-i ihän işənnawän a tămoosäm; ənta, isajmađ-dd tăfukt-net făll-ăddinät wi läbasnen hakd wi olägnen, isasaway-dd akăsa-net făll-imaydalän hakd inămăšrayän. **46** Afäl wär tărhem ar imărhan-năwän, ma kăwän-ibđan d-ăddinät wi iyyäđnen, əndek

marušät-näwän? Inarmasän n-tiwse-däg, a-wen, tajjän-t. ⁴⁷ Afäl wär təjjəm isofan ar i-ayetma-wän, ma käwän-iżlayän d-äddinät wi iyyädnen? Wädden inəżżulam[†]-däg, a-wen, tajjän-t. ⁴⁸ Umasät äddinät əmdanen, wär iwer ālġib ed Abba-näwän-i ihän išənnawän, imda, wär t-illa ālġib t-iwarän.»

6

Isālan n-tikutawen

¹ «Ajät ənniyät, wär-itumaset iqqud-näwän i-Mässinäg a jam i-ad-käwän-in-əjrāħän äddinät ed afäl a-wen-däg a tajjäm, wär mad-təkrəšäm marušät ɣur-Mässinäg-i n-Abba-näwän ihän išənnawän. ² E-d təkkatäd, wär wetäd täsinsägt data-k šund a-wa tajjän ālmunafeyän däg-ihänan n-äddin wi n-käl-Ālyāhud d-tišarriten i-ad-tän-aməlän äddinät; əsidätteg-awän a-s marušät-näsän, imdä-dd ɣur-təmmal-ten-däg tän-tajjän äddinät. ³ A äniihājjän a-s, käyy, e-d təkkatäd, aj'-e däg-ufär, wär-ilämmädet wäla-däg əfuss-näk wa n-täsalje a-wa ikfa wa n-axil, ⁴ dihen, ad-tumas takute-näk a istarän, əkf'-ik Mässinäg-i n-Abba-näk ihannäyän wäla a-wa istarän, timżal n-emärked-näk.»

Tamädilt n-Mässinäg (Luqa 11:2-4)

[†] **5:47** 5:47 — Ɣur-käl-Ālyāhud, ere wärän āmoos ägg-Ālyāhud s-aläşäl meġ ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a āmoos. A-wen-däg a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-näsnät, ti n-inəżżulam. — Ašäl-i-däg, änäzzalim, əkafär (ere wärän issen s-Mässinäg).

5 «E-d təddaläm Mässinäꝝ, wär tolehäm d-älmunafeꝝän-i s-e-d tumadän, təjraꝝ-asän tebädde däꝝ-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud d-ammas n-tišarriten i-ad-tän-in-əjrähän äddinät. Äsidätteꝝ-awän a-s marušät-näsän, imdä-dd ḡur-təmmal-ten-däꝝ tän-täjjän äddinät. **6** Käyy, e-d təddaläd Mässinäꝝ, əjjəš ider n-ehän-näk, təxfəläd-t-dd fäll-iman-näk, tədləd Abba-näk-i ättunkälän ed Abba-näk-i ihannäyän wäla a-wa ijän däꝝ-atunkəl, ad-hak-äj erhet-näk. **7** E-d təddaläd Mässinäꝝ, wär täsjätäd mäjräd wärän infa härät šund a-wa täjjän inəzzulam[†]-i ḡur-i ja a-s asjət n-mäjräd-en-däꝝ a dd-madän-isəmmənənnäđ ăfuss n-Mässinäꝝ, äkf'-en a-wa däꝝ-s əttärän. **8** Wär där-sän tolehäm, a-wa s-tämiꝝatäräm, issan-t Abba-näwän iket-net härwa wär däꝝ-s t-tətteräm.»

Ālmital n-tamädilt n-Mässinäꝝ

- 9** «E-d təddaläm Mässinäꝝ, ännät:
 <Abba-nänäꝝ-i ihän išənnawän,
10 səmğärnet äddinät isəm-näk wa šaddijän.
 Taset-dd Təmmənəya-näk,
 ăjet erhet-näk fäll-ärori n-ăkall,
 s-əmmək wa s-ija däꝝ-išənnawän.
11 Äkf'-anäꝝ isudar wi s-nämiꝝatär ašäl-i-däꝝ,
12 änš-anäꝝ uđlemän-nänäꝝ
 s-əmmək wa s-nənašš i-inadlamän-nänäꝝ.

[†] **6:7** 6:7 — ḡur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläşäl meꝝ ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däꝝ a fäl tiwsaten ti iyyädenen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däꝝ, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäꝝ).

¹³ Wär toyyed Iblis äžžurräbät-anäγ
isiđew-anäγ däγ-abäkkad,
agəz-anäγ däγ-s,
[ed Təmmənəya, tärna hakd ālxurmät, i-näk
härkuk. Amin!]>

¹⁴ Afäl naššäm i-äddinät wi kawän-dallämnen,
ad-hawän-in-änš daγ Abba-nawän-i ihän
išənnawän, ¹⁵ mäšan afäl wär nəššəm i-äddinät
wi kawän-dallämnen, wär hawän-in-e-änš daγ
Mässinäγ-i n-Abba-nawän ibäkkadän-nawän.»

Isälən n-äzum

¹⁶ «Ašäl wa d-tuzamäm i-ad-tägbədäm
Mässinäγ, wär təsbänzäzäm šund a-wa täjjän
älmunafexän-i sawärnen tekenzart idmawän-
näsän i-ad-səlmədän äddinät a-s äzumän;
äsidätteγ-awän a-s marušät-näsän, imdä-dd
γur-təmmal-ten-däγ tän-täjjän äddinät, ¹⁷ ann-
ak, käyy, e-d təzumäd, ərdəb-in, sənγələd
adutän ¹⁸ i-ad-wär-iləmməd äwadəm a-s
təzumäd i-ad-tägbədäd Mässinäγ ed igdäh-
ak a-wa däγ s-Abba-näk-i ättunkälän, ihannäy
a-wa ijän däγ-atunkəl, ad-hak-äj erhet-näk.»

Isälən n-ärrəzäγ wa n-tidət (Luqa 12:33-34)

¹⁹ «Wär təjmeräm ärrəzäγ i-äddunya ed
täddoobät tukmadt d-tenekt ad-t-täkš, äddooben
daγ imäkrädän ad-t-akrən. ²⁰ Ann-ak, a-wa
jammäräd, əjmär-t i-älžənnät-i wär ha tukmadt
wäla tenekt wäla imäkrädän t-ärzänen wäla-i
t-okärnen. ²¹ Ädduuttät a-s inəzjam n-ulh n-
äwadəm, wär təffilän edägg wa däγ-itwär təla-
net.»

*Tihay d-ännur
(Luqa 11:34-36)*

²² «Tiṭṭ n-ägg-adəm a-s tefätelt n-taḡəssa-net, afäl tolaḡ tiṭṭ-näk, ad-hannäy taḡəssa-näk iket-net, ²³ mäšan afäl ijraw härät tiṭṭawen-näk, adiš taḡəssa-näk daḡ, wär hənnəy härät. Ɣas kunta käyy ännur wa hak-ämooasnät tiṭṭawen-näk, iha tihay, adiš tidət-däḡ a-s, ad-käy-ärməsnät tihay ässuksäđnen.»

*Iba n-inəzjam
(Luqa 16:13; 12:22-31)*

²⁴ «Wär t-illa äwadəm äddooben ad-ixdam i-əssin imälan: iyyät-i-däḡ, ad-akəd d-iyyän, ārh wa iyyädän mey daḡ ikf'-iman-net i-iyyän, iksən wa iyyädän. Wär-äddoobat äwadəm ad-ixdam i-Mässinäḡ, oṣal daḡ ḍarät terše n-ażrəf. ²⁵ A-wen-däḡ a-fäl hawän-janneḡ: wär kăwän-järräwnet inəzjam n-a-wa mad-təkṣəm d-a-wa mad-təswəm d-a-wa mad-təlsəm; iman-năwän, ajän wădden ojärän tetäte? Ässexät n-taḡəssa-năwän daḡ, wădden ojär isəlsa? ²⁶ Səjrähät ɣas igdaq-wi əlläyneñ däḡ-älhäwa, wär tədumun, wär təjlubun, wär təggärän däḡ-ijändän mäšan, ässodär-tän Abba-năwän-i ihän išənnawän. Ajän wădden tufäm-tän s-a äjjeen! ²⁷ Ǝndek ɣas däḡ-wän wa äddooben s-inəzjam-net adisiwəd taḡrəst-net wäla s-a ogdähän d-emm n-asənnan? ²⁸ Adiš, mafäl kăwän-əjrawän inəzjam n-a-wa mad-təlsəm? Säxret-kăwän tăboyt n-išəkraš härät, ənhəywät-tät-ak, daggäl, wär

żətt, wär zəmməy ²⁹ mäšan āsidätteğ-awän a-s wäla āmänokal Suläyman hakd terše-net iket-net, wär käla ojär täboyt-i-däg asəssihäg n-aşäl. ³⁰ Yas kunta Mässinäg isalsa teyəşše n-işəkraş s-aşäl-i-däg təbdaj, aşəkka ad-hin-tıgar, tärę s-əmmək-wen-däg, äb' ättämä n-ad-wär hawän-izzəzmäy kawäned? Təmmətkit ija immun-nawän! ³¹ Wär kawän-ğälläbnet inəzjam har dd-təqqəläm jannem: <Ma mad-näkš? Ma mad-nəsəw? Ma mad-näls?> ³² Inəzjam şund-win-däg, inəzzulam a däg-sän oşalnen, ğalläbän-tän. Kawäned, Abba-nawän-i ihän işənnawän, wär t-illa a-s tämixatäräm s-wädden, issan-t. ³³ Ədgəzät s-tizarät däg-umäg n-Təmmənəya n-Mässinäg d-iqqud däg-isälan-net, dihen, ad-hawän-in-isiwəd Mässinäg a-wa iyyädän iket-net. ³⁴ Wär kawän-ğälläbnet inəzjam n-aşəkka ed hak aşäl d-a-wa äwwäy däg-inəzjam, hak aşäl-däg, təgdäh-as tämäyatert-net.»

7

Wär tozemäm äwadəm (Luqa 6:37-38, 41-42)

¹ «Wär tozemäm äwadəm i-ad-wär kawän-itizəm äwadəm ² fäl-a-s, a-wa s-tozämäm äddinät wi iyyädnen a-s kawän-e-azəmän kawäned-däg; a-wa s-kätäm äddinät wi iyyädnen a-s kawän-e-əkətən əntäned-däg.

³ Mafäl hannäyäd teżewt ta hät tiṭ n-āñja-k, a-s ija a-wen, wär hənnəyäd afäşot wa ihän tiṭ ta-näk? ⁴ Mey dağ, əndek əmmək wa s-mad-tənnəd i-āñja-k: <Āyy-ahi ad-əkkəsäg teżewt

däg-tiṭṭ-näk», a-s ija a-wen, käyy iman-näk, iha afägöt tiṭṭ ta-näk. ⁵ Älmunafeg yaden! Ekkəs-in afägöt wa ihän tiṭṭ-näk təzzar, dihen, ad-tudabed ahänay, tudabed ukəs n-teżewt ta hät tiṭṭ n-āŋja-k.

⁶ Ellan-t äddinät-i s-däg-a-wa täjjän, wär-əzleyän d-iyyädan, wär tän-təkfem a šaddijän ed hälän ad-käwän-dd-əqqəlän, adwən fällawän; iyyäd, wär-əzleyän d-əlxənžärän, wär daw-sän-in-jeräm tisxalen-näwän ed ad-tänät-əfkəlfəkəlän.»

Ādəlät Mässinäg (Luqa 11:9-13; 6:31)

⁷ «Ādəlät Mässinäg, ad-käwän-äkf; əmmägät, ad-təjrəwäm; äxrät-t, ad-hawän-äkawän. ⁸ Ere idälän, ad-ikrəš, ere immägän ad-ijrəw; ere iyrän Mässinäg däg-tämägatert t-tärmäsät, ad-has-tät-ikkəs. ⁹ Ëndek däg-wän wa s-e-d däg-s ittar rure-s tajəlla ad-t-äkf tähunt? ¹⁰ Mey wa s-e-d t-idäl däg-emän, ad-t-äkf taşsält? ¹¹ Yes, kunta käwäned-i n-inälläbäsän, təssanäm isuf n-a-wa olägän i-aratän-näwän, äb' ättämä n-ad-wär käwän-ikfa Abba-näwän-i ihän išənnawän a-wa ufän, afäl t-däläm däg-s. ¹² Tajjät i-äddinät a-wa s-tärhäm ad-hawän-t-tajjän ed a-wen-däg a innä alämär wa n-ännäbi Mosa d-ännäbitän wi iyyädnen.»

Zäbo wa härəwän d-wa kärruzän (Luqa 13:24)

¹³ «Ejjəšät tämudre ta n-tidət s-emm wa kärruzän fäl-a-s ill'-ee zäbo härəwän, olwan, ənta a tilal təssəm n-äddinät mäšan, ajilal-net,

əlhəllak, ¹⁴ a-s ija a-wen, emm wa kărruzän d-zabo wa sädidän, wär-əjjətän äddinät wi sär-s tajjäšnen mäšan, tämudre ta n-tidət a-s itiğəd.»

*Hak ăwadəm d-imojjan-net
(Luqa 6:43-44)*

¹⁵ «Āgəzät iman-năwän dăx-ănnăbitän wi n-bahu-i s-a-s kăwän-dd-tisən, jan iman-năsän ikərwatän wär ih' åssar, a-s ija a-wen, tiğəs ənsaynen a āmoosän. ¹⁶ Wär hawän-təmtəllənet, ad-tän-təzzəyäm s-timašalen-năsän. Ajän ewärwär, itiirəw-dd lägnăb? Meğ ajän ajärof itiirəw-dd tehäyne? ¹⁷ Ahəšk olağän, ad-dd-arəw aratän olağnen mäšan erk ahəšk, wär dd-e-arəw a săl aratän läbasnen. ¹⁸ Ahəšk olağän, wär-itirəw aratän läbasnen, ahəšk day läbasän, wär-e arəw aratän olağnen. ¹⁹ E d t-illäm ahəšk wärän itirəw aratän ih' ălfäyda, ad-hin-ättänkäd, itwəjär-in dăx-efew. ²⁰ Emmek-wen-dăx day a-s ănnăbitän wi n-bahu, timašalen-năsän a-s tän-e-təzzəyäm.»

*Äddinät wi xarränen isəm n-Emäli s-bahu
(Luqa 13:25-27)*

²¹ «Wadden äddinät iket-năsän wi hijannänen: <Emäli, Emäli>, a he-əjjəšnen Təmmənəya n-Mässinäx. Təmmənəya n-Mässinäx, wär tät-e-ijješ ar ere wa itamašalan erhet n-Abba-nin-i ihän işənnawän. ²² Ašäl wa ilkämän, ad-dd-əggədän äddinät äjjootnen, ənnən-ahi: <Emäli, Emäli! Wadden mäjräd wa dăx-năloläy i-äddinät, käyy a t-ijän dăx-imawän-nănäx? Wadden nəkkäs alśinän dăx-äddinät s-isəm-näk? Wadden nəja tikunen äjjootnen

s-isəm-näk?> ²³ Äddinät-en, ašäl-en, ad-hasän-ənnäy s-afälla: <Näkk ya wär kawän-əzzeyäy, ajəjät-ahi, inämäšrayän a tämoosäm.» »

*Isälän n-iħänan wi n-əssin
(Marqəs 1:22; Luqa 6:47-49)*

²⁴ «Ere islän i-mäjräd-wa-däy s-iket t-jex, ad-itamašal a-wa ənnəx, ad-aläh d-ähaləs ijrahän härät ixäšän äkall har iwwäd tähunt i-ässas, idäy fälla-s ehän-net. ²⁵ Ij' akäsa, ärtäynät timdəl d-anji fäll-ehän-en mäšan, wär-oða ed iday fäll-tähunt. ²⁶ Mäšan wa islän i-mäjrädin, äqqima wär t-ämešäl, oläh d-ere irmas iba n-tayətte idäyän ehän-net däy-tasənjit. ²⁷ Ij' akäsa, ärtäynät timdəl d-anji fäll-ehän-en, oða, älhahäm-in s-iyyät.»

²⁸ Idäs älxuṭbät-wen-däy ija șisa tamətte, əqqälän-dd äddinät ȣas oran imawän ²⁹ fäll-əjjäružät-i-däy hasän-ija a-wa isäyra ed isäyra'-en s-älxikmät n-ere issanän a-wa iha wädden šund älgulam wi n-Ättäwrät.

8

*U-jəri wa ǎzozäy șisa
(Marqəs 1:40-45; Luqa 5:12-16)*

¹ Ätrarä-dd șisa taḍaqt ȣas, təlkäm-as tamətte täjeet. ² Däy-a-wen-däy ad-has-dd-ilkäd ähaləs ijraw jəri, irkäy data-s, inn'-as: «Älygalim, afäl tärhed a-wen-däy, täddoobed ad-hi-šəsdəjäd.»

³ Iżżäl ǎfuss-net, idäs-t, inn'-as: «Ārheeg-t, išdaj.» Şäddij däy-jəri älwäqq-wen-däy. ⁴ Inn'-as șisa darät-a-wen: «Wär jed isälän i-ǎwadəm wäl' iyyän n-a-s näkk a käy-ǎzozäyän, əgləw,

səkən iman-năk i-u-tikutawen, təjəd takute ta s-inna ānnăbi Mosa dăg-isălan n-təšədje n-käl-jəri i-ad-umas a-wen tajuhe i-tamətte n-a-s təzzäyäd..»

*Āanaxdim n-käbtän wa āzozäy Yisa
(Luqa 7:1-10)*

⁵ Ijjäš Yisa ḍarät-a-wen aɣrəm wa n-Qäfärnaxum, ilkäd-as käbtän iyyän, ad-t-ilaqqäd, ijann'-as: ⁶ «Ālğalim, āanaxdim-in insa ɣur-ehän, təbdan-t tiżżurt d-tisnant.» ⁷ Inn'-as Yisa: «Ad-t-asäg, zuzəyäg-t.» ⁸ Āwwežäb-as käbtän, inn'-as: «Aha-aha ālğalim! Wär-ānhäjjäg d-ad-təkkəd ehän-in, təjjəšäd-t, ānn ɣas tafert, ad-izzəy āanaxdim-in ⁹ fäl-a-s näkk-i-hi, əllan-t imänokalän daw-t-əllej, ley daġ näkk əssärdusa daw-i t-əllanen; e-d ənneġ i-iyyän: <Egləw>, ad-igləw; e-d ənnəġ i-wa iyäḍän: <Eyyäw>, ad-hi-dd-ass. Akli-nin daġ e-d has-ənneġ: <Āj a-wa>, ad-t-āj.» ¹⁰ Islä Yisa i-mäjräd-wen-dăg ija käbtän ɣas, ijräz-as ālxal-net; innäd-dd ḍarät-a-wen s-äddinät wi has-əlkamnen, inn'-asän: «Āsidättej-awän a-s, wäla dăg-äkall wa n-Israyil, wär käla ənhäyyäg ere s-ogdäh immun-net d-wa n-āhaləs-i-dăg. ¹¹ Āssiilmädăg-käwän a-s ilkam ad-dd-asən äddinät äjjootnen, dd-falnen emäynäj d-atäram ənğəymən d-Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub dăg-amäjaru wa madän-āj dăg-Təmmənəya n-Mässinäg. ¹² A-s ij'-a-wen, äddinät wi s-āniihäjja a-s əntäneđ a ānnufläyen dăg-Təmmənəya

n-Mässinäγ, ad-hin-ətwəjärän däγ-tihay ti n-ajäma, ad-hallän, ʐiməkärkižän isenän fäl tāmujižt.» ¹³ Innä ɺisa ḍarät-a-wen i-käbtän: «Egləw, ijräw-ak Mässinäγ a-wa s-tomänäd.» Izzäy āanaxdim-net ässayät-wen-däγ.

*Ăzozăy ɺisa tađaggalt n-Bəṭrus d-imarhinän
ăjjootnen*

(*Marqəs 1:29-34; Luqa 4:38-39*)

¹⁴ Ifäl ɺisa dihen, ikkä ehän wa n-Bəṭrus. A-s hin-iwwäd, tənsa tađaggalt n-Bəṭrus, tärmas-tät tenäde. ¹⁵ Iđäs afuss-net, tärza fälla-s tenäde, təbdäd, tăsmäjarät-t.

(*Marqəs 1:32-34; Luqa 4:40-41*)

¹⁶ Tođa tăfukt ɣas, āmewäyän-dd săr-s iməlšan ăjjootnen, innä tăfert ɣas, əzzayän; ăzozăy dağ dihen e d t-illäm ere ārhinän. ¹⁷ Ijä a-wen i-ad-itbət a-wa innä ānnäbi Saya[†] a-s innä: «Iđkäl fälla-näγ ălxibän-nänäγ,
ăzozăy-anäγ däγ-turhənnawen-nänäγ.»

Kəssən n-iman
(*Luqa 9:57-62*)

¹⁸ Inhäy ɺisa aɣliɣəli wa t-dd-ja tamətte s-ejut ɣas, innä i-inət̄ṭulab-net, ad-əjləyän ejänš s-ašrut wa iyyädän. ¹⁹ Ilkäđ-as-dd ălxalim n-Āttäwrät iyyän, inn'-as: «Ālxalim, e-s təkked-däγ, əlkamäγ-ak.» ²⁰ Inn'-as ɺisa: «Ibäggan lan tihaliwen, igḍaq lan iskak măšan, Āgg-ăgg-adəm, wär ila wăla edägg däγ-isənsä eɣäf-net.»

† **8:17** 8:17 A-wa ānnäbi dd-ăzzarän i-ɺisa, ăloläy däγ-isălan-net əssayät timaq n-awätay dat-tiwit-net.

²¹ Iggäd-dd āhaləs iyyān irhan alkum-has, inn'-as: «Āljalim, ākf'-ahi turhajät n-ad-āgläg əżkäg abba-nin, əqqəläg-dd, əlkəmäg-ak.» ²² Inn'-as Yisa: «Əlkəm-ahi, təyyəd fälla-k inəmmuttan ad-əzkən inəmmuttan-näsän.»

*Issəbdäd Yisa ađu-i-däg mäqqärän fäll-ejänš
(Marqəs 4:35-41; Luqa 8:22-25)*

²³ Änmäjjaš Yisa turäft n-amən d-inət̄ulab-net ərət̄-a-wen, ²⁴ wär-əhojän a-s ađu-i-däg əşşoohen-da-däg dd-inkärän, ad-tibhilbəhilnät tinäzzämären i-turäft siha d-siha. A-s itäjj a-wen-däg, Yisa ənta, iṭṭas. ²⁵ Essənkärän-t inət̄ulab-net däg-edəs, ənnän-as: «Āljalim, agəz-anäg, nəhläk.» ²⁶ Inkär-dd, inn'-asən: «Ma kawän-ässirmägän? Təmmətkit ija immun-nawän!» Ibdäd əlwäqq-wen, əsmähäd fäll-ađu d-ejänš, sämmed-in a-wen-däg iket-net. ²⁷ Əqqälän-dd ɣas inət̄ulab oran imawän, jannen: «Uwwuww! Wa əwadəm s-wäla ađu d-ejänš, sajadän-as, ma əmoos?»

*Iməlšan wi n-əssin əzozäy Yisa
(Marqəs 5:1-20; Luqa 8:26-39)*

²⁸ Åsjän Yisa d-inət̄ulab-net fäll-aśrut n-ejänš wa n-teje ta n-Gadara ɣas, əlkädän-as-dd əssin iməlšan əzzägħen tiġənneren, janen tälläbäst-ta-däg s-äbas t-illa ere ihälän ad-dd-äj titt-tendäg hän. ²⁹ Ənhäyän Yisa ɣas, əywätten alšinän, ad-jannen: «Ya Rure-s n-Mässinäg, ma däg-näg tärhed? Ajän tissust-nänäg a-s dd-tosed iket-di dd-tiwəd täqqän n-a-wen?» ³⁰ Dann tahrut n-əlxənžärän däg-attayän n-dihen, ³¹ dälän alšinän

Yisa, ənnän-as: «Kunta takkäsäd-anäg däg-äkall, suk-anäg tahrut ta n-əlxənžärän.» ³² Inn'-asän: «Äglät!» Əzjärän alšinän meddən-ənnin, əjjäšän əlxənžärän, ad-dd-titrəktərikän, wa-däg n-afälla n-taðayt, tiðəwän däg-ejänš, tattän-tän aman.

³³ Ošälän imäđanän-näsän s-ağrəm, jän isälan n-a-wa ijän d-a-wa dd-işreyän fäll-iməlşan wi n-əssin i-äddinät. ³⁴ A əndärrän, ağrəm iket-däg-net da-däg dd-izjärän s-Yisa, ənhäyän-t äddinät ɣas, ad-t-təddalän däg-ad-ifəl əkall-näsän.

9

Ăzozäy Yisa anäbdon iyyän (Marqəs 2:1-12; Luqa 5:17-26)

¹ Ijjäš Yisa ədarät-a-wen turäft n-aman, ijläy ejänš s-tağrəmt ta-net. ² Diha-däg hin-əwwädän a-s äddinät-da-däg, əmisawäyän ənabdon in-san fäll-asəftäg. Inhäy Yisa immun-näsän ɣas, innä i-anäbdon: «Alyad-in, wär təkkesäd ătħäma, ibäkkadän-näk, ătwänšän-ak.» ³ Diha-däg d-innä a-wen-däg, a dd-əggädän ălgulam n-Ātħäwrät, ad-jannen däg-iman-näsän: «Wa ənta, əskafär.» ⁴ Ilmäd Yisa ɣur-iman-net a-wa ihän inəzjam-näsän, a-wen-däg a fäl hasän-inna: «Ma itajjän erk ənniyät-wa-däg däg-ulhawän-näwän?» ⁵ Ma ojärän täräyse jer-ad-tənnəd i-äwadəm: «Ātwänšän-ak ibäkkadän-näk», d-ad-has-tənnəd: «Əbdəd, ərjəš?» ⁶ Ašäl-i, əssiilmädäg-käwän a-s Āgg-ağg-adəm, ijraw fäll-ärori n-äkall turhajät n-tenäşše n-ibäkkadän.» Innä Yisa ədarät-a-wen

i-anăbdon: «Əbdəd, ədkəl asəftäg-näk, əqqəl ehän-näk.» ⁷ Ibdəd, iqqäl ehän-net. ⁸ Tärmäx tamətte ta tənhäyät a-wa ijän, ad-tiimələn ăddinät Mässinäx-i ikfän dägg-adəm tădabit togdähät d-a-wa-däg.

*Iyrä-dd Yisa Mätti i-ad-umas ănăt̄talib-net
(Marqəs 2:13-17; Luqa 5:27-32)*

⁹ Ifäl Yisa dihen darät-a-wen, inhäy änarmas n-tiwse s-isəm-net Mätti ăqqiima däg-edägg n-ălxidmät-net, iğr'-e, inn'-as: «Əlkəm-ahi»; ibdəd Mätti, ilkäm-as.

¹⁰ Äsmäjarät Mätti Yisa s-ehän-net darät-a-wen. Itägäymä Yisa däg-edägg wa n-imənsiwän a-s erk ăddinät han inarmasän n-tiwse ăjjootnen da-däg, osän-dd, ăngäymän där-s ənta d-inət̄kulab-net. ¹¹ Enhäyän-t hərät däg-käl-faris t-əllänən dihen ɣas, ənnän i-inət̄kulab-net: «Ma isaharän ălyalim-nawän imənsiwän d-inarmasän n-tiwse d-erk ăddinät-wi-däg?» ¹² Isl'-asän Yisa ɣas, innä: «Ăddinät ăssoxătnen, wär-ămyatărän s-läxtur; imarhinän a sär-s ămiyatärnen.» ¹³ Inn'-asän dağ: «Ma ămoos ălmägna n-a-wa s-inna Mässinäx däg-mäjräd-net:

«Ojär a-s ɣur-i la tăhanint idəm uhən tikutawen.» A-wen ălmägna-net a-s, näkk, wär dd-ămešäläg s-ăddinät wi ordänen iman-näsän iqqud, inäsbaikkadän a-s dd-ămešäläg i-ad-tän-ăgləsäg.»

*Isälən n-ăzum
(Marqəs 2:18-22; Luqa 5:33-39)*

14 Osän-dd inət̄ulab n-Exya șisa darät-a-wen, ənnän-as: «Mafäl näkkäneđ d-käl-faris nətužam dehiyyän, a-s ija a-wen, inət̄ulab wi-näk, wär tužamän?» **15** Issäyläy-tän șisa tangalt däg-hasän-inna: «Ajän käl-tuksest ilzam-tän äzum tän-äzizäkäñzärän a ikka āmažlay ill'-e jere-sän? Elkamän išilan-wi däg-tän-mad-ifəl āmažlay, dihen, ad-əjrəwän s-äzum. **16** Wär t-illa ere itəggatän tikəst i-temälsit wässärät s-taswəđt n-tabdoğt täynayät; afäl ija a-wen, ad-dd-tärkəb taswəđt ta täynayät temälsit, taj amənd ojärän wənnin. **17** Äddinät, wär təjjən aman n-lägnäb äynaynen, äxxiimmärnen däg-iждад; ere ijän a-wen har kăfän aman-ənnin däg-iждад, ad-has-səbbuqqen iждад-net, ifut däg-lägnäb hakd-däg däg-iждад. Aman n-lägnäb äynaynen, äxxiimmärnen, iddidän äynaynen a däg-tän-itajj āwadəm, dihen, wär-e ifut mässi-sän däg-wi wäla wi.»

*Isälan n-elle-s n-Žayrus d-tamädt ta dd-izajjär ašni
(Marqəs 5:21-43; Luqa 8:40-56)*

18 Ämmijräd șisa i-tamətte däg-isälan-win-däg a-s a əndärrän-däg, iyyän däg-imännähäđän n-tağrəmt-en-däg da-däg t-dd-osän, irkäg data-s, inn'-as: «Talyadt-in, iket tät-äba mäšan nidawet sär-s, sənsəđ fälla-s ăfuss-näk, ad-dd-təddär.» **19** Ibdäd șisa, äddew där-s ənta d-inət̄ulab-net. **20** Igla har šik-däg tamädt tiyyät lat märaw iwətyan d-əssin ijammäđ-tät ašni da-däg dd-mälät ḍara-s, däs afär n-eräswäy-net **21** ed a-s tajj a-wen-däg, janna däg-iman-net: «Afäl däsäg

wäla-däg eräswäy-net, ad-əzzəyäg.» ²² Innädd-
dd sär-s Yisa, inhäy-tät, inn'-as: «Talyadț-
in, wär tækkesäd ättäma, ăzozäy-käm immun-
näm.» Təzzäy tamädt ässayät-wen-däg.

²³ A-s hin-iwwäd Yisa d-inət̄ulab-net ehän
n-emännähäd, inhäy imäwatän n-tixnab ti n-
udəf n-iba d-ăddinät wi hasän-hallänen, ăsikäläl
a-wen-däg iket-net, ja täkat däg-išənnawän.
²⁴ Omär s-ad-əzjärän ăddinät fälla-s ed inn'-
asän: «Tarat, wär tät-ăba, eđəs ɣas a ja.» Jän-
t tekäskäst. ²⁵ Təzjär fälla-s tamötte ɣas, ijjaš
ehän wa däg-tensa talyadt, irmäs-tät-dd s-ăfuss,
tenkär-dd. ²⁶ Əntäjän isälan n-a-wen-däg däg-
teje-ten-däg iket-net.

Iməddorǵal wi n-əssin ăzozäy Yisa

²⁷ Ašäl iyyän, irjaš Yisa a-s t-ăgrän əssin
iməddorǵal, ăsiyären, jannen-as: «Ya Āgg-
Dawəd, adən-anäg tähänint!» ²⁸ Iwwäd-in Yisa
ehän wa ikka, əjjäšän-t-dd fälla-s iməddorǵal
ənnin n-əssin ɣas, inn'-asän: «Ak tidət-däg a-s
təflasäm a-s ăddobey ad-aräg tițawen-näwän?»
Ənnän-as: «Ālgalim, nəflas a-wen.» ²⁹ İdəs
Yisa tițawen-näsän, inn'-asän: «Itwəjjet-awän
a-wa där-ogdäh immun-näwän.» ³⁰ Āmeränät
tițawen-näsän măšan, ikna asəmmähəd däg-
sän, inn'-asän: «He kăwāned! Wär jem isälan
n-a-wa ijän däg-ăwadəm wäl' iyyän», ³¹ măšan,
əzjärän ehän fälla-s ɣas, əffäyän isälan däg-ăkall
iket-net.

Isälan n-amälšon wa ăzozäy Yisa

³² Diha-dāy d-əglän iməddoryal, a-s amälšon iyyän s-ikras alšin wa t-ihän iləs-net da-dāy sär-s dd-āwwäyän äddinät. ³³ Ikkäs dāy-s Yisa alšin wa t-ihän, ad-itamäjrad. Təqqäl-dd tamətte ɣas tor' emm, janna: «Wär kāla ḥawähäy šund a-wa-dāy dāy-äkall wa n-İşrayil.» ³⁴ Mäšan, käl-faris əntäned a jannen: «A-wa tärna n-Iblis-i n-ämänokal n-alšinän a-s itakkäs alšinän dāy-äddinät.»

Təmyäre n-tähanint ta odän Yisa i-tamətte

³⁵ Ällil Yisa darät-a-wen iğärman d-tidbi iket-näsnät, isayra dāy-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud, ixatṭab Älənžil wa n-Təmmənəya n-Mässinäy, izizuy äddinät dāy-turhənnawen d-älxibän. ³⁶ Inhäy Yisa tamətte ta täjjet hastəlkämät ɣas, tāny'-e tähanint-net; inhäy fällasän alədqeš d-ezärri, olähän-as ɣas d-tihatten wären la amädan. ³⁷ Innäq-dd s-inətṭulab-net, inn'-asän: «Aşəkrəš äggolät, əttäχam ijjet mäšan, wär-əjjətän inaxdimän t-oläynen. ³⁸ Ädəlät mässi-s n-aşəkrəš i-ad-dd-işəmmišəl inaxdimän oläynen aşəkrəš-net.»

10

Āmašal wa issäyläf Yisa inəmmušal-net (Marqəs 3:13-19; Luqa 6:12-16)

¹ Iγrä-dd Yisa darät-a-wen inətṭulab-net wi n-märaw d-əssin, ikf'-en tärna n-ukəs n-alšinän dāy-äddinät d-azuzi n-äddinät dāy-turhənnawen d-älxibän. ² Ismawän n-inətṭulab wi n-märaw d-əssin əsnäfrän da: Simyon wa s-itawänna Bətrus d-əŋŋa-s Idris; Yaqub wa n-agg

Zäbdi d-ăŋŋa-s Exya; ³ Fəlibb d-Bärtälämma; Tomi d-Mätti wa n-ănarmas n-tiwse; Yäqub ägg Älfa d-Tade; ⁴ Simyon wa n-Käna d-Yähudəs wa n-Isxaryut-i t-e-isəssäýdärän.

*Ăšmašăl Visa inət̄ulab-net i-ad-ăxtəbăń
(Marqəs 6:7-13; Luqa 9:1-6)*

⁵ Əntäneđ-den-dăǵ inət̄ulab wi n-măraw d-əssin āšmašăl Visa s-innă: «Wär təkkem tiwsaten ti n-inəzzulam,[†] wär təjješäm aýrəm n-käl-Sämari; ⁶ wär təkkem ar tamətte ta n-käl-Işrayil tässujjälät šund tihatten. ⁷ Dăǵ-tekle-năwän, ăxtəbăń i-ăddinăt a-s Təmmənəuya n-Mässinäǵ, tohätz-dd. ⁸ Zuzəyät imarhinän, sənkäräm-dd inəmmuttan, şəsdəjäm ăddinăt wi ijräw jéri, təkkəsäm alśinän dăǵ-iməlşan; ănnuğmät n-Mässinäǵ wa təjräwäm bănnan, ăkfät-t i-ăddinăt bănnan. ⁹ Wär tiwəyät orăǵ, wăla azrəf, wăla totəyya dăǵ-färtəmatän-năwän, ¹⁰ wär tiwəyät şäkkoš, wăla anákabbə säl wa təlsäm, wăla tifădelen säl ti säläm, wăla tăborit ed, wär t-iń' ăsshäk a-wen, hak ăanaxdim-dăǵ, ărhuj-as ălxaqq n-tide-net. ¹¹ Aýrəm d-tadäbayt təjjäšäm-dăǵ, səstənăt d-ere wa s-ăniihäjja ad-γur-s təzzubbem, təzzubbem γur-s har așăl wa d-tăssawădäm tekle. ¹² Ehän təjjäšäm-dăǵ, ăjrăt fălla-s ăssălam; ¹³ afăl kăwän-ăsbärräkän məssaw-s, sănsăt fălla-săń

[†] **10:5** 10:5 — Ƴur-käl-Älyähud, ere wärän ămoos ägg-Älyähud s-aläşăl mey ere wärän ilkem i-ăddin-năsăń, iket-net, ănăzzalim a ămoos. A-wen-dăǵ a făl tiwsaten ti iyiyănden iket-năsnăt, ti n-inəzzulam. — Aşăl-i-dăǵ, ănăzzalim, ăkafăr (ere wärän issen s-Mässinäǵ).

ălxer wa tăwwayäm; kunta day wär kăwän-ăsbärräkän mëssaw-s, äglät d-ălxer-năwän.

14 Ehän, wala axräm, tosam-däg, har wär kăwän-ăsbärräkän mëssaw-s, meyunjäyän s-asjed i-mäjräd-năwän, əzjärät-t, tăbbäkbäkäm idarän-năwän i-ad-wär kăwän-ilöttäg wala ăboqqal-net.

15 Äsidätteg-awän a-s ehän-endäg, mey axräm-en-däg, ašäl wa ilkämän, tojär tisnant ta t-madät-tärmös ta tärmäsät ixärman wi n-Sodoma d-Gomora.»

Ilkam ălyizabăt

(*Marqəs 13:9-13; Luqa 21:12-17*)

16 Inn'-asän day: «Ənhəywät, näkk da-däg kăwän-ăshimašälän i-ad-talähäm d-tihatten əllanen jer-tigəs; udaxät i-iman-năwän şund taşsälen, ijjəset-kăwän ălyafyät wa ihän tidäberen.

17 Agəzät iman-năwän däg-dägg-adəm; ad-kăwän-əjən däg-ifassän n-əlxəkum, əjən däg-wän tiwit däg-ihənan n-ăddin wi n-käl-Älyahud.

18 Däg-təssəba n-isəm-in wa kăwän-iwarän, ad-hawän-aškən ăddinät sgəfərän d-imānokalän, tattärmäsäm-dd sär-sän, măšan ad-umas a-wen əssəbab fäl tămoosäm tijuhawen-in, təjəm isälan-in i-tiwsaten ti n-inəzzulam.

19 Afäl tettärmäsäm, wär tăšawwaşät däg-isälan n-a-wa mad-tənnəm d-əmmək wa s-tän mad-tənnəm, ed afäl tăbokäm i-mäjräd, ad-kăwän-itwəkf a-wa mad-tənnəm,

20 fäl-a-s wădden kăwäned a maden-ămmäjräd, Unfas wa n-Abba-năwän a madän-ămmäjräd däg-idäggan-năwän.

21 Ad-isəttärmös ăwadəm ănjəa-s i-ad-ămmät, isəttärmös abba rure-s i-ad-ămmät, ănnăbdădän aratän d-imărawän-năsän,

əjən iman n-imäravän-näsän; ²² ad-där-wän akədän addinät iket-näsän däg-äddimmät n-isəm-in wa kawän-iwarän mäšan ere ibdädän s-ässähät däg-immun-net, ad-igləs. ²³ Afäl kawän-äqquzzäben addinät däg-ayrəm iyyän, jawädät-asän s-iyyän; äsidätteg-awän a-s, a-s dd-e-sägləyäm iğärman n-Işrayil iket-näsän, iqqal-dd Ägg-ägg-adəm.»

²⁴ «Wär t-illa änätṭalib ufan äljalim-net wäla akli ufan mässi-s, ²⁵ igdäh ɣas i-änätṭalib, ad-ättiiläl äljalim-net, ättiiläl dag akli mässi-s. Kunta addinät wäla mässi-s n-ehän, jän-as isəm Abälzäbil, a-wen Iblis, äb' ättämä n-a-wa he-ənnən fäll-inalkimän-net; ad-fälla-sän ənnən a ojärän a-wa ənnän fäll-mässi-s n-ehän.»

Uksadät Mässinäg wädden dägg-adəm (Luqa 12:2-7)

²⁶ «Enneyg-awän: Dägg-adəm, wär tän-täksudäm. Wär t-illa a ättunkälän s-wädden ad-dd-infiləl, wär t-illa a iffarän s-wädden ad-dd-iffukkär. ²⁷ A-wa hawän-janneg däg-takše, änät-t s-afalla dat-äddinät iket-näsän; a-wa hawän-äsmätäktäkäg, säqqəyyät-t fäll-afalla n-ihänan. ²⁸ Wär täksudäm dägg-adəm-i wären äddobät ar tenäge n-taɣəssa, wär-äddoben tenäge n-iman; än-ak, uksadät Wa äddoben ad-ihlək iman hakd taɣəssa däg-žohännäma. ²⁹ Yur-wän, wädden igdaḍ əssin, tämma ɣas a nazzän? Hakd a-wen-däg, wär-ilkem ad-däg-sän oda iyyän, a ikkäs Abba-näwän wär otes s-a-wen, ³⁰ wäla amżadän n-iğafawän-näwän,

ăddinän. ³¹ Wär tärmeğäm, tojäräm abrək n-igdaq ălqim.»

(Luqa 12:8-9)

³² «Ere ăsjäyhän dägg-adəm a-s näkk a tilän, ad-səjjəyħäg näkk-däg Abba-nin-i ihän išənnawän a-s ăwadəm-en, i-nin; ³³ ere dağ wa hi-ăkkuddälän dat-dägg-adəm, ad-t-əkkuddələg näkk-däg dat-Abba-nin-i ihän išənnawän.»

Täkoba wädden ălxer
(Luqa 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Oläs dağ, inn'-asän: «Wär teğalät ălyafiyat ad-dd-ăwwäyäg s-ăkall, täkoba, wädden ălyafiyat a sär-s dd-ăwwäyäg. ³⁵ Näkk, oseğ-dd i-ad-ibdəw ähaləs d-ti-s, təbdəw talyaqt d-ma-s, təbdəw tamäqt d-tadäggalt-net, ³⁶ umasän käl-ehän n-ăwadəm išənja-net. ³⁷ Ere hi-ăssofän ti-s meğ ma-s, a-di, wär-ănhäjja ad-umas änäťtalib-in, ere dağ wa hi-ăssoofän rure-s meğ elle-s, wär-ănhäjja ad-umas änäťtalib-in. ³⁸ Ere wa wärän äsdäw i-ađkul n-tajəttewt-net ta n-tamättant, ilkəm-ahi, a-di, wär-ănhäjja d-ad-umas änäťtalib-in. ³⁹ Ere wa wärän idgez ar däg-igguž n-iman-net däg-ăddunya-ta-däg, ad-ifut däg-ălžənnät, mäšan, wa irđän ăfota däg-iman-net däg-ăddunya-ta-däg, däg-ăddimmät-in, ăwadəm-en, ad-iyləs däg-ălaxärät.»

Hak ăwadəm d-a-wa has-jän imojjan-net
(Marqəs 9:41)

⁴⁰ Inna dağ: «Ere kăwän-ăsbärräkän, näkk a ăsbärräk, wa hi-ăsbärräkän, wa hi-dd-ăsmašälän a ăsbärräk. ⁴¹ Ere ăsbärräkän änäbi däg-təssəba n-a-wa s-iqqäl änäbi,

əlkamān däg-s imraš šund wi mad-ijrəw ännäbi; ere äsbärräkän ere oğadän dat-Mässinäg däg-təssəba n-iqqud-net, ilkam ad-ijrəw imraš šund wi mad-ijrəw ere oğadän dat-Mässinäg.
42 Ere wa issəswän wäla-däg alkas n-amən sämmednen i-iyyän däg-inəttulab däg-təssəba n-a-wa s-ämooos änätṭalib-in, äsidätteg-awän a-s, wär t-e-ijmäd marušät n-emärked wa ämešäl.»

11

*Isəstanän wi ija Exya wa n-Enəsselmäg däg-isälan n-Yisa
 (Luqa 7:18-35)*

1 Issəmdä Yisa asəmmətär n-inəttulab-net wi n-märaw d-əssin ḡas, ifäl dihen, ad-isaxra äddinät, ixatṭäb däg-iğärman wi n-teje-ten-däg. **2** Iha Exya takärmut a-s islä ijitän n-Älmasex, äšmašäl sär-s härät däg-inəttulab-net **3** i-ad-has-t-dd-səstənän kunta ənta a-s Wa s-ätwännä ilkam ad-dd-ass mey ilkam ere säl ənta. Osän-t-dd inəttulab-win-däg, əllägen-as a-wa innä Exya. **4** Äwwežäb-asän Yisa, inn'-asän: «Eqqəlät Exya, suğəläm-as a-wa s-təsläm d-a-wa tənhäyäm; **5** änät-as: iməddorxal hannäyän; inəbdan rajjäšän, wi ijräw jəri tišdajän, imzaj sallän; inəmmuttan nakkärän-dd; tiläqqiwen, sallänät i-Älənžil. **6** Təndəd i-ere wa däg-i wärän ij' ässäk.»

A-wa innä Yisa fäll-Exya wa n-Enəsselmäg

7 Eglän meddən-winnin dd-ämešälnen ḡas, ädwännät Yisa i-tamətte däg-isälan n-Exya, inn'-asän: «Ak, a-s təzjäräm s-tenere, ma tənhäyäm?»

Ak teżewt äsiwälawäl ađu a tənhäyäm? Ābo!
⁸ Adiš ma təkkäm i-ad-t-tənhäyäm? Ak āhaləs
 åsisahäyän ašäl a tənhäyäm? Īnhəywät-tän-
 ak äddinät wi sasahäynen ašäl, ihänan n-
 imänokalän a əzzagän? ⁹ Adiš ma təkkäm i-
 ad-t-tənhäyäm? Ak ånnäbi a tənhäyäm? Tidət
 lab a-s ånnäbi, ässiilmädäg-käwän a-s ere ojärän
 tumast n-ånnäbi a tənhäyäm. ¹⁰ Īnta-en-däg a
 fäl innä elkəttab n-Mässinäg:

<Īnhəy! Āzizäräg-ak anämmašul-in
 wa he-iknən tabarät-näk.›

¹¹ Åsidätteg-awän a-s wär torew tamädt āhaləs
 wär-ojer Exya wa n-Enəsselmäg mäšan hakd-
 a-wen-däg, wär t-illa ere t-wärän ojer däg-
 Təmmənəya n-Mässinäg. ¹² Yur-ašäl wa dd-osa
 Exya har ašäl-i-däg, ija amjär åssoohen fall-ujəš
 n-Təmmənəya n-Mässinäg; amjär-en, wär däg-
 s ikärrəš ašäl ar äddinät wi əkfärnen ¹³ fäl-a-
 s, ånnäbitän wi dd-azzarnen i-Exya iket-näsän,
 hakd-däg alämär wa n-ånnäbi Mosa, ăloläy a-
 wen-däg iket-net däg-isälan n-Təmmənəya n-
 Mässinäg hundäg har ašäl-i-däg n-azzäman wa
 n-Exya wa n-Enəsselmäg. ¹⁴ Kunta fäw ad-
 täqbəläm s-a-wen-däg, älleyeg-awän a-s däg-
 ånnäbitän, ənta a-s ånnäbi șeli wa s-ätwänna
 ilkam ad-dd-aləs uğəl.

¹⁵ Āmära, ere ilän timəzzujen s-islä-däg,
 isäjdet!›

¹⁶ Oläs dag șisa, inn'-asän: «Ak, mi där-mad-
 sənnəfäqqäg əzzurəyyät ta-däg? Tänifäqqa ȣas
 d-ălžämägät n-aratän janen aγrəf däg-təfärre,
 jannen iyyäq i-wi iyyäqnen:

¹⁷ <Īnhəywät, käwäned, wär lem asäfar;

nəwāt-awān taχānibt, tunjāyām s-dällol!
 Nənzär-awān tiswal n-tisnant mǎšan,
 wär tət̄tefām iba!>

18 Exya, äzzāman wa dd-osa, wär-itett imənsiwān olaxnen, wär-isəss aman n-lägnäb āxxiimmärnen, ənnän fälla-s ăddinät: <Ih'-e alśin>, **19** išräy-t-dd Ågg-ăgg-adəm, ənta itihär där-wān a-wa tättäm d-a-wa sāssäm, ȳas tənnäm däg-s: <Wa ənta, insäy, iraf aman n-lägnäb wi āxxiimmärnen, inarmasän ntīwse d-ălfusay wi iyyädnen a-s imidiwān-net.>
 Äsidätteg-awān a-s:
 <Särho wa dd-ifälän Mässinäg,
 ijitän n-ăwadəm a t-isatbatän.> »

*Iğärman wi fäll-ăsmäqqa ȳisa
 (Luqa 10:13-15)*

20 Äsmäqqa ȳisa darät-a-wen fäll-iğärman wi däg-ija tikunen äjootnen mǎšan, ăşyärän-as ulhawān-näsän, unjāyān ätubän. **21** Inn'-asän: «Iməskay käl-Qorazin d-käl-Bătsăyda, ălmăşşibät ȳas a fälla-wān maden-idəw ed ənnär iğärman wi n-Tir d-Säyda əzzägän inəzzulam† a däg-jänät tikunen-ti-däg jänen ȳur-wān, ăru d-əlsän šakutän, əblənbulun däg-ezəd fal təmğäre n-tätubt-näsän. **22** A-wen-däg a fal hawān-janneg a-s aşäl wa ilkämän, ad-kāwān ijjəs ăddäyyät ojärän wa ijjāšän iğärman wi n-Tir d-Säyda. **23** Kăwāned-i-ş əzzägən aŷrəm

† **11:21** 11:21 — ȳur-käl-Ālyāhud, ere wärän ămoos ăgg-Ālyāhud s-aläşäl mey ere wärän ilkem i-ăddin-näsän, iket-net, ănăzzalim a ămoos. A-wen-däg a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-näsniät, ti n-inəzzulam. — Aşäl-i-däg, ănăzzalim, ăkafär (ere wärän issen s-Mässinäg).

wa n-Qäfärnaxum, ma tāxeläm? Tordam a-s aqṛəm-nāwān ad-itimχar har awəd išənnawān? Xāram-awān! Ānn-ak, ad-təhələm ider, wär kāwān-dd-e-tawāx a sāl temse ed tikunen ti jānen χur-wān, ənnar janāt dāx-aqṛəm wa n-Sodoma, āru d-ātubān imuzāχān-net, āqqayəm aqṛəm-nāsān iday har ašāl-i-dāx. ²⁴ A-wen-dāx a fāl hawān-janneχ, a-s ašāl wa ilkāmān, ad-kāwān-ijjəs̄ äddāyyāt ojärān wa ijjāsān aqṛəm wa n-Sodoma.»

*Ālyibadāt n-Yisa i-Abba-net
(Luqa 10:21-22)*

²⁵ Iđkāl Yisa mājrād, innā: «Abba, kāyy-i n-Emāli n-išənnawān d-ākall, timəlāχ-kāy fāl-a-s hārātān-wi-dāx, təffārāt-tān i-iməssorha d-imusānān n-äddunya-ta-dāx māšan, tāsnāfalälād-tān-dd wāla i-aratān. ²⁶ Tidət Abba, kāyy a tiiməlāx ed ädduuttät a-s ənta-den-dāx erhet-nāk wa āhusken.»

Āmašal wa s-dd-osa Yisa d-tāsonfat ta ihakk

²⁷ Innā Yisa i-äddināt ḍarāt-a-wen: «Wär t-illa a-s wādden ij'-e Abba-nin dāx-ifassān-in, wär t-illa ere hi-ijan muzəyāt imdan kunta wādden Abba, wär t-illa dāx ere ijan muzəyāt imdan i-Abba kunta wādden näkk-i n-Rure-s-i t-dd-ifālān d-ere wa s-ärheχ ad-has-t-zuzəyāx.»

²⁸ Inn'-asān dāx: «Ēyyāwāt iket-dāx-nāwān kāwāned-i ăsifāgga ăzuk wa tällinem, ad-hawān-sunfāχ, ²⁹ mašālāt erhet wa-nin, təyyəm-ahi ad-kāwān-säχrāx ed näkk, ăzeedāx, hahitazidert, wär hi-iha əkkəbru; ənta-den-dāx a-wā hawān-ha tāsonfat n-iman-nāwān, tāχləsām.

30 A-wa fälla-wän ārheg, wär-āzzay, amišəl n-erhet-in dağ, i fäsuusän.»

12

Isălan n-ašäl wa n-əssəbət-i n-tăsonfat

(Marqəs 2:23-28; Luqa 6:1-5)

¹ Ašäl iyyän n-əssəbət-i n-ašäl wa n-tăsonfat, iräs șisa d-inəttulab-net išəkraš n-ǎlkäma. șglan dăg-a-wen-dăg a-s ällužän inəttulab, ad-nakkädän tixägänen n-ǎlkäma, taffäzän tiblalen-näsnät. ² șnhäyän-tän härät dăg-kälfaris ȣas, ənnän i-șisa: «șnhäy, äxtəl inəttulab-näk ed išl'-en a wärän itətwəjj dăg-ašäl wa n-əssəbət-i n-tăsonfat.» ³ Inn'-asän: «Adiš kawäned wär täxrem dăg-əlkəttab a-wa ij' ǎmänokal Dawəd ašäl wa d-älluž ənta d-ejhän-net? ⁴ Ätwänn'-anäg, ijjäš ənta d-ejhän-net ehän n-Mässinäg, ad-tattän tijəlwən-ti n-tikutawen s-innä alämär wa n-ǎnnäbi Mosa, wär t-illa ere s-xälal tetäte-näsnät a säl käl-tikutawen? Tijəlwən-tin-dăg, wär has-xälalnät ənta wäla ejhän-net mäšan, älluž ȣas, ikš'-enät ənta d-meddən wi där-äddew. ⁵ Ajän wär täxrem dăg-alämär a-s ašäl wa n-əssəbət-i n-tăsonfat, käl-tikutawen wär hasän-ǎmoos anməşri i-a-wa innä alämär afäl əxdämän dăg-ehän n-ǎmudd wa mäqqärän, ed əjrawän s-ad-ənməşrəyän i-färədän wi atiwägtäsnen i-ašäl wa n-əssəbət-i n-tăsonfat. ⁶ Ässiilmädäg-kawän a-s ehän n-ǎmudd wa mäqqärän, ill'-e jere-wän ere t-ojärän. ⁷ Xäxx, ənnar təssanäm ǎlmägna n-a-wa innä Mässinäg a-s innä:
 <Ojär a-s ȣur-i la tähaint idəm uhən tikutawen>,

iket-di-š, wär sədlimäm bännan inət̄ulab-widäg wären əxšed härät. ⁸ Ägg-ägg-adəm, a ənnihädän däg-a-wa s-ila ägg-adəm s-ad-t-äj d-a-wa s-wär ila s-ad-t-äj däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.»

*Āzozāy Ÿisa āhaləs s-äqqur ăfuss-net däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat
(Marqəs 3:1-6; Luqa 6:6-11)*

⁹ Ifäl Ÿisa dihen, ikk' ehän n-äddin wa n-käl-Ālyähud. ¹⁰ Diha-däg d-t-ijjäš a-s āhaləs iyyän da-däg s-äqqur ăfuss-net. Īggädän-dd äddinät iyyäd s-Ÿisa, ənnän-as: «Ak xälal mey xäram ad-izuzəy ăwadəm iyyän däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat?» Åsaru ɣas fäl t-əssədlämän a-s tammägän. ¹¹ Äwwežäb-asän Ÿisa, inn'-asän: «Əndek däg-wän wa s-afäl toða tehale ta n-iyyät ila däg-anu däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat, ad-däg-s tät-äyy har akəy ašäl-en təzzar? ¹² Uhən kawäned, wär təjrehäm a-s ägg-adəm ufa arəzzej s-a äjjeen? Åssiilmädäg-kawän a-s wär t-illa a ässixrämän iji n-a olaxän däg-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.» ¹³ Innä Ÿisa ədarät-a-wen i-āhaləs wa s-äqqur ăfuss-net: «Əzzəl ăfuss-näk.» Izzäl ăhaləs ăfuss-net, izzäy, oläh ăfuss-net ässaxät-wen-däg d-ăfuss-net wa iyyädän wär-ijrew härät. ¹⁴ Əzjärän käl-faris edägg-en ɣas, ənmänhäyän jer-iman-näsän däg-isälan n-əommək wa s-mad-əjən iman-net. Ilmäd Ÿisa a-wa läbasän has-kittəwän ɣas, ifäl dihen, iglä.

*Yisa a-s ānāmmašul n-Mässināγ wa s-
ātwānna*

¹⁵ Däγ-tekle-net, əlkämän-as-dd imarhinän
ăjjootnen, ăzozăy-tän iket-däγ-năsän. ¹⁶ Härwa
wär-ifel dihen-däγ, ăsmätär-tän hullan d-ad-wär
jen isălan n-ere wa ămoos i-ăwadəm wăl' iyyän.

¹⁷ Ămoos a-wen inna a ăssiitbătän a-wa innă
ănnăbi Saya[†] a-s innă, innă Mässināγ:

¹⁸ «Ənta da āanaxdim-in wa ăsnăfränăγ,
ənta a əkneγ tărha,
ənta a däγ-ăsriwän iman-in.
Ad-fălla-s sănsăγ Unfas-in,
isəssiγəd inəzzulam[†] däγ-iqqud i-Mässināγ.

¹⁹ Wär t-mad-ijjəš äjad,
wär mad-isăqqəy bănnan,
wär t-illa ere has-madän-isəll ăsiγăyya
däγ-tișarriten bănnan.

²⁰ Wär mad-ärz wăla-däγ teżewt
a-wa-däγ has-ija iba n-ăddäγwa
Wär mad-isəmməkət wăla-däγ tefătelt,
ad-isəjär ätăma ăddinăt wi əbrärnen,
aj iqqud däγ-edägg iket-net.

²¹ Isəm-net a madän-isəjär inəzzulam ätăma.»

*Tärna ta n-Yisa, wär toher härät d-ta n-Iblis
(Marqəs 3:20-30; Luqa 11:14-23; 12:10)*

[†] **12:17** 12:17 A-wa ănnăbi dd-ăzzarän i-Yisa, ălolăy
däγ-isălan-net əssayăt timağ n-awătay dat-tiwit-net. [†] **12:18**
12:18 — Yur-kăl-Ălyăhud, ere wärän ămoos ägg-Ălyăhud
s-alăşäl mey ere wärän ilkem i-ăddin-năsän, iket-net, ănăzzalim
a ămoos. A-wen-däγ a făl tiwsaten ti iyyădnen iket-năsnăt, ti
n-inəzzulam. — Aşăl-i-däγ, ănăzzalim, ăkafăr (ere wärän issen
s-Mässināγ).

22 Äwwäyän-dd äddinät s-Visa ḍarät-a-wen amälšon ḍasidärχäl alšin wa t-ihän, ikras day iləs-net; ḍazozäy-t, oläs ahänay, ad-itamäjrad.

23 Ḫeqqälän-dd äddinät ḡas oran imawän, ākuunän, jannen: «Ämmukkän ḡonta-i-däg a-s Ägg-Dawəd wa s-ätwänna!» **24** Ḫislän käl-faris i-a-wen ḡas, ḡennän: «A-wa Abälzäbil, Iblis wa n-ämänokal n-alšinän a t-ihan; ḡonta a t-ikfän tärna ta s-itakkäś alšinän däg-äddinät.» **25** Ilmäd Visä yur-iman-net a-wa zinəzjumän, inn'-asän: «E d t-illäm ḡeddəwəl s-dd-əqqälän məssaw-s ḡeknasän jer-iman-näsän, ad-t-iba, umas timšar; aṣrəm day wäla ehän wa s-dd-əqqälän məssaw-s ḡeknasän jer-iman-näsän, wär-e āhaj ibdad.

26 Afäl dd-iqqäl Iblis isattäg iməššerəkän-net siha d-siha, iman-net ḡas a iknas; ere iknasän d-iman-net ya, wär t-illa ḡemmək s-āhoja ibdad.

27 Kunta day tənnäm näkk, tärna n-Abälzäbil wa n-ämänokal n-alšinän a-s tän-takkäśäg däg-äddinät, adiś, inətṭulab wi-näwän, ma ḡamoos isəm wa s-tän-takkäśän däg-äddinät? Inətṭulab-näwän-en-däg, a-s ilkam ad-ājjayhən fälla-wän, sədləmän-käwän, **28** mäšan, kunta näkk, tärna n-Ünfas n-Mässinäg a-s takkäśäg alšinän däg-äddinät, ḡaniihäjja a-s ḡassiilmäd-käwän a-wen a-s Təmmənəya n-Mässinäg, təll'-ee jere-wän.

29 Wär t-illa ere ḡaddooben ujəš n-ehän n-āhaləs n-anäkfor, awəy ilalän n-ehän-net ar s-ad-t-ikrad təzzar; dihen, ad-udabät teräzze n-ehän, awəy a-wa t-ihän. **30** Ere hi-wärän irha-däg, a-di, ašänjo-nin; ere day wa hi-wärän itilal s-asdu, ašəmmähəš ḡas a t-išlan.»

Abäkkad wa s-wär t-tëlla tenäšše-net amägol

³¹ Inn'-asän day: «Ässiilmädäg-käwän a-s abäkkad ämešäl ägg-adəm d-asəkkufär ijdäg, äddoobät Mässinäg ad-has-t-in-äns mäšan ere äskafärän däg-isälan n-Unfas Šäddijän-däg, wär-ilkem ad-has-in-ätiwänša. ³² Ere innän a läbasän fäll-Ägg-ägg-adəm-däg, äddoobät ad-ijrəw tenäšše n-a-wen mäšan, ere wa innän a läbasän däg-isälan n-Unfas Šäddijän, wär-ilkem ad-has-in-ätiwänša däg-äddunya wala älaxärät.»

*A-wa ijänna ägg-adəm a isalmadän s-a-wa
ihän ulh-net*
(Luqa 6:43-45)

³³ Oläs day, inn'-asän: «Ahəšk olägän, a-s mad-t-tasəd, aratän-net day i olägnen; erk ahəšk day, a-s t-mad-t-tasəd, aratän-net day, i läbasnen; ahəšk, aratän-net a-s ititwəzzəy. ³⁴ Ya käwäned-i n-taššälen-i-däg! Käwäned-i n-inälläbäsän, əndek əmmək wa s-äddoobät add-izjär mäjräd olägän imawän-näwän? A-wa idkärän ulh n-ägg-adəm a dd-izajjärän emm-net. ³⁵ Äwadəm-wa olägän, milxaw n-ulh-net a däg-dd-itakkäs a-wa olägän mäšan, enälläbäs ənta, tälläbäst n-ulh-net a däg-dd-itakkäs a-wa läbasän. ³⁶ Ässiilmädäg-käwän a-s ašäl wa ilkämän e-d t-təlläm taxxalt d-tašujəšt inna äwadəm, ad-tät-iżəl dat-Mässinäg. ³⁷ Iyyät-i-däg, ad-käy-iğləs mäjräd-näk, meğ day, mäjräd-näk iman-net, a käy-madän-isidəw, iwär-käy udlem.»

*Irrum wa jän käl-faris i-Yisa
(Marqəs 8:11-12; Luqa 11:29-32)*

38 Äwwežabän-as iyyäd däg-älxulam n-Ätławrät d-käl-faris, ənnän-as: «Älxalim, äj data-näg iji n-Mässinäg, nənhäy.» 39 Äwwežab-asän, inn'-asän: «Əzzurəyät-ta-däg n-tenälläbäst n-temäznit, wär täksud Mässinäg; wär təmmäg xas ar ad-ətwəjjən ijitan n-Mässinäg data-s mäšan, təlmədet a-s wär-ilkem däg-s iji n-Mässinäg säl wa n-ənnäbi Yunəs. 40 Əmmək-wa-däg s-käla ikkäs Yunəs kärad išilan d-kärad ihädan däg-täsa n-emän wa mäqqärän, əmmək-wen-däg day a-s mad-ikkəs Ägg-ägg-adəm kärad išilan d-kärad ihädan däg-ider n-äkall. 41 Ašäl wa n-tebädde, ad-dd-ənkärän käl-axrəm wa n-Nəniba, sədləmän käl-əzzurəyät-ta-däg, ed ašäl wa d-hasän-ixtəb ənnäbi Yunəs, ätubän. Säjdät! Ašäl-i-däg, ənhəywät-ak, ill'-ee jere-wän ere ojärän Yunəs, mäšan hakd-a-wen-däg, tunjäyäm s-ad-tutabäm. 42 Ašäl wa n-tebädde, ad-dd-tənkär təmənokalt ta s-käla täxkäm däg-äkall wa n-ajus s-isəm-net Saba, təjjäyh fäll-käl-azzäman-i-däg, sədləm-tän däg-äşşäregə ed, ənta təfäl-dd äkall ujəjän i-ad-səjəd i-iməjridän n-tayötte wi itäjj ämənokal Suläyman. Säjdät! Ašäl-i-däg, ənhəywät-ak, ill'-ee jere-wän ere ojärän ämənokal Suläyman, mäšan hakd a-wen-däg, tunjäyäm s-asjəd-has.»

*Əlhəllak wa ihän iba n-tätubt təmdat
(Luqa 11:24-26)*

43 Oläs day, inn'-asän: «E-d izjär alśin ăwadəm, ad-äkk tinariwen i-ad-däg-snät immäg

i-edägg däg-ässunfa măšan, ad-has-t-iba; ⁴⁴ afäl has-t-äba, ad-änn i-iman-net: <Näkk-i-däg, ma hi-idgažän, ēqqələjət ḡas ehän-in wa dd-fäläg.> Afäl dd-iqqäl edägg wa ifäl s-tizarät, ad-t-dd-ass wär t-ih' āwadəm, ifrad, ämmujnät. ⁴⁵ Igləw ālwäqq-wen, awəy-dd əssa alśinän iyyäd t-ojärnen tälläbäst, əjjəšän āwadəm-ənnin-däg, əzzägän däg-s; umas a-s talğa n-āwadəm-en ta tazzarät, təššäm i-ta təšräyät.» Inn'-asän ḥarät-a-wen: «Ənta-den-däg a-wa där-mad-taläh talğa n-əzzurəyät-ta-däg n-tenälläbäst.»

*Anna d-ayətma n-ংisa
(Marqəs 3:31-35; Luqa 8:19-21)*

⁴⁶ Ammijjräd Ḳisa i-tamətte dihen-däg a-s ma-s d-ayətma-s da-däg dd-əbdädnen dat-emm n-ehän, āšmašälän-dd sär-s āwadəm i-ad-hasänt-dd-iğär. ⁴⁷ Osä-dd āwadəm-en Ḳisa, inn'-as: «Anna-näk d-ayətma-k, əbdadän-ak dat-emm n-ehän, ārhan ahänay-näk.» ⁴⁸ Āwwežäb Ḳisa i-āwadəm-en, inn'-as: «Mi iqqalän annanin, mi iqqalän ayətma-ğ?» ⁴⁹ Izżäl əfuss däg-tanämhäla n-inəttulab-net təzzar, innä: «Ənhəywät-tän-ak, anna-nin d-ayətma-ğ! ⁵⁰ E d t-illäm ere itamašalän erhet n-Abba-nin-i ihän išənnawän, ənta a-s änja-ğ, ənta a-s wälätma-ğ, ənta a-s ma-ğ.»

13

¹ Izjär Ḳisa ašäl-wen-däg, ikk' asälim n-ejänš, āqqima. ² Täddew-dd sär-s tamətte täjjeet, ijjäš-as turäft n-aman, āqqima däg-s, tāqqimä-dd

tamətte ənta təbdad dăȝ-asälim n-aman, tăsijăd-as.

³ Issäxläy-tän tangalen äjootnen. Ij'-asän tiyyät dăȝ-hasän-innă:

Tangalt ta n-änäsdamu
(*Marqəs 4:1-9; Luqa 8:4-8*)

⁴ «Kala izjär änäsdamu iyyän i-ad-iddumət ašəkrəš-net.

Alwāqq wa d-itidumut, odänät tiblalen tiyyăd dăȝ-äbara, äkkukkären-tänät-dd igdað, əkšän-tänät.

⁵ Oda ašär iyyän jer-tihun, äffoqqät-dd šik ed wär-intem dăȝ-äkall, ⁶ tăsmäqqät-dd tăfukt jənnəj-s, təssärxa isəffuqqa, äqqur-in a-di iket-net ed wär-əntemän ikewän-net dăȝ-härät.

⁷ Oda ašär iyyän dăȝ-tabəññənt, tədwäl-dd fälla-s tabəññənt, təzmäd-as.

⁸ Oda ašär wa iyyădän dăȝ-äkall olayän, ikrăš aratän, ija tiboläsen s-tiyyăd temede n-tablalt a tänät-iwarän, tiyyăd sădisät timərwen, tiyyăd kărądät timərwen.

⁹ Ere ilän timəzzügen s-islă-dăȝ, isäjdet!»

Āddälil n-tangalen
(*Marqəs 4:10-12; Luqa 8:9-10*)

¹⁰ Əssəstänän-t inəttulab-net ḍarät-a-wen d-äddälil wa fäl isaxläy äddinät tangalen.

¹¹ Āwwežäb-asän, inn'-asän: «Kăwăned, təjrawäm turhajät n-ujreh n-əddäraj wa n-isălan n-Təmmənəya n-Măssinăȝ măšan, äddinät wi iyyădnen, wär jen a-wen. ¹² Āwadəm wa s-işwär ifhäm härät, ad has-iwwað musnät har isəssikəy măšan, wa s-wär t-illa a ijrah, wär

t-in-ikka härät, ännek, ad-däg-s āmahäg wäla
 a-wa əndärrän ijtäf. ¹³ Ənta-den-däg a-wa fäl
 sayläyäg äddinät tangalen i-ad-:
 <Eswađän, wär henniyän;
 āsijädän, wär səllən;
 wär t-illa dag a jarrähän.» »

¹⁴ Āmoos a-wen a ässiitbätän a-wa fälla-sän
 inna ännaabi Saya[†] a-s innä, innä Mässinäg:
 «Äddinät! Ad-salläm, wär järrəhäm;
 ad-təkyadäm, täsibälalägäm, wär t-illa a
 hannäyäm.»

¹⁵ Ənta dag a innän a-s, innä Mässinäg:
 «Tamətte-ta-däg, täsäär-ahi ulh-net;
 täzmäzzaj'-ahi iman-net,
 tasdärgäl-ahi iman-net
 i-ad-äbas hannay, äbas sall,
 i-ad-wär järräh härät
 fäl iba n-tärha-i-däg ja n-ad-sär-i dd-tənnäd,
 tutab, zuzəyäg-tät.»

¹⁶ Inna șisa ḍarät-a-wen i-inətṭulab-
 net: «Təndəd-awän kāwāned ed hannäynät
 tiṭawen-näwän, sallänät dag timəzzujen-
 näwän. ¹⁷ Ässiilmädäg-kāwän a-s, äsdärhänän
 ännaabitän äjootnen d-imäxdalän ahänay
 n-a-wa hannäyäm mäšan, wär t-ənheyän;
 äsdärhänän mäsällät n-a-wa s-sälläm mäšan,
 wär has-əslen.»

Ālmäyna n-tangalt ta n-änäsdamu (Marqəs 4:13-20; Luqa 8:11-15)

† **13:14** 13:14 A-wa ännaabi dd-äzzarän i-șisa, äloläy
 däg-isälan-net əssayät timaq n-awätay dat-tiwit-net.

18 Säjdät āmära i-ālmägna n-tangalt ta n-ānăsdamu:

19 «Ābara wa däg-odänät tiblalen, ənta a-s äddinät wi sällänen i-isälän n-Təmmənəya n-Mässinäg mäšan, wär tän-järrähän, as'-en-dd Iblis, ilbøy-dd däg-ulhwän-näsän a-wa s-əslän.

20 Tihun ti jer-odänät tiblalen, əntänätēd a-s äddinät wi s-e-d isla iyyän däg-sän i-mäjräd n-Mässinäg, ad-ihliløy, iqbel-t šik mäšan, **21** wär t-itəyy ikraš ikewän däg-ulh-net; ad-äj äzzäman əndärrän äkoyad däg-s, mäšan afäl dd-tosa tissust mey osä-dd älyxizabät däg-təssəba n-mäjräd n-Mässinäg, ad-hin-ibbułtəl a-wa s-omän.

22 Tabəññənt ta jer-odänät tiblalen, ənta a-s äddinät wi s-e-d isla iyyän däg-sän i-mäjräd n-Mässinäg, ad-has-iżməd däg-ulh-net s-tärha n-wälät-äddunya d-eyläl n-tärha n-ajmur-net, wär t-illa a sär-s dd-isaysal.

23 Akall wa olägän däg-odänät tiblalen, ənta a-s äddinät wi s-e-d isla iyyän däg-sän i-mäjräd n-Mässinäg, ad-t-ijräh, ijješ-as-t älfäyda. Tarəw-dd sär-s tiyyät tablalt temede n-tablalt, tarəw-dd sär-s tiyyät sädisät timərwen n-tablalt, tarəw-dd sär-s dag tiyyät kärađät timərwen n-tablalt.»

Isälän n-əttägəm d-terk teyəşše

24 Issägläy-tän-dd Yisa dag tangalt tiyyät däg-hasän-innä: «Təmmənəya n-Mässinäg, tänifäqqa d-ähaləs iyyän infärän əttägəm olägän däg-aşəkrəš-net. **25** Ija ehäd, əttäśän äddinät ɣas, osä-dd āmiksän iyyän aşəkrəš wa n-älkäma äddomät ähaləs-ənnin, infär däg-s erk idommän, iglä. **26** Äsfäqqät-dd aşəkrəš

wa n-əttäxgam wa olägän, oräw, tədwäl-dd day
 terk teyəsse edes-has. ²⁷ Ənhäyän inaxdimän
 n-mässi-s n-aşəkrəš terk teyəsse ta dd-tədwälät
 ɣas, osän-t, ənnän-as: <Mässi-näx, ajän wädden
 käyy əttäxgam olägän ɣas a tənfäräd däx-
 aşəkrəš-näk, əndek siha s-dd-ha terk teyəsse
 ta t-hät ämära?> ²⁸ Inn'-asän: <A-di imojjan
 n-ere hi wärän irha.> Ənnän-as inaxdimän-net:
 <Adiš, nəlbəyet-tät-in?> ²⁹ Inn'-asän: <Aha-aha!
 Wär jem a-di, ed afäl təttäräm ad-hin-təlbəyäm
 terk teyəsse, ham miši n-ad-hin-təlbəyäm day
 älkäma. ³⁰ Äyyät-tän ad-ədwəlän issənän-
 essän har äzzäman wa n-amili n-işəkraš, dihen,
 ad-ännäx i-wi tiləynen işəkraš, ad-dd-əlbəyän
 terk teyəsse s-tizarät, əjən-tät tikärrad, təzzar,
 särğən-tät, sədwən-ahi-dd ərət-a-wen älkäma,
 əjən-t däx-ejänd-in.» »

*Təmmənəya n-Mässinäx, a əndärrän a-s
 sánta, timxar*

(Marqəs 4:30-32; Luqa 13:18-19)

³¹ Issäxläy-tän-dd day ərət-a-wen tangalt
 tiyyät, inn'-asän: «Təmmənəya n-Mässinäx,
 toläh d-temätäwt äddomät äwadəm däx-
 aşəkrəš-net. ³² Temätäwt-ten-däx, ənta a
 tojärät təmmətkit däx-idommän mäšan, tədwäl-
 dd, täqqäl ahəšk ojärän tiyəşşawen n-aşəkrəš
 iket-näsnät har ʐattän igdað iskak-näsän däx-
 iləktan-net.»

(Luqa 13:20-21)

³³ Issäxläy-tän-dd tangalt tiyyät day, inn'-asän:
 «Təmmənəya n-Mässinäx, toläh d-takməttet n-

täzza təssärtäy tamädt d-kärad ännäfäxatän n-ejel n-älkäma i-ad-ikəf iket-net.»

(Marqəs 4:33-34)

³⁴ Tangalen a däx-issäxra ɻisa isälan-wi-däx iket-näsän, wär t-illa a inna i-tamötte s-wädden tangalen a däx-hasän-t-inna. ³⁵ Amoos a-wen a ässiitbätän a-wa innä ännäbi n-Mässinäx iyvä, innä Mässinäx:

«Ad-sägləyäx äddinät tangalen,
äjäx isälan s-ad-dd-täxläk äddunya-däx,
ättunkälän.»

Ālmäyna n-tangalt ta n-əttäxam d-terk teyəşše

³⁶ Ifäl ɻisa tamötte, ijjaš ehän xas, əkkän-t-dd inət̄ulab-net, əttärän däx-s ad-hasän-arr tangalt ta n-terk teyəşše. ³⁷ Inn'-asän:

«Āgg-āgg-adəm ənta, a äddomen əttäxam wa oläxä, ³⁸ äddunya a-s ašəkrəs-net; əttäxam wa oläxä a-s aratän n-Təmmənəya n-Mässinäx, terk teyəşše a-s aratän wi n-Iblis. ³⁹ Iblis a-s əmiksän wa äddomen terk teyəşše däx-ašəkrəs, amili n-išəkraš a-s sämdo n-äddunya, änjälosän a-s imalayän n-ašəkrəs. ⁴⁰ Əmmək-wen-däx s-dd-tatälbay terk teyəşše, tämmädkäl, tətwəjär-in däx-efew, əmmək-wen-däx a he-ijən ašäl wa d-tamänd äddunya. ⁴¹ Ašäl-en, ad-išəmmišəl Āgg-āgg-adəm änjälosän-net i-ad-hin-aləmän däx-Təmmənəya-net äddinät wi šinməšrəynen imidiwän-näsän d-wi tamašalnen a läbasän, ədkəlän-tän, ⁴² əjrən-tän-in däx-tahəst-i däx-tän wär mad-išləw ar tahäla, ʐiməkärkižän isenän fäl tämujrižt. ⁴³ Ašäl-en, äddinät wi

oýädnen dat-Mässinäý, ad-fälla-sän áj Mässinäý
ănnur-net, əjən asmäýmäý wa tăjj tăfukt däý
Təmmənəya n-Abba-násän.

Ere ilän timəzzügen s-islä, isäjdet!»

Wär t-illa a-s wădden tojär-t Təmmənəya n-Mässinäý

⁴⁴ Inn'-asän șisa daý: «Təmmənəya n-Mässinäý, toläh d-ejänd n-oräý inbalän däý-ašəkrəš iyyän. Təgla tanfust har ašäl wa d-fälla-s oda āhaləs iyyän. A-wa-däý has-ja tedäwit, ikn'-e ufär i-ad-wär sär-s iləmməd äwadəm wäl' iyyän. Iglä dərät-a-wen, ättužžär-in a-wa ila iket-net i-ad-udabät akäraš n-ašəkrəš-en-däý däý-inbal oräý-wənnin-däý.»

⁴⁵ Oläs daý, inn'-asän: «Təmmənəya n-Mässinäý, toläh d-u-mamäla itammäýän i-timäýwanen n-tilällaten, ⁴⁶ ijräw tiyyät təknat əlləllu ȳas iglä, ättužžär-in a-wa ila iket-net, iqqäl-dd, iżżənş'-et.»

⁴⁷ Inn'-asän daý: «Təmmənəya n-Mässinäý, toläh d-tătart jărän iməhhuyya n-imänan däý-ejänš i-ad-sär-s dd-ärməsän tulaten n-imänan äjootnen, ⁴⁸ tədnäy tătart ȳas, əntăšän-tăt-dd s-asälim n-aman, ad-bidduń imänan s-iyyän-iyäý, hak iyyän d-əzzənəf-net. Jän wi əfrännen däý-deketän-násän, järän-in fälla-sän wi hasän wär iha älfäyda. ⁴⁹ A-wen-däý daý a madän-aj ašäl wa d-tamänd äddunya, a dd-asən ənjälosän, əbdəwän imäýdalän d-inälläbäsän, ⁵⁰ əjrən-in inälläbäsän däý-tahəst ta-däý tän-wär mad-išləw ar tahäla, ziməkärkižän isenän fäl tămujiżt.»

51 Issəstän Yisa inətṭulab-net ḍarät-a-wen, inn'-asän: «Ak a-wa hawän-ənneğ, təjrahäm-t mey?» Innän-as: «E d t-illäm älğalim n-Āṭṭawrät iknan afäham n-a-wa āmoosän isälan n-Təmmənəya n-Mässinäğ, irda sär-sän, ad-has-iwwad musnät äynayän fäll-wa ärəwän ila, afäl ija a-wen, ad-aläh d-abba n-egewən dd-itakkäsän härätän äynaynen d-i ärəwnen däg-ijändän-net.»

*Āṣyārān käl-Nāṣirāt ulhawän-näsän i-Yisa
(Marqəs 6:1-6; Luqa 4:16-30)*

53 Issəmda Yisa tənna n-tangalen-tin-däg ɣas, ifäl dihen, **54** ikkä tağrəmt ta däg-idwäl. Issäyra dihen däg-ehän n-ăddin wa n-käl-Ālyähud, ăkunän ăddinät iket-näsän däg-a-wa isayra, əqqälän-dd ɣas oran imawän, jannen: «Wa, əndek siha s-t-dd-ha təlguləma-ta-däg d-tikunen ti itäjj? **55** Ajän wädden a-wa rure-s n-mənizye wa-däg nəzzäy? Wädden ma-s, Märyäma? Ayətma-s: Yaqub, Yusəf, Simyon d-Hudd? **56** Ajän wädden šätma-s da-däg t-əllänen jere-näğ? Ɣas əndek siha s-t-dd-iha a-wa-däg itäjj iket-net?» **57** Jän-as a-wen-däg s-t-əzzayän asäkor, unjäyän sär-s omänän. Inn'-asän: «Ānnäbi, wär t-illa edägg s-wädden ätiwäsämğär däg-s ar däg-ăkall-net d-ğur-käl-ehän-net.» **58** Igdäl-as iba n-immun-näsän ad-ğur-sän äj tikunen äjjootnen.

14

*Tamättant n-Exya wa n-Enəsselmäğ
(Marqəs 6:14-29; Luqa 9:7-9)*

¹ Äzzäman-en-däg ad-dd-iwwäd mawmaw n-Visa Harudës wa n-ämänokal n-teje ta n-Galila. ² Issäyrä-dd käl-əlxəkum-net, inn'-asän: «Ähalës-wa-hi s-sälläg, Exya wa n-Enəsselmäg dd-olasän tanäkra jer-inəmmuttan, a-wen-däg a t-ikfän tärna n-tikunen ti itamašal.» ³ Innä Harudës a-wen fäl-a-s ənta iman-net a əstärmäsän Exya, ij'-e däg-tišem təzzar ij'-e däg-takärmut, däg-təssəba n-Harudøyät ta n-hänne-s n-äŋŋa-s Fəlibb däg-s ohäg Harudës. ⁴ Äzzäman-en-däg ad-äsmäqqa Exya fäll-Harudës, inn'-as: «Wär hak-xälal ad-tärkəbäd hänne-s n-äŋŋa-k.» ⁵ Ad-itammäg ya Harudës i-äsaru fäl t-issänxa mäšan, äksud tamötte ed iket-net təssan a-s Exya, ännäbi a ämoos. ⁶ Təglä tanfust har ašäl wa n-isəkta n-tiwit n-ämänokal Harudës. Ašäl-en, däg-äzzäho wa ijän, təggäd-dd elle-s n-Harudøyät, ad-dalläl dat-imäjarän wi-dd-osänen; ijräz a-wen i-ämänokal. ⁷ Däg-tedäwit-net, iyr'-et-dd, ijjäš-as ärkäwäl n-ad-tät-äkf a-wa däg-s mad-təttär, a ämoos-däg. ⁸ Təglä talyadł, təttär äddäbara däg-ma-s, təntäj-tät-dd ma-s, tənn'-as, änn'-as: «Ärheeg däg-k eğäf n-Exya insa däg-ażäwa.» Təglä təmawaadt, ja isälan däg-ämänokal. ⁹ Ənxäsän iman n-ämänokal mäšan, äbas äddoobät uğəl s-a-wa inna, ed ihäd-as s-ad-tät-äkf a-wa däg-s mad-təttär, a ämoos-däg, dat-imäjarän-net. Omär darät-a-wen s-ad-itwəjj a-wa tärha. ¹⁰ Issəglä äwadəm wa inakkädän iğäfawän n-käl-takärmut wi länen s-tamättant, inkäd-dd eğäf n-Exya, ¹¹ äwwäy-t-dd insa däg-ażäwa; ikf'-

e i-talyad̄t, tāwwāy-t talyad̄t i-ma-s. ¹² Osān-dd inəṭṭulab n-Exya darät-a-wen, ədkälän tafəkka-net, əzkän-tät; əkkän ȳisa, jän dāy-s isälan.

*Səmmos afdän n-āhaləs wi ăsyāwān ȳisa
(Marqəs 6:30-44; Luqa 9:10-17; Exya 6:1-14)*

¹³ Ȧjjäšän isälan n-iba n-Exya ȳisa ȳas, ifäl teje-ten-dāy dāy-turäft n-aman, ikkä tenere n-iman-net mäšan, əslän-t äddinät ȳas, fälän-dd iğärman, älliilän asälim n-ejänš, əlkamän-as. ¹⁴ Izjär-dd ȳisa turäft n-aman, inhäy tamətte-tadāy täjjet has-dd-təlkämät ȳas, tāny'-e tähānint-net, ad-dāy-sän izizuy wi n-inayyabän. ¹⁵ Ja takkäst ȳas, ohäzän-t-dd inəṭṭulab-net, ənnän-as: «Ālŷalim, tenere a nəha, ij'-anäy ehäd, səfəl iman-näk tamətte, ad-täkk tidbi-ti ohäznen žänš-dd a təkša.» ¹⁶ Inn'-asän ȳisa: «Wär Ȧmŷatärän s-ad-əkkən edägg. Un, šäksät-tän kawāned iman-nawān.» ¹⁷ Ȧnnän-as: «Wär nət̄ef ar səmmosät tijəlwen d-əssin imänan.» ¹⁸ Inn'-asän: «Awəyät-ahi-dd a-wa tət̄tfäm.» ¹⁹ Omär darät-a-wen s-ad-āqqaymən äddinät fäll-teyəşše, iḍkäl tijəlwen ti n-səmmosät d-imänan wi n-əssin, äjozäy išənnawān, ämmoy i-Mässinäy; äfräsfäräš tijəlwen, ənkäḍnäkäd imänan təzzar, ikfä a-wen-dāy iket-net i-inəṭṭulab-net, äżunän-t jer-äddinät. ²⁰ Ȧkšän iket-dāy-näsän har əyyəwānän, əsdawān-dd a-wa dd-təjläš tamətte, osän-t idnäy märaw deketän d-əssin n-tijəlwen d-imänan. ²¹ Səmmos afdän n-āwadəm dāy-wär äddinnät tiđeden wäla aratän a ikšän ašäl-wen-dāy.

*Räjjoš n-Yisa fäll-aman
(Marqəs 6:45-52; Exya 6:15-21)*

22 Izzəlzäm Yisa ḍarät-a-wen inətṭulab-net ujəš n-turäft ta n-aman i-ad-has-izarän s-efäyy n-ejänš wa iyyädän, ad-isagla ənta tamətte.

23 Issəglä tamətte ḡas, iwwän tädaxt tiyyät, ad-itəddal Mässinäx. A-s toḍa tafukt, wär dd-äqqima däx-edägg-ənnin-däx, ar ənta ḡas.

24 A-s ija a-wen, turäft n-aman ta däx-əglän inətṭulab täsisägdäh ejänš mäšan, inkär-dd fälla-sän aḍu äwwiğwäxän turäft, bähħälñät-as tinäzzämären siha d-siha. **25** Igl' ehäd ḡas, ilkäm-asän-dd irjaš fäll-aman. **26** Ənhäyän-t inətṭulab, ikk'-en-dd irjaš fäll-aman ḡas, ärmäxän, adjannen: «Os'-anäx ämättänkul iyyän», ad-naḍḍawän iğäran. **27** Ässewäl-asän šik, inn'-asän: «Meddən, änset ənniyät-nawän, näkk a-wa; wär tärmeğäm.» **28** Iggäd-dd Bəṭrus däx-a-wen-däx, innä i-Yisa: «Älğalim, kunta käyy a-wa, amär s-ad-käy-in-äkkäx, näkk-däx, ärjaşäx fäll-aman.» **29** Inn'-as Yisa: «Eyyaw!» Izjär-dd Bəṭrus turäft n-aman, ikkä-dd Yisa irjaš fäll-aman. **30** Inhäy Bəṭrus əşşuhu n-aḍu fäll-ejänš ḡas, irmäx, əqqälän-t aman alämaż älwäqq-wen-däx, ad-isaxärat, ijanna: «Ya Älğalim! Agəz-ahi.» **31** Irmäs-t-dd Yisa s-äfuss, inn'-as: «Təmmətikit ija immun-näk, ma itajjän äşşäk däx-ulh-näk.» **32** Əjjäšän-dd turäft fäll-inətṭulab wi iyyädnen ḡas, ibdäd aḍu. **33** Ənhäyän wi äqqimänen däx-turäft a-wen ḡas, ärkäxän data-s, ənnän-as: «Tidət-däx a-s käyy a-s Rure-s n-Mässinäx.»

Āzozāy Yisa imarhinān dāy-teje ta n-
Žānnāṣarāt
(*Marqəs 6:53-56*)

³⁴ Tāsjān turāft n-āman-nāsān ālwāqq-wen-dāy dāy-teje ta n-Žānnāṣarāt. ³⁵ Ǝzzāyān-t kāl-ayrəm-en ȳas, ošālān, jān isālan dāy-attayānen, ad-sār-s dd-tiwəyān äddināt e d t-illām ere ārhiinān. ³⁶ Laqqādān kāl-ayrəm Yisa dāy-ad-tān-āyy, ad-ādəsān kud-dāy afār n-erāswāy-net, ed ere t-idāsān-dāy, ad-izzəy.

15

Alkum i-agna
(*Marqəs 7:1-13*)

¹ Osān-dd kāl-faris iyyād d-hārāt dāy-ālȝulam n-Ātṭāwrāt dd-falnen Yārussālam Yisa, ² ənnānas: «Mafāl tinməšrəyān inət̄ulab-nāk i-agna wa hanāy-dd-oyyān imārawān-nānāy? Tattān wār-āsserādān ifassān-nāsān s-əmmək wa s-t-ifrād agna-nānāy.» ³ Awwežāb-asān Yisa, inn'-asān: «Ad-kāwān-səstənāy: kāwāned-š, mafāl tinməšrəyām i-alāmār wa n-Mässināy, tajjām agna-nāwān jənnəj-s? ⁴ Wādden Mässināy innā: <Səmŷār ti-k d-ma-k>, innā dāy:

<Ere ābodārān ti-s mey ma-s, adiš, āmmätet.>

⁵ Təssanām s-a-wen-dāy iket-net māšān, iyyād dāy-wān, sayren äddināt a-s āddoobāt āwadəm ad-ānn i-ti-s d-ma-s: <A-wa s-āsidārhānāy ad-kāwān-ədhəlāy sār-s, jey-t takute i-Mässināy.> Ija ȳur-wān a-s ere innān a-wen-dāy i-imārawān-net, ad-ābas t-iwar ālxāqq-nāsān. ⁶ Ǝnhəywāt

gas a-wa kăwă̄n-išlän: tăsbă̄tă̄lă̄m-in a-wa innă Măssină̄x, jäm a-wa hawă̄n-inna agna-năwă̄n dă̄x-edägg-net. ⁷ Älmunafeğän yaden! Tidə̄t a-wa fălla-wă̄n innă ännăbi Saya[†] a-s innă, innă Măssină̄x:

⁸ *Tamötte ta-hi, idlay-net gas
a-s hi-tăssiimxär
ulh-net, ujəj-ahi;*

⁹ *Älygibadă̄t-wa hi-tăjj d-tikutawen ti hi-tăjj,
mălayă̄gna gas
ed a-wa săgren făll-ismawă̄n n-Măssină̄x,
wăr ämoos gas ar färədă̄n dd-äytasă̄n i-iman-
năsă̄n.»*

*A-wa isamă̄dasă̄n ägg-adə̄m
(Marqə̄s 7:14-23)*

¹⁰ Igră̄-dd ȳisa tamötte s-iman-net ḍară̄t-a-wen, inn'-as: «Săjdă̄t, təjră̄hă̄m a-wa hawă̄n-janneğ: ¹¹ wădden a-wa itajjă̄să̄n emm n-ägg-adə̄m a t-isamă̄dasă̄n, a-wa dd-itəffală̄n ammas n-ulh-net ijă̄nna s-emm-net a t-isamă̄dasă̄n dat-Măssină̄x.» ¹² Ohă̄ză̄n-t-dd inə̄t̄ulab-net, ənnă̄n-as: «Kăyy ya, a-wa tənned, ikma kălfaris hullan.» ¹³ Inn'-asă̄n ȳisa: «E d t-illă̄m emägt s-wădden Abba-nin-i ihă̄n išənnawă̄n a t-äddomen, ilkam, ad-hin-ättălbă̄y. ¹⁴ Ayyă̄t kălfaris d-iman-năsă̄n, olă̄hă̄n gas d-imalwayă̄n dă̄rygalnen; emədderyə̄l ya ilwayă̄n amidi-net, ejă̄dă̄l gas a əkkə̄n issənă̄n-essă̄n dă̄x-anu.» ¹⁵ Iggă̄d-dd Bə̄trus, inn'-as: «Fassă̄r-ană̄x tangalt-ta-dă̄x jed. » ¹⁶ Inn'-asă̄n ȳisa: «Gas

† **15:7** 15:7 A-wa ännăbi dd-äzzară̄n i-ȳisa, älolă̄y dă̄x-isălan-net əssayă̄t timaq n-awă̄tay dat-tiwit-net.

käwāned-dāꝝ, wär t-illa a tējrahām hārwa? ¹⁷ Ajān wär tējrehām a-s āsink esāk? A-wa isuk āwadəm emm-net, tāsa-net ḡas a itakk, ijārt-in ḍarāt-a-wen dāꝝ-tākoyt ¹⁸ māšan, mājrād wa dd-izajjārān emm n-āwadəm, ulh-net a dd-itəffal, ḡonta-den-dāꝝ a-wa t-isamādāsān dat-Māssināꝝ ¹⁹ fāl-a-s ulh n-āgg-adəm, a dd-itəffal erk ənniyāt, iji n-iman, əzzəna, iba n-tākrakiđt, tikra, tajuhe n-bahu, tēkkufāra. ²⁰ Ǝntāned-den-dāꝝ hārätān wi samādāsnen āwadəm, wādden tetāte wär-āsserād ifassān-net.»

*Āzozāy ɻisa elle-s n-tamāđt tiyyāt
(Marqəs 7:24-30)*

²¹ Ifāl ɻisa edāgg-en ḡonta d-inət̄tulab-net ḡas, ikkā teje ta hān iğärman wi n-Tir d-Sāyda. ²² Ill'-ee dihen-dāꝝ a-s šik-dāꝝ, tamāđt tiyyāt ila ākall wa n-Xāna da-dāꝝ t-dd-tosāt, ad-t-laqqād, saŷārat, jann'-as: «Ālyalim! Ya Āgg-Dawəd, ađən-ahi tāhanint; elle-ꝝ tāllubbāđ, issəkn'-et alšin wa tāt-ihān aŷāna.» ²³ Wär t-illa a has-inna ɻisa. Īggādān-dd sār-s inət̄tulab-net, ənnānas: «Sāfəl-anāꝝ tamāđt-ta-dāꝝ, tāsḡāf-anāꝝ, e-s nəkka-dāꝝ, tāseŷārāt ḍara-nāꝝ!» ²⁴ Inn'-asān ɻisa: «Nākk tamətte ta n-kāl-Iṣrayil-i toolāhāt d-tihatten ḥassujjālnen a-s hi-dd āšmašāl Māssināꝝ. A-wa sāl ḡontāned, wär hi-sār-s-dd-āšmašāl.» ²⁵ Māšan hakd a-wen-dāꝝ, tēkk'-e-hi-dd tamāđt, tārkāꝝ data-s, tənn'-as: «Ālyalim, əkkəs-ahi tekāriđt.» ²⁶ Āwwežāb-as ɻisa, inn'-as: «Wär-ānhājja ad-dd-ikkəs āwadəm amənsi daw-aratān, ijār-t-in i-iyyāđan?» ²⁷ Tənn'-as

tamädt: «Ālgalim, tidət măšan, a-wen wär-ikkes a-s afäl ālwäqq wa d-itätt mässi-s n-ehän, addooben iyyädan ad-äkkämen a-wa ititrækkin.» ²⁸ Ja mäjräd-wen-däg ḡas, inn'-as ḡisa: «Tamädt! Immun-näm, tidət-däg a-s i mäqqärän; äjet a-wa töttäräd.» Təzzäy elle-s däg-tamätzäyyat-ten-däg.

Āzozäy ḡisa imarhinän äjootnen

²⁹ Ifäl ḡisa teje-ten-däg ḡas, ikkä asälim n-ejänš wa n-Galila, iwwän dihen tađayt tiyyät äqqima fälla-s. ³⁰ Ikkän-t-dd äddinät äjootnen äwwaynen inəbdan d-iməddorğal d-inagyabän d-äddinät s-əkradän ilsawän-näsän d-imarhinän äjootnen, əssənsän-tän daw-iđarän-net; äzozäy-tän iket-däg-näsän. ³¹ Akunän äddinät däg-a-wa ija ed hannäyän a-s, wi s-käla əkräsän ilsawän-näsän, tamäjradän; inagyabän, tazzäyän; inəbdan, rajjäšän; iməddorğal, hannäyän. Tənhäy tamötte a-wen ḡas, ad-t-timəl, janna: «Təmmal i-Emäli wa n-İşrayil.»

Āsyawän ḡisa əkkoż afđän n-āwadəm (Marqəs 8:1-10)

³² Ikkäs-dd ḡisa inətṭulab-net s-takše, inn'-asän: «Naqq'-ahi tähänint n-tamötte-i-däg; a ilan kärad išilan, təlkam-ahi, äbas ətṭafän äddinät a əkšän, wär-äddobex ad-tän-sägläg ällüzän s-əmmək-wa-däg, ad-hasän-indär ad-hin-awəđän ihänan-näsän fäl iba n-äşşahät.» ³³ Ennän-as inətṭulab-net: «Əndek diha d-mad-nəjrəw tijelwen ässikşänen tamötte jat ejud-wa-däg däg-tenere-ta-däg?» ³⁴ Inn'-asän:

«Maniket tijəlwen tət̄afām?» Ənnən-as: «Əssayät, nət̄af dax hərət n-imənan.» ³⁵ Əşyäyma Əisa tamətte iket-net, ³⁶ idkäl ədarət-a-wen tijəlwen ti n-əssayät d-a-wa t-əkfən däx-imənan, əmmoy i-Mässinäx, äfräsfäräs annin-däx iket-net təzzar, ikf'-e i-inət̄ulab i-ad-t-užanän jer-əddinät. ³⁷ Təksə tamətte ta təllät dihen-däx hundäx har təyyəwän iket-däx-net, əsdawän-dd inət̄ulab a-wa dd-əjläsän əddinät, osän-t idnay əssa deketän. ³⁸ Əkkoz afdän n-äwadəm däx-wär əddiñnat tidiñden d-aratän a ikšän ašäl-wendäx. ³⁹ Issəglä Əisa tamətte ədarət-a-wen təzzar, ijjäš turäft n-aman, ikkä teje ta n-Magadan.

16

*Edəwänne wa ija Əisa d-käl-əddin
(Marqəs 8:11-13; Luqa 12:54-56)*

¹ Ašäl iyyän, osän-dd hərət däx-käl-faris d-käl-sadus Əisa, jän-as asəstan däx-otasän irrum-net, i-ad-əjrəwän əsarū fäl t-əssədlämän, ənnən-as: «Aj data-näx iji n-Mässinäx hanäx-issətbətän a-s tidət-däx a-s Mässinäx a käy-dd-äşmaşälän.» ² Awwezäb-asän, inn'-asän: [«Ajän wädden e-d təbok təfukt i-ejädäl har tənhäyäm a-s šäggax, ad-tənnəm: <Aşəkka, wär-e iwət ajənna.» ³ Afäl əffäw har tənhäyäm ajənna ikannä-dd, ad-tənnəm: <Ašäl-i, ad-iwət ajənna, ənhəywät-ak, kawal-dd.» Käwəned-i s-e-d təkyədäm işənnawän, ad-təlmədäm a-wa dd-imalän, mafäl hawän-indar ad-täxərəm işmal n-äzzämanän wi jänen, təfhəmäm əlmäxna-näsän?】 ⁴ Käl-əzzurəyät-ta-däx, tenälläbəst n-teməznit, wär

təmmäg ɣas ar i-ad-ətwəjjən ijitän n-Mässinäg data-s mǎšan, təlmədet a-s wär däg-s ilkem iji n-Mässinäg säl wa n-ānnäbi Yunəs.» Inn'-asän ɻisa a-wen ɣas, ifäl-tän, iglä.

*Təmmətkit n-immun n-inətṭulab
(Marqəs 8:14-21)*

⁵ Ijläy ɻisa ənta d-inətṭulab-net ejänš s-ašrut wa iyyädän. ɬglan fäll-ejänš-en-däg a-s dd-əktän inətṭulab-net a-s wär-əwweyän əzzad däg-tijəlwən. ⁶ Ijläyän ejänš ɣas, inn'-asän ɻisa: «He kawäned! Agəzät iman-nawän däg-täzzə ta n-käl-faris d-käl-sadus.» ⁷ Inn'-asän ɻisa a-wen ɣas, ad-tinmənnin jer-iman-näsän: «A-wa, a-wa däg s-wär nəwwey tijəlwən a fäl hanäg-itajj mäjräd-wa-däg.» ⁸ Ilmäd ɻisa ɻur-iman-net a-wa däg-zinəzjumän, inn'-asän: «Mafäl tinmənnim? ⁹ A-wa, a-wa däg s-wär nawvey tijəlwən a fäl hanäg-itajj mäjräd-wa-däg», təmmətkit ija immun-nawän. ¹⁰ Adiš, kawäned har ämära-däg, wär t-illa a təjrahäm? Ajän təttəwäm-in səmmosät tijəlwən-ti täzunäm i-səmmos afdän n-ähaləs? Maniket deketän dd-täsdäwäm däg-a-wa dd-təjläš tamətte? ¹¹ Ma hawän-igdalän ad-təfhəmäm a-s wädden tijəlwən a däg-hawän-əssewäläg? A hawän-ənnəg: «Agəzät iman-nawän däg-täzzə ta n-käl-faris d-käl-sadus.» ¹² Inn'-asän ɻisa a-wen ɣas, əfhämän a-s wädden isälan n-täzzə ta n-tijəlwən a däg-hasän-əssewäl, ənn-ak,

āmmijräd-asän däg-isälan n-ad-agəzän iman-näsän däg-a-wa sägren käl-faris d-käl-sadus.

*Tajuhe ta ija Bə̄trus däg-isälan n-Yisa
(Marqəs 8:27-30; Luqa 9:18-21)*

¹³ Ikkä Yisa ḍarät-a-wen aγrəm s-itawänna Qäyšära wa n-Fəlibb. Dihen-däg ad-issəstän inət̄ulab-net, inn'-asän: «Ma jannen äddinät, mi āmoos Āgg-ägg-adəm?» ¹⁴ Innän-as: «Iyyäd jannen: käyy a-s Exya wa n-Enəsselmäg; iyyäd jannen: käyy a-s ānnäbi Yəli; iyyäd fäw a jannen: käyy a-s ānnäbi Yirmiya[†] mey iyyän däg-ānnäbitän dd-olasän uγəl.» ¹⁵ Inn'-asän: «Käwāneđ-š, ma tənnäm, mi āmoosäg?» ¹⁶ Iggäd-dd Bə̄trus, inn'-as: «Käyy a-s Ālmasex wa n-Rure-s n-Mässinäg-i iddärän.» ¹⁷ Inn'-as Yisa: «Simyon ägg Exya, təndəđ-ak ed isälan wi s-iket tän-jed, wädden ad-dd-təkkasäd däg-exäf-näk, Abba-nin-i hän išənnawän a hak-tän-dd-äsnäfalälän. ¹⁸ Näkk daγ, ənneγ-ak: isəm-näk Bə̄trus,[†] ässiilmädäg-käy a-s fäll-tähunt-ten-däg, ad-mad-ädyäg älkänisät-in s-älaxärät wäla Iblis, wär fälla-s mad-ikrəš ašäl; ¹⁹ ad-käy-äkfäg isyar n-Təmmənəya n-Mässinäg, a təgdäläd fäll-ärori n-äkall, ad-itwəgdəl däg-išənnawän, a täqbäläd fäll-ärori n-äkall, ad-itwäqbəl däg-išənnawän.» ²⁰ Äsmähäđ Yisa ḍarät-a-wen s-äşşahät däg-inət̄ulab-net i-ad-wär-ənnen i-äwadəm wäl' iyyän a-s ənta a-s Ālmasex.

[†] **16:14** 16:14 A-wa ānnäbi dd-äzzarän i-Yisa, äloläy däg-isälan-net sädisät timaq n-awätay dat-tiwit-net. [†] **16:18** 16:18 Älmägna n-isəm-net däg-Tälyunanit: Tähunt.

*Issəlmäd Ỹisa inət̄ulab-net s-tamättant-net
d-tanäkra-net
(Marqəs 8:31-9:1; Luqa 9:22-27)*

²¹ Yur-ašäl-wen-däg, ad-issəntä Ỹisa asəlmad n-inət̄ulab-net a-s ilzam-t ad-äkk Yärussäläm, inhəy däg-s tersəmmawen äjjootnen jer-ifassän n-inušämän wi n-Işrayil d-imänokalän n-käl-tikutawen d-älxulam n-Ät̄äwrät; ad-əjən iman-net mäšan, ašäl wa s-kärad qarät tamättant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan. ²² Ij'-asän Ỹisa mäjräd-wen-däg ɣas, ikkäs-t-dd Bətrus s-takše, ad-itikləwləw fälla-s, ijann'-as: «Älxalim, ogäzkäy Mässinäg! A-wen ya, wär t-illa əmmək s-käy-irmäs.» ²³ Ikna Ỹisa akäyad däg-Bətrus, inn'-as: «Šənkəš fäll-i Iblis-wa, käyy əssəbab n-anməšri a hi-tämoosäd ed inəzjam-näk, i n-dägg-adəm wädden i n-Mässinäg.»

*Alkum i-Ỹisa Ālmasex
(Marqəs 8:34-9:1; Luqa 9:23-27)*

²⁴ Inna Ỹisa qarät-a-wen i-inət̄ulab-net: «Ere irhän alkum-hahi-däg, adiš, iksənet iman-net, äjet fäll-tamättant šund ta n-tajəttewt təzzar, ilkəmet-ahi. ²⁵ Wa wärän itəttär ar əmmək s-ogäz iman-net däg-äddunya-ta-däg, ad-ifut däg-älzənnät mäšan, wa irdən əfota däg-iman-net däg-äddunya-ta-däg, däg-äddimmät-in, ad-ijjəš älvənnät. ²⁶ Ma s-infa ägg-adəm ad-irbäx äddunya iket-däg-net, a-s ija a-wen, əfota däg-älaxärät? Ajən ma t-illan s-äddoobät äwadəm ad-t-äkf i-ad-sär-s iyłəs iman-net däg-temse? ²⁷ Ašäl wa dd-mad-iqqəl Ägg-ägg-adəm däg-älxurmät n-Abba-net äddeew d-änjälosän-net,

ašäl-en, hak äwadəm d-a-wa has-jän imojjan-net. ²⁸ Ässiilmädäg-kawän a-s han-kawän äddinät əbdadnen diha-däg, wär-e iba, wär-ənheyän Ägg-ägg-adəm ijjaš Təmmənəya-net.»

17

*Tihusay n-ălxurmăt n-Yisa Älmasex
(Marqəs 9:2-13; Luqa 9:28-36)*

¹ Sädis išilan darät a-s inna a-wen-däg, ixrä-dd Bətrus d-Yaqub d-Exya wa n-ăñjəas n-Yaqub s-edes, ikka där-sän tadaqt tiyyät şəjreet. ² Ellan-t dihen-däg a-s ijjaš data-sän ini äynayän, ämmuttäy, äsmägmäg idəm-net sund tafukt, jän-dd imälsan-net təməlle ta n-ənnur äsimägmägän. ³ A əndärrän ännäbi Mosa d-ənnäbi Yəli da-däg hasän-dd-ənfalälnen, faländd išənnawän, ad-tamäjradän d-Yisa. ⁴ Iggädd Bətrus, innä i-Yisa: «Älgalim, ufa ad-nəzzäg ḡas diha-däg, kunta tärded s-a-wen, ad-əkrəsäg kärad ihəktan: wa-näkk, wa n-Mosa d-wa n-Yəli.» ⁵ Härwa-däg ämmijräd a-s, tejäräkt tiyyät täsimägmägät da-däg tän-dd-təlsät s-tele-net, ijmäd-tät-dd emäslı innän:

«A-wa Rure-ğ wa əkneey tärha,
ənta a däg-äsriwän iman-in, säjdät-as!»

⁶ Eslän inət̄ṭulab i-emäslı-wen-däg ḡas, hän-dd äbbunbäyän iket-däg-näsän a-wa-däg hasän-təja tärəmmeyt. ⁷ Ikk'-en-dd Yisa, issənsä ifassän-net fälla-sän, inn'-asän: «Wär tərməxäm, ənkärät-dd.» ⁸ A-s dd-ədkälän idmawän-näsän, wär t-illa ere hannäyän ar Yisa. ⁹ Ätrarän-dd tadaqt ḡas, inn'-asän Yisa:

«Wär jem isälan n-a-wa hawän-dd-änfalälän ašäl-i-däg i-äwadəm wäl' iyyän, har ašäl wa dd-mad-inkär Āgg-ägg-adəm jer-inəmmuttan.»

10 Əssəstänän-t Ərət-a-wen, ənnän-as: «Mafäl jannen älgulam n-Ātṭäwrät a-s ännäbi Əli a ilan s-ad-dd-ass təzzar, iṣrəy-t-dd Älmase?»

11 Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Tidət, ännäbi Əli a ilan s-a-dd-ass, isəssiğəd hərät iket-net,

12 mäšan, ässiilmädäg-käwän a-s ännäbi Əli, əru dd-osa, äkkuddälän-t dägg-adəm, jän-as a-wa s-ärhän. A-wen-däg has-jän a-s ilkam dağ, ad-t-əjən i-Āgg-ägg-adəm.»

13 Inn'-asän a-wen ɣas, əfhämän inətṭulab a-s Exya wa n-Enəsselmäg a-s hasän-iha ti-net.

*Əzozäy Yisa alyad n-amälşon
(Marqəs 9:14-29; Luqa 9:37-43a)*

14 Älwäqq wa dd-iqqäl Yisa d-inətṭulab-net tamətte, ikk'-e-hi-dd ähaləs iyyän, irkäg data-s a t-ilaqqäd, ijann'-as: **15** «Älyalim, ađən tähənint i-rure-ɣ, təjraw-t tašäkärkärät t-saknet aɣäna hullan. E-d t-tärmäs, ad-itidəw däg-efew, itidəw däg-aman dehiyyän. **16** Äwwäyäg-t-dd s-inətṭulab-näk mäšan, indär-asän ad-t-zuzəyän.»

17 Innäđ-dd Yisa Ərət-a-wen s-inətṭulab-net, inn'-asän: «Ya əzzurəyät-i-däg wärät tomen s-Mässinäg, tənimäšräy-as, hundäg har əmme əlleğ jere-wän, əşbaräg-käwän? Awəyät-ahi-dd alyad.»

18 Os'-e-hi-dd alyad, äsmähäđ Yisa däg-alśin i-ad-t-izjär; izjär-t, izzäy ässaxät-wen-däg.

19 Əkkäsän-dd inətṭulab Ərət-a-wen Yisa s-ässaxät d-wär ɣur-s t-illa əwadəm s-takše,

ənnän-as: «Alšin-wənnin-hi, mafäl hanăg-indär ad-t-nəkkəs dăg-alyađ?» ²⁰ Inn'-asän: «Təmmətikit-i ija immun-năwän a hawän-igdälän s-a-wen; ənnar wădden a-wen, ässiilmädăg-kăwän a-s afäl ogdäh immun-năwän d-temätäwt ta tojärät təmmətikit dăg-idommän har tənnäm i-adag-wa-dăg: ‹Haan dăg-edägg wa hed, təddəkăd dihen›, ad-äj a-wa has-tənnäm; ad-äbas t-illa făw a hawän-indarän. [²¹ Alšin day šund wa-hi, wär t-itəkkəs ar tamädilt n-Mässinăg d-ăzum.]»

*Āsihe wa s-əssin d-itajj Ỹisa isălan n-tamättant-net d-tänäkra-net
(Marqəs 9:30-32; Luqa 9:43-45)*

²² Ālwăqq wa dd-iqqăl Ỹisa d-inət̄ulab-net teje ta n-Galila, inn'-asän: «Āgg-ăgg-adəm, išwar återmäs, ijjəš ifassän n-ăgg-adəm, ²³ ad-əjən iman-net măšan, ašäl wa n-kărad, ad-dd-inkăr jer-inəmmuttan.» Ənxäsän iman n-inət̄ulab a-s hasän-innä a-wen-dăg.

Isălan n-tiwse

²⁴ Ijjəš Ỹisa d-inət̄ulab-net tağrəmt ta n-Qäfärnaxum ɣas, osän-dd inarmasän n-tiwse n-ehän n-ămudd wa măqqärän Bətrus, ənnän-as: «Ajän ălğalim wa-năwän, wär-ihəkk tiwse ta n-ehän n-ămudd wa măqqärän?» ²⁵ Inn'-asän Bətrus: «Ihakk'-et lab.» Ijjəš-dd Bətrus ehän fäll-Ỹisa ɣas, išsəšwär-as Ỹisa, issəstän-t, inn'-as: «Ma torded Simyon, mi ilan s-ad-itəzzal tiwse i-imänokalän n-ăddunya: ak imäjarän meğ kăl-ăkall a lanen s-ad-hasän-əżəlän tiwse?» Inn'-as Bətrus: «Imäjarän.» ²⁶ Inn'-as Ỹisa: «Adiš

käl-äkall, wär tän-təlzem. ²⁷ Ämära, i-ad-wär näqqen iğafawän n-äddinät n-ehän n-ämudd wa mäqqärän rammäsnen tiwse, äkk ejänš, tərməsäd-dd däg-s emän iyyän, tarəd emm-net, ad-däg-s təjrəwäd ärriyal n-ażrəf, təkkəsät-t-dd, təzləd fälla-näg näkk d-käyy.»

18

Tärha n-mijraw

(*Marqəs 9:33-37; Luqa 9:46-48*)

¹ Ohäzän-dd inətṭulab Yisa ālwäqq-wen, ənnän-as: «Ma āmoos ăwadəm wa ojärän däg-Təmmənəya n-Mässinäg?» ² Igrä-dd Yisa ara əndärrän s-iman-net, ij'-e jere-sän, ³ inn'-asän: «Āssiilmädäg-käwän a-s a təkkäsäm wär tutabäm, taləhəm d-aratän, xäram-awän ujəš n-Təmmənəya n-Mässinäg. ⁴ Ere wa ăsräsän iman-net har aläh d-ara-wa-däg, ənta a-s wa ojärän däg-Təmmənəya n-Mässinäg; ⁵ ere day wa ăsbälälän ara šund wa-däg, däg-ăddimmät-in, näkk a ăsbäläl.»

Wär jem a he-isidəwän ăwadəm däg-abäkkad
(*Marqəs 9:42-48; Luqa 17:1-2*)

⁶ «Aratän day wi sär-i omännen, ere hasän-āmoosän əssəbab n-tanməšrayt-däg, ăwadəm-en, iššäm-as-in, ad-tətwäqqən tähunt ta mäqqärät s-itəzzad älkäma däg-err-net, itwəjär-in däg-ider n-ejäre wə səmmän, əkşən-taman. ⁷ Tamäskoyt ăddunya däg-təssəba n-tinməšrayen ti däg-s tajjänen fäl-a-s, wär t-illa əmmək fäw s-mad-täqqayəm ăddunya-ta-däg wär däg-s änmašräyän äddinät, mäšan,

amăskoy āwadəm wa madă̄n-umas əssəbab
n-tanməšrayt-ten-dă̄x.

⁸ Käyy, kunta āfuss-nă̄k mey ađär-nă̄k a
kă̄y-isifun abăkkad, adiš, ənkăđ-t-in, təjrəđ-
t-in fălla-k härwa wär tămešälăd abăkkad-
wen-dă̄x, ed uf'-ak, ad-təjjəšăd ālžənnă̄t jeed
āfuss, mey ađär, uhən leed əssin ifassă̄n-nă̄k
d-əssin idară̄n-nă̄k, tətwəjärăd-in dă̄x-efew wa
s-hărkuk āhijäljäl; ⁹ kunta dağ tiț-nă̄k a kă̄y-
isifun abăkkad, adiš, kukkərət-tă̄t-dd, təjrəđ-
tă̄t-in fălla-k härwa wär tămešälăd abăkkad-
wen-dă̄x, ed uf'-ak, ad-təjjəšăd ālžənnă̄t jeed
tiț, uhən ad-leed sănată̄t tițawen, tətwəjärăd-
in dă̄x-žohănnă̄ma, temse ta s-hărkuk tăhijäljäl.
¹⁰ He kăwăned! Wär läkkăhät wăl' iyyän dă̄x-
arată̄n-win-dă̄x ed ijmad-t äššăk a-s əbdadă̄n
änjălosă̄n-nă̄să̄n hak ässayă̄t dat-Abba-nin-i
ihă̄n išənnawă̄n i-ad-tă̄n wär-itəđđis härät. [
¹¹ Ägg-ägg-adəm, osă-dd i-ad-iğləs äddină̄t wi
ässujälnen.]»

Isălan n-tehăle ta tăssujjälät
(Luqa 15:3-7)

¹² Inn'-asă̄n Yisa ḥară̄t-a-wen: «Ad-kăwă̄n-
səstənă̄x: ma tənnă̄m? Kunta ila āwadəm
temede n-tehăle, har dă̄x-snă̄t tăssujjäl tiyyă̄t,
ma he-ă̄j? Wădden ad-ăyy ti n-təzzayă̄t
timərwen d-təzzayă̄t əfradnă̄t făll-tidaxen,
isəssəjjə̄l ta hin-ođă̄n? ¹³ Afăl-tă̄t dd-ijrăw, ad-
ă̄j tedă̄wit tojără̄t ta ija a-s ila ti n-təzzayă̄t
timərwen d-təzzayă̄t wăren ässujjäl. ¹⁴ Əmmək-
wen-dă̄x dağ a-s mad-ăddă̄wă̄t Abba-nă̄wă̄n-i

ihän išənnawän ed wär-irha făw ad-iba wäl' iyän ɣas dăg-aratän-net.

*Isälän n-tenăšše jer-imumənän dăg-ălkănisăt
(Luqa 17:3)*

¹⁵ Afäl käy-idläm äŋŋja-k, äkk'-e, səlmədäd-t s-a-wa hak-iğšad jere-wän əssin-ewän ɣas. Afäl hak-ăsjäd, adiš jed-t dăg-tabarät ta tolăgăt, wär t-illa day a idasän temidt-năwän ¹⁶ măšan, afäl unjäy s-asjəd-hak, əqqəl-t-dd tăddewăd d-ăwadəm, mey əssin, dăg-təssəba n-ad-ăjjayhän ăddinät i-a-wa itawănnen iket-net ed <Härät iket-net, ufa ad-ila sănatät mey kărađat tijuhawen.›

¹⁷ Afäl jed a-wen-dăg uhən-dăg har ămăra-dăg, unjäy s-asjəd-hawän, sərrəwrəw-as s-ălkănisăt. Afäl has-təmməjrăd ălkănisăt har unjäy s-asjəd-has, umaset data-k šund änäzzalim n-amăjar, mey šund änarmas n-tiwse.

¹⁸ Äsidätteg-awän a-s a-wa təkrădäm făll-ărori n-ăkall-i-dăg, ad-itwəkrəd ašäl wa ilkămän, a-wa toräm day făll-ărori n-ăkall-i-dăg, ad-amar day ašäl wa ilkămän.

Tartit dăg-tamădilt n-Măssinăg

¹⁹ Ässiilmădăg-kăwän day a-s făll-ărori n-ăkall-i-dăg, edägg dăg-ănmărdän əssin dăg-wän făll-talğa, a tămoos-dăg, har dălän Abba-nin-i ihän išənnawän, ad-ăj a-wa dăg-s əttărän ²⁰ făl-a-s edägg iket-net dăg-ăžzimmăgän əssin, mey kărađ inətțulab-in, dăg-ăddimmăt n-isəm-in, əlleğ jere-sän.›

Tenăšše d-iba-net

21 Ohäz-t-dd Bə̄trus ālwāqq-wen, inn'-as: «Ālxalim! Har maniket ihändäggan d-hitewar tenäss̄e i-ājnja-χ hi-iđallämän? Ak, ajän əgdähän əssa ihändäggan?» **22** Inn'-as Yisa: «Abo, wär-ənneyg har əssa ihändäggan, a hakjanneyg, našš'-as har əssayät timərwen janen əssa inəđfusän.»

23 Issägläy-tän Yisa tangalt, inn'-asän: «Təmmənəya n-Mässinäχ, tänifäqqa d-ämänokal dd-issägṛän äddinät wi irwäs i-ad-has-sidənən a-wa tän-irwäs, əzəlän-as. **24** Han isälän n-a-wen-däχ a-s dd-ittəlwäy änaxdim-net iyyän irwas azrəf-i-däχ äjen. **25** Mäšan ma n-əmmək! Indär-as ad-iżəl azrəf-wen-däχ ɣas, omär mässi-s s-ad-hin-änš ənta d-hänne-s d-aratän-net d-a-wa ila däχ-ilalän iket-net i-ad-inmiwəd ənta d-ehäre-net. **26** Isl' änaxdim i-a-wen ɣas, ošäl s-mässi-s, irkäχ dat-mässi-s, ad-t-ilaqqäd, ijann'-as: <Ya mässi-χ, əsbär fäll-i tene-ta-däχ, təkfəd-ahi täqqän täynayät i-ad-hak-əzəläχ ehäre-näk iket-däχ-net.> **27** Tänyä tahanint-net mässi-s ɣas, äsdärfät, inš'-as-in a-wa t-irwäs iket-net.

28 Mäšan, diha-däχ dd-izjär änaxdim-ənnin-däχ fäll-mässi-s, ad-ämmoqqäs d-iyyän däχ-imidiwän-net där-ənnixdäm irwas härät n-azrəf, äkbättät-t s-täkorsäyt, oyay-as, ijann'-as: <Əzəl-ahi ehäre-in wa käy-ihän.> **29** Irkäχ-as amidi-net, ad-t-ilaqqäd, ijann'-as: <Əsbär fäll-i, ad-hak-əzəläχ ehäre-näk.> **30** Unjäy s-ad-has-isəjəd, ilwäy-t, äswäjj'-e däχ-takärmut i-ad-tät-iha har has-iżəl a-wa t-irwäs iket-net. **31** Ənhäyän inaxdimän wi iyyäđnen där-ənniixdäm a-wa

ija amidi-näsän ḡas, əknän iman-näsän tis-nant, əglän, jän isälän n-a-wa ijän iket-net däg mässi-sän. ³² Issäyr'-e-hi-dd mässi-s, inn'-as: <Käyy änaxdim n-enälläbäs a tämoosäd! Ajän wädden telyädäd-ahi ḡas, oyyey-ak-in a-wa käy-ärwäsäg iket-net. ³³ Adiš, ma hak-igdalän, ad-tadənäd tähänint šund ta hak-odänäg i-amidi-näk?> ³⁴ Ijjäš-t aḍkär hullan fäll-akli-net-wen-däg, issäyrä-dd gärditän-net i-ad-t-in-əjärän däg-takärmut, äqqayəm ihannäy däg-s aṣäna har iżel a-wa t-irwäs has-in-oyya ihənnin iket-däg-net.»

³⁵ Innä day ḍarät-a-wen: «Elmədät a-s šund a-wen-däg a hawän-mad-äj Abba-nin-i ihän išənnawän, afäl wär tənmənşim jer-iman-nawän s-ulh imdan.»

19

*Aməzzi d-iba-net
(Marqəs 10:1-12; Luqa 16:18)*

¹ Issəmdä Yisa tənna n-isälän-win-däg ḡas, ifäl teje ta n-Galila, ikkä tidbi ti hin-əllanen i-ejänš wa n-Ȳurdəni däg-teje ta n-Ālyāhudəyät; ² əlkämän-as-dd äddinät äjjootnen, əzozäy däg-sän wi ārhinnen.

³ Däg-a-wen-däg ad-dd-əbdädän käl-faris iyyäd data-s, orämän-t s-asəstan däg-innä a wärän itətwənn, ənnän-as: «Däg-a-wa innä alämär-nänäg, ak ajän xälal i-āhaləs, adizəmməzzəy hänne-s fäl-āsaru, a əmoos-däg?»

⁴ Āwwežäb-asän, inn'-asän: «Adiš kăwăneđ wär tägrem däg-əlkəttab n-Mässinäg edägg wa däg-ātwänna a-s:

«S-tizarät a-s dd-ixlăk Āmaxlak äddunya,
ăhaləs d-tamădt a dd-ixlăk.» »

⁵ Inn'-asän dağ:

« «Təssəba n-a-wen-dăğ a făl mad-ifəl ăhaləs ti-s
d-ma-s,
asăğ d-hänne-s, umasän făll-əssin-essän, tiyyät
tağəssa.

⁶ Ad-ăbas āmoosän əssin äddinät, āmoosän
tiyyät tağəssa.»

A-wen-dăğ a făl, a-wa osăğ Măssinăğ i-ad-umas
iyyän härät, wär t-ibəddəwet ägg-adəm.»

⁷ Ənnän-as: «Adiš mafäl ijanna ännäbi Mosa
a-s:

«Afäl irha ăhaləs azəmməzzəy n-hänne-s,
ilzam-t ad-tät-äkf tăkarde n-aməzzi təzzar,
izəmməzzəy-tät?» »

⁸ Inn'-asän Yisa: «A-wa hawän-innä ännäbi
Mosa, inn'-awän-t dăğ-təssəba n-tăğart-i jän ul-
hawän-năwän; ənnar wădden a-wen, s-tizarät
a-s dd-tăxlăk äddunya, wădden a-wen a dd-
ăzzăbbăt Măssinăğ. ⁹ Ässiilmădăğ-kăwän a-
s ere hin-ăzmăzzăyän hänne-s a-s, ija a-wen,
wădden tikra a has-təja, oläs adubən n-iyyät,
izna.»

¹⁰ Eggădăñ-dd inət̄ulab-net, ənnän-as:
«Šāmad a-wen-dăğ a ijan, adiš, ufa ȣas, äqqiima
ăwadəm wăla adubən.» ¹¹ Inn'-asän Yisa:
«Wădden äddinät iket-năsän a äddobătnen
ujreh n-măjrăd-wa-dăğ, wi ikfa Măssinăğ
turhajät-net ȣas, a t-jarrăhnen. ¹² Tidət, wădden
äddinät iket-năsän a əjrawnen turhajät-ten-dăğ
n-ad-äqqaymən wär-ădobănăñ: iyyăd, a-s dd-
əwän-dăğ, əjrawän s-a-wen; iyyăd, əgdălän-
asän-t imidiwän-năsän-i tăñ-jänen imudăšän,

əkkäsän-tän däg-meddən; iyyäd dağ, unjäyän s-adubən däg-təssəba n-Təmmənəya n-Mässinäg.

Ere äddoben ujreh n-mäjräd-wa-däg, ijrähett.»

*Ija Yisa ālbäraka däg-aratän
(Marqəs 10:13-16; Luqa 18:15-17)*

¹³ Āmmewäyän-dd ədarät-a-wen aratän s-Yisa i-ad-tän-isəwär ifassän-net, ittär-asän däg-Mässinäg a däg-sän ijän ālbäraka; ənhäyän inətṭulab äddinät wi tän-dd-äwwäynen ḡas, əkläwläwän fälla-sän. ¹⁴ Ixtäl-tän Yisa, inn'-asän: «Āyyät aratän ad-hi-dd-əkkən, wär tän-in-täwweğäm fäll-i, fäl-a-s, Təmmənəya n-Mässinäg, äddinät wi där-sän ənifäqqänen a-s tät-iħakk.» ¹⁵ Āswär-tän ifassän-net ədarät-a-wen, ija däg-sän ālbäraka təzzar, ifäl edägg-en.

*Āddunya mey ālaxärät
(Marqəs 10:17-31; Luqa 18:18-30)*

¹⁶ Igla Yisa har šik-däg āhaləs iyyän da-däg t-dd-ikkän, inn'-as: «Ālğalim, ma āmoos emärked wa s-ley s-ad-t-ājäg i-ad-əjrəwäg tämudre ta täglälät?» ¹⁷ Inn'-as Yisa: «Mafäl hi-sastanäd demärked s-täddobed iji-net? Milğaw, Mässinäg ḡas a olayän. Āmära, kunta tärhed ad-təjrəwäd tämudre täynayät, adiš, mašäl alämärän n-Mässinäg.» ¹⁸ Inn'-as āmawaḍ: «Win-š alämärän, ma āmoosän?» Inn'-as Yisa: «Əntäneḍ da: Wär jed iman, wär jed əzzəna, wär tokeräd, wär tājjəyhäd s-bahu, ¹⁹ səmğär ti-k d-ma-k, tärhed anhāraj-näk s-tärha ta jed i-iman-näk.» ²⁰ Innä āmawaḍ-en i-Yisa: «Āxdaläg

i-a-wen-däg iket-net; ma t-illan däg hin-ođanäg?»

²¹ Inn'-as Yisa: «Kunta tärhed ad-dd-təmdəwād s-iba n-älxib dat-Mässinäg, əgləw, tužžär-in ehäre-näk, təkfəd-t i-tiläqqiwen i-ad-təkrəšäd ärrəzäg däg-älžännät; dihen, əqqəl-dd, əlkəmahi.» ²² Isl' āmawad i-a-wen-däg ɣas, ənxäsän iman-net, inkär iglă ed a-wa ila däg-ehäre, tikunen.

Tämudre ta täglälät d-ärrəzäg wa n-tidət

²³ Innä Yisa ədarät-a-wen i-inəttulab-net: «Āsidätteg-awän a-s iżżəwät ad-ijjəš ere irzaxän Təmmənəya n-Mässinäg. ²⁴ Ojär tärägxse ta ija ad-ijjəš amnəs s-tiṭt n-añażmay uhən, ad-ijjəš ere irzaxän Təmmənəya n-Mässinäg.» ²⁵ Eslän inəttulab i-a-wen ɣas, əqqänän iżafawän-näsän, ənnän-as: «Adiš mi madän-iżləs?» ²⁶ Ikyäd däg-sän Yisa, inn'-asän: «A-wen, wär t-äsmäkkänän dägg-adəm, mäšan Mässinäg ənta, äddoobät-t ed wär t-illa a has-indarän.»

²⁷ Iggäd-dd Bəṭrus, inn'-as: «Näkkäned-i-š-i oyyänen a-wa nəla iket-net nəlkäm-ak, əndek isälan-nänäg, ma s-ilkam ad-t-nəjrəw?»

²⁸ Inn'-asän Yisa: «Āsidätteg-awän a-s ašäl wa dd-mad-təzzubbət äddunya-ta täynayät-i däg-mad-ixkəm Ägg-ägg-adəm däg-älxurmät-net fäll-härät iket-net, ad-täqqayməm kawäned-i hi-əlkämnen fäll-märawät tisäqqima n-təmmənukəla d-sänatät, təşräğäm tiwsaten ti n-märawät d-sänatät n-İṣrayil.

²⁹ Ere oyyän ihänan-net d-ayətma-s d-šätma-s d-ti-s d-ma-s d-məddana-s d-işəkraš-net däg-äddimmät-in, ilmədet a-s ad-ijrəw a-wa hin-oyyä

ija temede n-anədfus, ijrəw day tāmudre ta tāylälät. ³⁰ Ālwāxla a-s a ājjeen dāy-wi äzzarnen ašäl-i-dāy, ad-ijjəš ajilal, a ājjeen day dāy-wi hānen ajilal ašäl-i-dāy, ad-izar.»

20

Isālan n-mässi-s n-ašəkrəš d-inaxdimän-net

¹ Issäyläy-tän Ÿisa tangalt darät-a-wen, inn'-asän: «Təmmənəya n-Mässinäy, tānifäqqqa d-ähaləs ilan ašəkrəš-net; äffäw-t ɣas, ifäl ehännet, immäy i-inaxdimän issäxdäm ašəkrəš-net n-lägnäb. ² Änmännäk där-sän fäll-timżal n-ärriyal n-ażrəf i-ašäl təzzar, ăssok'-en ašəkrəš-net i-ad-t-əxdəmän. ³ Ij' agdəlset ɣas, oläs azajor, ijrāw iyyäd äqqimnen ädiwännən wär-išla härät, iḍkäl-tän; ⁴ əntaneđ-dāy, inn'-asän: <Āglät kāwāneđ-dāy tāxdəmäm dāy-ašəkrəš-in wa n-lägnäb, ad-kāwän-ăkfäy älxaqq n-tide-nawän>; ⁵ əglän, əxdämän. Təjä tarəhut ɣas, oläs aḍkul n-iyyäd, oläs day iji n-a-wen s-tezzar. ⁶ Təglä takkäst ɣas, izjär day, inhäy iyyäd əbdadnen wär tän-išla härät, inn'-asän: <Kāwāneđ ma s-təbdadäm ašäl iket-net, wär t-illa a kāwän-išlan?> ⁷ Ənnän-as: <Wär t-illa ere hanäy-ikfan əşşäyəl.> Inn'-asän: <Ākkät kāwāneđ-dāy ašəkrəš-in, təxdəmäm dāy-s.> ⁸ Tođä tāfukt ɣas, issäyrä-dd mässi-s n-ašəkrəš ănazraf-net, inn'-as: <Eyxər-dd inaxdimän, təzləd-asän, sānt s-wi dd-əşräynen har təkkəd wi dd-äzzarnen.> ⁹ Əjrāwän wi dd-osänen šāmad təgla takkäst timżal-näsän; hak iyyän ijraw ārriyal n-ażrəf wa ămoosän timżal

n-ašäl. ¹⁰ Osän-dd darät-a-wen wi dd-äzzarnen s-älxidmät ija ɣur-sän a-s, ad-ajärän inaxdimän-wi dd-əšräynen timżal mäšan, əjräwän əntäneđ-däg ärriyal n-azrəf šund wa əjräwän inaxdimän wi n-tišrayät däg-älxidmät. ¹¹ Əjräwän timżal-näsän ɣas, ābjänjänän fäll-mässi-s n-ašəkrəš, ad-has-jannen: ¹² <Ajän wädden inaxdimän-wi dd-əšräynen, iyyän n-ässaxät ɣas a jän əxdamän, a-s ija a-wen näkkäned, ašäl imdan a nəja nəxdam, siknənniwt-anäg tafukt. Ɣas əndek əmmək wa s-ila a-s ad-där-sän nagdäh timżal?> ¹³ Innä mässi-s n-ašəkrəš i-iyyän däg-sän: <Amidi-nin, wär-əksex älxaqq-näk, wädden ärriyal n-azrəf a fäll-nənnäfhäm, əkfeyg-ak-t, ma tärhed däg? ¹⁴ Ərməs ehäre-näk, təgləd. Ma däg-käy-ikma a-s aisisägdähäg-käy däg-azrəf-in käyy-i dd-äzzarän, tajjäd däg-i erk asäwađ, d-wa dd-išräyän? ¹⁵ Ajän wädden a-wa ehäre-nin s-äddoobeğ ad-has-ajäg a-wa s-ärheğ. Ma däg-käy-ikma a-s olayäg?> »

¹⁶ Innä Ɣisa ḥarät-a-wen: «Əlmədät a-s s-əmmək-wen-däg a-s äddinät wi hänen ajilal, ad-izarän mäšan, wi äzzarnen, ad-əjjəšän ajilal.»

*Āsihe wa s-käraq d-itajj Ɣisa isälan n-tamättant-net d-tanäkra-net
(Marqəs 10:32-34; Luqa 18:31-34)*

¹⁷ Älwäqq wa d-irmäs Ɣisa tamdujt ta n-Yärussälam, ikkäs-dd inətṭulab-net s-takše, inn'-asän: ¹⁸ «Ənhəywät, näkkäneđ-da-hi äjožäynen, nəkka Yärussälam-i-däg mad-ättärmäs Ägg-ägg-adəm i-ad-ijjəš ifassän

n-imānokalān n-kāl-tikutawen d-ālyulam n-Ātṭāwrāt; ad-t-sidēwən dāy-āsshāreya-nāsān, ēxtēsān-as tamāttant, ¹⁹ əjən-t dāy-ifassān n-inēzzulam[†]-i t-maden-āj tekāškāst, əjən dāy-s tiwit s-ebārtāk, əslēbān-t fāll-tajēttewt i-ad-āmmāt māšan, ašāl wa n-kārađ ərāt tamāttant-net, ad-dd-inkār jer-inēmmuttan.»

*A-wa tēttār ma-s n-dāgg-Zābdi dāy-Yisa
(Marqəs 10:35-45)*

²⁰ Dāy-a-wen-dāy, ad-dd-tosa hānne-s n-Zābdi Yisa, ənta d-mēddana-s wi n-əssin, tārkāy data-s, tənn'-as tārha a dāy-s tēttār hārāt iyyān. ²¹ Inn'-as Yisa: «Ma tārhed?» Tənn'-as: «Əssin iłyadān wi leey, əntāneđ da, əj'-ahi ərkāwāl n-a-s ašāl wa dd-mad-tāqqəlād dāy-Təmmənəya-nāk, ad-sāqqayməd iyyān daw-ayıl-nāk, sāqqayməd wa iyyādān daw-tāşalje-nāk.» ²² Āwwežāb-as Yisa, inn'-as: «Kāwāned, wār təssenām a dār-sāstanām. Ajān nākk, kara n-tisnant wa s-il kam ad-t-āswāy, tāddoobem tesāse-net?» Ənnān-as dāgg-Zābdi: «Nāddoobāt-t.» ²³ Inn'-asān Yisa: «Tidət lab a-s ad-tənhəyām əlyizabāt šund wa mad-ənhəyāy māšan, dāy-isālan wi n-taximit daw-ayıl-in d-tāşalje-nin, wādden nākk a ihakkān a-wen; Abba-nin a t-ihakkān i-wi s-t-əsmājnāt.»

Mijraw wa n-tidət

[†] **20:19** 20:19 — Үur-kāl-Ālyāhud, ere wārān əmoos āgg-Ālyāhud s-alāşāl mey ere wārān ilkem i-ăddin-nāsān, iket-net, ənāzzalim a əmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyādnen iket-nāsnāt, ti n-inēzzulam. — Aşāl-i-dāy, ənāzzalim, əkafār (ere wārān issen s-Māssināy).

24 Èslän inət̄ulab wi iyyädnen n-märaw i-a-wen ḡas, ijjaš-tän älhäm fäll-ayetma-win-däg n-əssin. **25** Iyr'-en-dd Yisa iket-näsän s-imannet, inn'-asän: «Təssanäm a-s imänokalän äxkämän fäll-käl-äkall-näsän s-ässahät; käl-əlxekum dağ, wär lämmedän fäll-käl-äkall **26** mäšan, kawawed, wär jem a-wen; wa däg-wän irhän mijraw, umaset anaxdim i-imidiwän-net, **27** ere däg-wän irhän tázert, umaset akli n-imidiwän-net təzzar, **28** s-əmmək wa s-Ägg-ägg-adəm, wär dd-ämesäl s-äddunya i-ad-has-əxdəmän äddinät, ämešäl-dd sär-s i-ad-ixdəm ənta iman-net, äkf iman-net, ämmät i-ad-isəddärfət äddinät äjootnen däg-ibäkkadän-näsän.»

*Iməddorxal wi n-əssin əzozäy Yisa
(Marqəs 10:46-52; Luqa 18:35-43)*

29 A-s dd-izjär Yisa d-inət̄ulab-net taġrəmt ta n-Žärriko, təlkäm-as tamətte tājeet. **30** Igla har a əndärrän, əssin iməddorxal da-däg, äqqiimän däg-asälim n-zäbo wa dd-ija. Èslän a-s Yisa a okayän ḡas, ad-sayären, jannen: «Ya Ägg-Dawəd, adən-anäg tähaint!» **31** Yattäl-tän tamətte i-ad-hin-susəmän mäšan, äsğären däg-išənnawän: «Ya Älgalim, Ägg-Dawəd, adən-anäg tähaint!» **32** Isl'-asän Yisa, ibdäd, iyr'-en-dd, inn'-asän: «Ma s-tärham ad-hawän-t-äjäg?» **33** Ènnän-as: «Älgalim, arr tiṭawen-nänäg i-ad-nənhəy.» **34** Täŋg'-e tähaint-näsän, idäs tiṭawen-näsän, ämeränät ässayät-wendäg, oläsän ahänay; əlkämän-as darät-a-wen.

21

*Ujəš n-Yisa i-ayrəm wa n-Yärussälam
(Marqəs 11:1-11; Luqa 19:28-40; Exya 12:12-19)*

¹ Ohäz-in Yisa d-inət̄ulab-net Yärussälam, iha ämära tağrəmt ta n-Bätfaži, edes i-tađayt ta täsijätät ihəškan wi n-əzzäytun, äšmašäl əssin däx-inət̄ulab-net, ² inn'-asän: «Äkkät tadäbayt ta n-data-wän, təjjašäm-tät ɣas, ad-däx-s təjrəwäm tešeđt təkrafät s-t-illa äza-net edes-has; arät-tät-dd, təlwəyäm-ahi-tät-dd ənta d-äza. ³ Ere hawän-innän härät, ännät-as: <Älχalim a däx-sän ilan əsshäxəl,> afäl hastənnäm a-wen, ad-hawän-dd-äyy tešeđt hakd d-äza-net.» ⁴ Amoos a-wen a ässiitbätän a-wa innä ännäbi n-Mässinäɣ a-s innä:

⁵ «Ännät i-käl-Yärussälam:
Ənhəywät, ikk'-iwän-in ämänokal-näwän,
ikk'-iwän-in s-əmmək wärän inbej tiṭṭ,
ešeđ ɣas a inay
ara n-tešeđt ɣas a inay.»

⁶ Əglän inət̄ulab, jän a-wa hasän-inna Yisa;
⁷ wätän-as-dd tešeđt d-äza-net, əstäjän-asän isəlsa-näsän təzzar, inäy Yisa äza. ⁸ Ad-fattäɣ ya tamətte iket-net, isəlsa fäll-tabarät-ta ija, nakkädän-dd iyyäd iledledän däx-ihəškan, säns'-en-tän däx-zäbo-wa ija i-asəmɣar-net.
⁹ Täseyärät tamətte-ta has-täzzarät hakd ta has-təlkämät, janna:

«Ozana!
Näkfet Mässinäɣ semɣar
däx-təssəba n-Āgg-Dawəd,

Ija Mässinäy älbäraka däg-wa dd-osän däg-isəm
n-Emäli,
Imğaret isəm n-Emäli däg-işənnawän iket-däg-
näsän!»

¹⁰ Ijjäš-dd Yisa Yärussäläm ɣas, āmramär aγrəm
iket-däg-net, hak ǎwadəm-däg, ibdad, ijanna i-
amidi-net: «Ma āmoos ǎwadəm-wa hanäg-dd-
ijjäšän?» ¹¹ Ad-janna tamətte ta təlkämät i-Yisa:
«A-wa Yisa, ǎnnäbi wa dd-ifälän Näşirät ta n-
Galila.»

Işşəsdäj Yisa ehän n-āmudd wa mäqqärän
(*Marqəs 11:15-19; Luqa 19:45-48; Exya 2:13-22*)

¹² Ijjäš Yisa ḍarät-a-wen ehän n-āmudd wa
mäqqärän ihän Yärussäläm, ad-däg-s isattäg
ăttužzar d-imäžänšan-näsän, ǎsbärägʷal
tisəskar ti n-käl-amähaš n-iżärfan, ijjar-in
tisäqqima n-ăttužzar n-tidäberen, ¹³ isattäg-tän,
ijann'-asän: «Wädden iktab a-s, innä Mässinäy:
<Ehän-in, ad-umas ehän n-tittar>;
mäšan kăwăneđ jäm-t, tasəssihärt n-
imäkrädän.»

¹⁴ Iha Yisa ehän n-āmudd-en-däg a-s t-
dd-osän iməddorɣal d-inəbdan, ǎzozäy-tän.
¹⁵ Eggädän aratän hanen ehän n-āmudd-en-däg,
ad-saxären, jannen:

«Ozana!

Näkfet Mässinäy semṣar däg-təssəba n-Āgg-
Dawəd!»
Ənhäyän imənokalän n-käl-tikutawen d-
älγulam n-Ātṭawrät tikunen-ti s-iket tänät-ija,
əslän i-a-wa jannen aratän ɣas, ijjäš-tän ǎlhäm
fall-Yisa. ¹⁶ Eggädän-dd sär-s, ənnän-as: «Ajän

käyy, wär səlləd i-a-wa jannen aratän-wi-däg?» Inn'-asän ɻisa: «Salläg-asän.» Oläs, inn'-asän: «Ajän wär tägrem a-wa innä Mässinäg däg-əlkəttab-net, a-s innä:

«Imawän n-aratän d-imärkäsän
ad-dd-zajjär təmmal i-Mässinäg.» »

¹⁷ Ifäl ɻisa edägg-en ɻas, odwa tadäbayt ta n-Bitanya.

Ahəšk wa ilgän ɻisa
(*Marqəs 11:12-14, 20-26*)

¹⁸ Āffäw, iqqäl ɻisa Yärussälam däg-a-s älluz.

¹⁹ Däg-tekle-net, inhäy ahəšk n-ašar iytan däg-asälim n-zäbo, ikk'-e-hi-dd mäšan, wär fälla-s ijrew ar ifärketän, wär t-hen aratän. Imməjräd i-ahəšk, inn'-as: «Ija Mässinäg a-s wär-ilkem ad-torawäd!» Äqqur-in ahəšk-en s-iyyät älwäqq-wen-däg. ²⁰ Enhäyän inəttulab a-wen ɻas, äqqänän ixäfawän-näsän ad-jannen: «Endek əmmək wa s-hin-äqqur ašar wa-däg s-iyyät?»

²¹ Inn'-asän ɻisa: «Āsidätteg-awän a-s afäl it-bat immun-näwän, wär t-illa äššäk t-ihan, ad-tudabem iji n-a-wa jeğ i-ašar-wa-däg, təgləm fäw har afäl tənnäm i-adag wa-däg: «Tälbäydd däg-edägg wa hed, tägtəd däg-ejärew wa səmmän dihen», ad-äj a-wa tənnäm. ²² A däg-däläm Mässinäg s-ulh omanän-däg, ad-hawän-t-äkf.»

Mäjräd wa ija ɻisa d-imänokalän n-käl-tikutawen däg-ehän n-ämudd

(*Marqəs 11:27-33; Luqa 20:1-8*)

²³ Ijjäš ɻisa ehän n-ämudd wa mäqqärän, isayra tamətte dihen a-s t-dd osän imänokalän

n-käl-tikutawen d-inušämän n-Işrayil, ənnän-as: «Mi käy-ikfän turhajät n-amışəl n-tikunen-ti-däg? Mi käy-ikfän tärna-ta-däg s-täjjäd awa täjjäd?» ²⁴ Äwwežäb-asän ȳisa, inn'-asän: «Ad-hawän-äjäg näkk-däg asəstan iyyän, afäl hi-tawwežäbäm, ad-hawän-älläχey näkk-däg ere wa hi-ikfän turhajät ta s-tamašaläg awa täjjäg.» ²⁵ Inn'-asän: «Mi dd-ăšmašälän Exya wa n-Enəsselmäg i-ad-isəlmäg äddinät däg-aman? Ak Mässinäg a t-dd-ăšmašälän meğ dägg-adəm ȳas?» Inn'-asän a-wen ȳas, əqqälän-dd, ämmiizäχän jer-iman-näsän, jannen: «Afäl has-nənna: <Mässinäg a t-dd-ăšmašälän>, ad-hanäg-ənn: <Adiš, mafäl wär tomenäm s-a-wa hawän-innä.» ²⁶ Afäl has-nənna dağ dägg-adəm ȳas a t-dd-ăšmašälnen, ad-fälla-näg tiðəw tamötte-ta-däg ed təkkas iket-net aššäk a-s Exya ənnäbi n-Mässinäg a ȳamoos.» ²⁷ Əqqälän-t-dd, ənnän-as: «Wär nəssen.» Inn'-asän ȳisa: «Adiš näkk-däg, wär hawän-e-älläχey ere wa hi-ikfän tärna ta s-täjjäg a-wa täjjäg.»

Aratän wi n-əssin

²⁸ Innä ȳisa darät-a-wen i-äddinät wi has-əsijännen: «Ma tənnäm däg-tanfust-ta-däg? Ätwänta, kala t-illa ähaləs ilan əssin aratän. Aşäl iyyän, iğrä-dd däg-sän wa iššämän, inn'-as: <Alyad-in, aşäl-i, äkk aşəkrəš wa n-lägnäb, täxdəmän däg-s.> ²⁹ Inn'-as rure-s, wär-igla mäšan, a əndärrän darät-a-wen, ämmujrätz, ikk' aşəkrəš, ixdam däg-s. ³⁰ Iğrä-dd dağ wa s-əssin, inn'-as a ənnin-däg innä i-wa

ăzzarän. Inn'-as rure-s, igla măšan, a-s dd-tëšräy tanfust, wär-igla. ³¹ Āmära, əndek dăg-sän wa āmešälän erhet n-abba-net?» Īnnän-as äddinät: «Un, wa ăzzarän.» Inn'-asän Ÿisa: «Āsidättey-awän a-s kăwăned-i hannäyăg, ad-hawän-izarän kăl-tiwse d-tălkăxbaten ujëš n-Tëmmənəya n-Mässinăg. ³² Exya, a-s kăwän-dd-osa, issəkn'-iwän tabarät ta n-iqqud măšan, tunjäyäm tomänäm s-a-wa hawän-innä, a-s ija a-wen kăl-tiwse d-tălkăxbaten, omänän săr-s; tăjjihäm i-a-wen-dăg iket-net măšan, wär tătubäm, tamənäm s-a-wa hawän-innä.»

*Inaxdimän wi n-inăllăbăsän
(Marqəs 12:1-12; Luqa 20:9-19)*

³³ Issäyläy Ÿisa tamətte tangalt tiyyät dăg-innä: «Säjdät! Kăla t-illa āhaləs ilan təfärrenet, ij'-as afäraj, ija dăg-s ašəkrəš n-lăgnăb, ija day dăg-ašrut-net iyyän, edägg wa dăg-izimməw lăgnăb, iday dăg-s edägg n-soro i-ämagaž-net; ifär-t darät-a-wen i-inəsduma iyyäd təzzar, ikk' ākall iyyän. ³⁴ Tăwwăd-dd tăqqän n-amili n-ašəkrəš χas, ašmašäl-dd s-inəsduma inaxdimän-net, i-ad-has-dd-awəyän folät-net dăg-a-wa dd-oräw ašəkrəš; ³⁵ măšan, āanaxdim săr-sän dd-ăšmašäl-dăg, ad-t-ärməsän, ad-tithəkken mey jän iman-net mey t-əkfän sămmäjori n-tihun. ³⁶ Oläs-dd day ašəmmišəl n-inaxdimän iyyäd săr-sän, issəlkäm-asän-dd day i-ăjootnen ojärnen wi săr-sän ašmašäl s-tizarät; jän-asän a ənnin-dăg jän i-wi hasän-dd-ăzzarnen. ³⁷ A-s tëšräy tanfust, rure-s

iman-net a sär-sän dd-äšmašäl ed, inna däg-iman-net: <Enta ya i n-rure-χ, änihäjja s-ad-t-səmχärän.> ³⁸ Mäšan, ənhäyän inəsduma rure-s wa dd-imalän χas, änmannän jer-iman-näsän: <Enhəywät-ak, amäkkasu-net; əyyawät, näjet iman-net i-ad-hanäg-dd-täqqəl täkasit-net.> ³⁹ Osä-dd χas, ərmäsän-t, əzjärän där-s ašəkrəš, änχän-t kərəf,> ⁴⁰ Inn'-asän ɻisa: «Ma tordam, wi-däg inaxdimän, ma hasän-mad-äj mässi-s n-ašəkrəš afäl tän-dd-osa, ənta iman-net?» ⁴¹ Ənnän-as äddinät: «Adiš, afäl dd-osa iməkkərukəd-wi-däg, wär hasän-e-adən tähänint, ad-tän-ilhəs iket-däg-näsän, aləs tefert n-ašəkrəš-net i-iyyäd t-e-əkfənen folät-net afäl dd-äwwäd äzzäman wa n-amili n-ašəkrəš.» ⁴² Inn'-asän ɻisa: «Adiš kāwāned, kälä wär tägrem edägg wa innän däg-əlkəttab n-Mässinäg a-s:

<Tähunt ta hin-järän älbännatän s-ənnän wär tənfə härät,
ənta a-s a-s təşräy tanfust,
tämooos tähunt ta tufät n-aymär hakkät äşşahät
ehän;

a-wen iket-net Mässinäg ad-t-ijän i-ad-umas
täqqän n-exäf dat-tiṭawen-nänäg.» »

⁴³ Inn'-asän ɻisa: «Janneyg-awän ămära a-s däg-təssəba n-a-wen-däg a fäl, Təmmənəya n-Mässinäg, ad-däg-wän tättärmäs, tətwəkf itamətte tiyyät madät-tämašäl a-wa hasän-tənnä däg-erhet n-Mässinäg.» [⁴⁴ Tähunt-ta-hi, ere fälla-s odän, ad-ärräzräz; ere fäll-toða day, ad-t-təlkəz.] ⁴⁵ Əslän imänokalän n-käl-tikutawen d-käl-faris i-tangalen-tin-däg tän-issägläy ɻisa

gas, əlmädän a-s əntäned-en-däg a-s iha ti-näsän. ⁴⁶ Əttärän ad-t-ərməsän măšan, äksudän tamötte ed, təkkas ässäk a-s ȳisa, ännäbi a āmoos.

22

Isālan n-amäjaru wa mäqqärän
(Luqa 14:15-24)

¹ Issägläy ȳisa day tamötte tangalen däg-isälan n-Təmmənəya n-Mässinäg, innä:
² «Təmmənəya ta n-Mässinäg, äddoobät əwadəm ad-tät-isənnəfäqq d-tanfust n-ämänokal isidubunän rure-s. Ašäl wa d-itäjj a-wen, äsmäjarät-dd äddinät äjjootnen s-ehännet. ³ Ämmujnät-dd härät iket-net gas, äšmašäl inaxdimän-net s-äddinät wi dd-iqra s-azli ašäl-wen-däg; măšan, unjäyän iket-däg-näsän s-ad-dd-asən. ⁴ Oläs sär-sän ašəmmišəl n-eklan säl winnin-däg äzzarnen, inn'-asän: <Äglät, ännät i-äddinät: tåwwäxäm-ahi, imənsiwän, ämmujnen, əssänxäg-awän a-wa iddären iket-net jer-wa n-iwan hakd wa n-taġsiwen; əyyawät šik, kawäned gas a-s iqqal azli ämära.> ⁵ Wärjen teğäre ta tän-dd-ija härät, iglä hak iyyän däg-əşşäxəl-net: wa ikkän ašəkrəš-net, wa ikkän mamäla-net; ⁶ əggädän-dd iyyäd fäw, ərmäsän härät däg-inaxdimän wi dd-äšmašäl ämänokal, äsmädräyän iyyäd, jän iman n-iyväd. ⁷ Əjjäšän isälan ämänokal gas, ijjaš-t älhäm, ijrä-dd ejhän n-əssärdusa-net, issəgl'-en i-ad-əlhəsän imäjjan n-iman-win-däg, səntəsän

ayrəm-näsän. ⁸ Innä darät-a-wen i-inaxdimän-net iyyäd: «Imənsiwän wi n-azlı, əskärän-dd, mäšan äddinät wi dd-äsmäjareŋ sär-sän, wär där-sän änħajjän, ⁹ äglätämära, ilalät tišarriten n-ayrəm ti däg-tažämmayğän äddinät, ere där-tämmoqqäsäm-däg, səmməjurum-t-dd s-ehän-in.» ¹⁰ Ällilän inaxdimän tišarriten iket-däg-näsnät, äsdawän-dd a-wa əjräwän däg-äddinät iket-net jer-wi n-erk äddinät hakd-däg wi n-iməssorha, idnäy ehän tamötte. ¹¹ Ijjäš-dd ämänokal fäll-tamötte i-ad-tät-isəbbärək. Äzjäzza tamötte, ijräh-in a-s ih'-et ähaləs wärän ija isəlsa wi s-əniħäjja s-ad-tän-äj ere ihan azlı, wär-ässahäg ašäl. ¹² Issäyr'-e-hi-dd, inn'-as: «Mändam! Èndek əmmək wa s-dd-təjjäšäd edägg-wa-däg a-s wär tässahägäd ašäl?» Wär t-illa a has-inna ähaləs-en. ¹³ Inna ämänokal i-inaxdimän-net iyyäd: «Ärməsät-t, təkrədäm idarän-net hakd ifassän-net, təjrəm-t-in däg-tihay ti n-ajäma i-ad-ihall, iziməkärkiz isenän fäl tämürizt.» ¹⁴ Tidət, ätwäɣrän-dd äddinät äjootnen mäšan, wär əjjətän wi ənnəfränneñ.»

*Isālan n-tiwse i-ämänokal Qäyşär
(Marqəs 12:13-17; Luqa 20:20-26)*

¹⁵ Änmäkkäsän käl-faris s-takše darät-a-wen, ad-tattärän əmmək s-äswännän ȳisa a wärän itətwənn i-ad-t-səttärməsän. ¹⁶ Äšmašälän-dd sär-s härät däg-inətħulab-näsän äddewnen d-iyyäd la taggayt ta n-käl-Harudəs; osän-t-dd, ənnän-as: «Älyalim, nəssan a-s tidət ȳas a janned, wär säxrid ar tabarät ta n-tuksəda n-Mässinäg, wär täkkuläd d-a-wa jänner äddinät,

wär tän-täzmäzläyäd; ¹⁷ ämära, lägät-anäg, däg-a-wa hannäyäd: ak iwar-anäg ad-nəzəl tiwse i-ämänokal wa mäqqärän Qäyşär meğ?» ¹⁸ Ilmäd Yisa ḡur-iman-net erk ənniyät n-asəstan wa t-jän ḡas, inn'-asän: «Älmunafeğän yaden! Mafäl hi-tiżärrubum?» ¹⁹ Inn'-asän ərät-a-wen: «Säknät-ahi-dd ärriyal n-ażrəf wa s-təzzaläm tiwse», əkfän-as-t-dd. ²⁰ Inn'-asän: «Mi län ättäşwer d-isəm wa t-iwärän?» ²¹ Innän-as: «I n-ämänokal Qäyşär.» Inn'-asän: «Adiš, suxəlät i-ämänokal wa mäqqärän a-wa fälla-wän ila, təkfəm day Mässinäg a-wa fälla-wän ila.» ²² Iqqän ālwiżab-wen-däg tän-ikfa iğafawän n-äddinät. Fälän Yisa ərät-a-wen, əglän.

*Āwwežäb Yisa däg-isälan n-tanäkra jer-inəmmuttan
(Marqəs 12:18-27; Luqa 20:27-40)*

²³ Ašäl-wen-däg iman-net ad-dd-əbdädän data-s əddinät la taggayt ta n-käl-sadus-i jannänen a-s wär təlkem tanäkra jer-inəmmuttan, afäl ăba ăwadəm, əmdän isälan-net; əssəstänänt, ²⁴ ənnän-as: «Ālyalim, inn'-anäg ännäbi Mosa: <Afäl ădobän ăhaləs, ăba-t wär-oher ara d-hänne-s, idubənet-tät ăñŋa-s i-ad-ikrəs əzzurəyät i-ăñŋa-s wa ăba, i-ad-wär hin-tiləm isəm n-wa ăba fäll-ärori n-ăkall.> ²⁵ Ämära, əkkəs-anäg däg-täqqän n-eğäf. Käla hanäg-hän əssa ayətma; ădobän däg-sän wa n-amäqqar, ăba-t wär ikreš ara. Täqqimä-dd hänne-s i-ăñŋa-s wa has-ilkämän ²⁶ mäšan, ăba-t ənta-däg wär-oherän ara, täqqimä-dd i-wa s-kärad

darät-a-wen; təgla tanfust s-əmmək-wen-däγ har wa n-əssa. ²⁷ Darät iba-näsän iket-näsän, āba tamädt ənta-däγ. ²⁸ Nässistän-käy: ašäl wa n-tanäkra jer-inəmmuttan, əndek däγ-əssa ayətma-win-däγ wa s-mad-tumas hänne-s ed, ənhayän-tät adubən iket-näsän?» ²⁹ Inn'-asän ȳisa: «Tidət-däγ a-s kawäned toškam ed a-wa ənnän əlkəttabän hakd-däγ a-wa där-togdäh tärna n-Mässinäγ, wär t-illa a däγ-s təfhamäm. ³⁰ Ašäl wa ilkämän, meddən hakd tiđeden, ad-ābas tidubunän ed ad-taläh tämudre-näsän d-ta n-ənjälosän wi hänен išənnawän. ³¹ Ämära, däγ-isälan wi n-tanäkra n-inəmmuttan, ajän wär täγrem a-wa hawän-inna Mässinäγ, a-s innä: ³² «Näkk a-s Mässinäγ n-Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub?» A-wen, älmäγna-net a-s äddinät-win-däγ, han älžännät, tiimələn Mässinäγ; ənnär wär-ədderän, wär təjjən a-wen. Mässinäγ, wädden inəmmuttan a-s əmoos Mässinäγ, əmoos-t i-wi əddärnen.» ³³ Ijräz a-wen-däγ issäγra ȳisa i-tamətte ta has-täsjädät.

Alämär wa ufan

(Marqəs 12:28-34; Luqa 10:25-28)

³⁴ Ȫslän käl-faris i-əmmək wa s-ässodäf ȳisa käl-sadus imawän-näsän ȳas, əzzəmmäγän-dd əntäned-däγ sär-s. ³⁵ Iggäd-dd iyyän däγ-sän n-älγalim n-Ältäwrät, ija i-ȳisa asəstan däγ-otas irrum-net. ³⁶ Inn'-as: «Älγalim, ma əmoos ȳur-Mässinäγ alämär wa ojärän?» ³⁷ Inn'-as ȳisa: «Alämär wa ojärän da:
 «Ad-tärhəd Emäli-näk Mässinäγ s-ulh-näk imda, tärhəd-t s-iman-näk əmdan,

tärhəd-t s-tayətte-năk iket-net.»

38 Ǝnta-den-dăg alämär wa äzzarän dăg-alämärän, ənta dag a ojärän dăg-alämärän.

39 Ill'-ee dag wa s-əssin wärän där-s izley:

«Ad-tärhəd änhäraj-năk s-əmmək wa s-tärhed iman-năk.»

40 Alämärän-win-dăg n-əssin a iṭṭafän a-wa innă alämär n-Mässinăg d-a-wa ənnän ännaabitän iket-net.»

*Yisa Ālmasex, ojär tumast n-ahăya n-Dawəd
(Marqəs 12:35-37; Luqa 20:41-44)*

41 Inhăy Yisa ažəmmăg wa fälla-s dd-jän käl-faris ḡas, issəstän-tän, inn'-asän: **42** «Ak ma tordam, Ālmasex, mi iqqal? Mi s-ämooos Rure-s?» Ǝnnän-as: «Dawəd.» **43** Inn'-asän Yisa: «Kunta Ālmasex rure-s n-Dawəd, adiš, mafäl has-ijanna Dawəd s-mäjräd ija Unfas Šäddijän dăg-emm-net: «Emäli?» **44** Dawəd en-dăg a imməjrädän s-tärna n-Unfas Šäddijän, innă:

«Inna Emäli Mässinăg i-Emäli-nin:

Ǝyyāw, ḡayəm daw-axil-in

har äjäg išənja-năk daw-iḍarän-năk.»

45 ḡas kunta Dawəd iman-net iğarr Ālmasex s-isəm «Emäli», əndek əmmək wa s-äddoobät ad-umas rure-s?» **46** Wär tän-ijješ ere t-ikfan ālwižab n-asəstan-wen-dăg hasän-ija; ijrāw dăg-sän ālğafiyät ḡur-aşl-wen-dăg, ābas t-illa-i dăg-sän ihälän asəstan-net dərät-a-wen.

23

*Issədläm Yisa ālyulam n-Āṭṭāwrät d-käl-faris
(Marqəs 12:38-39; Luqa 11:43, 46; 20:45-46)*

¹ Iḍkäl Yisa mäjräd ḍarät-a-wen, imməjräd i-tamətte d-inəṭṭulab-net, innä: ² «Ālyulam n-Āṭṭāwrät d-käl-faris a iwar ättäfässir n-Āṭṭāwrät ta n-Mosa i-äddinät. ³ Tamašalät a-wa hawän-jännen iket-net, mäšan, he kawäned, wär tətteläläm ijitan-näsän fäl-a-s a-wa jännen, wär-oher härät d-a-wa tajjän. ⁴ Tajjän färədän n-Mässinäj äzuk sawarän izerhan n-äddinät, šahässälän-tän amišəl-näsän, a-s ija a-wen, wär tän-ihä ad-hasän-ilalän s-aggay-näsän wäla-däj s-emm n-assəkäđ. ⁵ A-wa tamašalän iket-net, i n-təssəba ḡas n-ad-tän-in-əjrähän äddinät, šalläjän ikətban ojärnen wi n-äddinät, tajjän isəlsa ähobätnen, ⁶ ärhan taximit däj-idäggan wi ännufläynen däj-imjora d-ihänan n-äddin wi n-käl-Ālyähud, ⁷ ijraz-asän ad-hasän-tajjän äddinät isofan däj-tišärriten, titwäxrin s-isəm: <Ālyalim, ālyalim!> ⁸ Kawäned, wär jem a-wen, wär tärđem titwäxrim s-isəm: <Ālyalim> ed Ālyalim-näwän, iyyän ḡas, kawäned, ayətmatän a tämoosäm. ⁹ Wär täxrem äwadəm wäl' iyyän s-isəm <Abba> ed Abba iyyän ḡas a lam, a t-ämoosän, Abba-näwän wa ihän išənnawän. ¹⁰ Wär tärđem ḡarrän-kawän äddinät s-isəm: <Āmänokal>, ed wär lem ar iyyän n-Āmänokal, a t-ämoosän: Älmasex. ¹¹ Wa ojärän däj-wän, umaset akli n-imidiwän-net. ¹² Ere iḍkälän

iman-net-dăꝝ, ad-irəs măšan, wa āsrăsă̄n iman-net, ad-t-iđkəl Măssinăꝝ.»

*Iməskay kăl-faris d-ălyulam n-Ătăwră̄t
(Marqəs 12:40; Luqa 11:39-42, 44, 47-51;
20:47)*

¹³ «Iməskay kăwăned-i n-ălyulam n-Ătăwră̄t d-kăl-faris, ālmunafeğän yaden! Ənhəywă̄t ɣas, kăwăned a itițəbbun Təmmənəya n-Măssinăꝝ i-ăddinät; ălwăxla, a-s wär tăt-təjjəsäm, ăddinät dax wi ărhanen ujəs-net, gaddäläm-asän s-a-wen.

[¹⁴ Iməskay kăwăned-i n-ălyulam n-Ătăwră̄t d-kăl-faris, ālmunafeğän yaden! Kăwăned a itihăgän a-wa ihän ifassän n-tinudăfen, tajjäm imaddän šejrootnen i-ad-kăwă̄n-in-əjrăhän ăddinät, ilkam dăꝝ-wän ăsshäreya səmmän.]

¹⁵ Iməskay kăwăned-i n-ălyulam n-Ătăwră̄t d-kăl-faris, ālmunafeğän yaden! Wär t-illa edägg wär təkkəm făll-ăkall wăla făll-aman i-ad-dăꝝ-s dd-təjrəwă̄m ăwadəm iyyän ɣas jäm dăꝝ-ăddin-năwän măšan, igdăh-as ɣas ad-hawă̄n-ilkəm i-ad-t-səmmuttəyäm, umas, u-žohănnăma s-tojär ămăra tăllăbăst ta ija ta jäm s-əssin ihăndăggan.

¹⁶ Iməskay kăwăned-i n-imalwayän dărygalnen. Jannem: afăl ihăd ăwadəm s-ehän n-ămudd wa măqqărän, wär t-iwer ărkăwă̄l n-tahuđen net măšan, afăl ihăd s-orăꝝ wa t-ihän, iwart ărkăwă̄l n-tahuđe ta ija. ¹⁷ Tidət-dăꝝ a-s irmas-kăwă̄n iba n-tayətte, dărygaläm. Ajän, ehän n-ămudd wa măqqărän, ma izlay d-orăꝝ

wa t-ihän? Wädden təšədje-ta-däg ija ehän n-ämudd, a dd-torawät əlləllu wa ija oräg wa t-ihän? ¹⁸ Jannem day: ere ihädän s-isəm nedägg wa n-tikutawen, wär t-iwer ărkawäl ntahuđe-net mäšan, afäl ihäd s-takute-ta tənsät fäll-edägg-en, iwär-t ărkawäl n-tahuđe ta ija. ¹⁹ Iməddorgal yaden! Ajän wädden tihusay nedägg wa n-tikutawen a ăshäskən takute ta falla-s isänsa ăwadəm. ²⁰ Tidət a-s ere wa ihädän s-isəm n-edägg wa n-tikutawen, ihäd day s-a-wa fälla-s insän iket-net, ²¹ wa ihädän day s-ehän n-ämudd wa mäqqärän, adiš, Mässinäg-i n-Mässi-s n-ehän-en a ihäd. ²² Wa ihädän s-isənnawän, wädden tasäqqimit ta fäll-ăminakäl Mässinäg a-s ihäd, Mässinäg iman-net a ihäd.

²³ Iməskay kawäned-i n-ălyulam n-Ăttawrät d-käl-faris, ălmunafeğän yaden! Hakkäm siqqud a-wa ămoosän tāmukäst-näwän däg-wäla ənnägnyag d-ăkamən d-tiyəşśawen-ti iyyäđnen mäšan, tāsisändäräm däg-amišəl n-a-wa ifräđ alämär däg-isälan n-ălyädalät n-ulh, d-tähänint, d-immun s-Mässinäg; hărätän-win-däg a-s ănihäjja a-s təssəntäm sär-sän, səlkəmäm-asän amišəl n-wi iyyäđnen olägnen. ²⁴ Imalwayän däryalnen a tāmoosäm, şanşašäm a-wa säßäm i-ad-wär däg-s dd-itayiməy wäla eš iyyän ăgas uhən-däg, a-wa hin-sitrəjjim dägtisatten-näwän, ogdäh d-amnəs təmyäre.

²⁵ Iməskay kawäned-i n-ălyulam n-Ăttawrät d-käl-faris, ălmunafeğän yaden! Kannäm ašəsdaj n-afalla n-karatän d-ikassän-näwän, a-s ija a-wen, ammas n-ulhawän-näwän, ixla; şašdajäm tiğəswen-näwän, a-s ija a-wen, ammas

n-ulhawän-näwän, wär-iđney ar tikra d-əwwəli.
26 Ya käl-faris-i n-iməddorxal, sirədät ammas n-karatän d-ikassän-näwän i-ad-išdajän təzzar, ad-saradäm afälla-näsän.

27 Iməskay kawäned-i n-älxulam n-Ättäwrät d-käl-faris, älmunafeğän yaden! Tolähäm ɣas d-tiżəska wässärnen s-ăshäskät ăwadəm afällanäsnät, a-s ija a-wen, ammas-näsnät, wär t-ihä ar ixäsan n-mäxsoy d-märkähaw isamäđasän.
28 Ənta-den-däx a-wa där-toolähäm; saknem äddinät älmät a-s täxdaläm, a-s ija a-wen, ammas n-ulhawän-näwän, wär-iđney ar təlmənufäya d-täxärme.

29 Iməskay kawäned-i n-älxulam n-Ättäwrät d-käl-faris, älmunafeğän yaden! Kawäned a salmadnen äddinät s-idäggan wi däx-əzkän ănnäbitän, sahaskem izəkwān wi n-imaydalän wi n-ibda äba; **30** išl'-iwän a-wen-däx mäšan, jannem: <Ənnär nəzzax däx-azzäman n-abbatän-nänäx, wär där-sän nətumas imäjjan n-iman n-ănnäbitän-wi s-əssäñxälän ašni-näsän.>
31 Jannen a-wen-däx uhən-däx wär hin-təjrehäm a-s asətbat ɣas a tajjäm n-a-s, tāmoosäm ihäyawän n-abbatän-näwän-wi janen iman n-ănnäbitän. **32** A-wa əssəntän abbatän-näwän ɣas a hin-samdem. **33** Taşşälen a tāmoosäm, wär təzleyäm d-tanäxwät. Läxätät-ahi ɣas əndek əmmək wa s-mad-täxlüsäm däx-žohännäma?
34 Däx-təssəba n-a-wen-däx a fäl sär-wän-in-ăsimäšäläx härät däx-ănnäbitän d-iməssorha d-älxulam n-Ättäwrät; ad-təjəm iman n-iyäđ, təsləbäm iyäđ, təjəm tiwit s-ibärtäkän däx-iyäđ däx-ihänan n-ăddin-näwän, täqquzzəbum

iyyād s-agrəm-agrəm ³⁵ i-ad-dāğ-wān ədmənān iman n-e d t-illām āmayḍal s-jam iman-net bānnan fäll-ärori n-ākall-i-dāğ, ḡur-ašni n-Xābälla wa n-āmayḍal āba hundāğ har ašni n-Zākārya wa n-āgg Bäräyka-i s-ātwājjān iman-net jer-edāgg wa šāddijān ihān ehān n-āmudd wa māqqārān d-edāgg wa dāğ-raqqānāt tikutawen. ³⁶ Āsidätteğ-awān a-s āddināt-win-dāğ āba, ədmənān iman-nāsān dāğ-kāl-əzzurəyät-ta-dāğ.»

*Tahāla n-Ŷisa fäll-Yärussālam
(Luqa 13:34-35)*

³⁷ Innā Ÿisa ɖarät-a-wen: «Yärussālam, ya Yärussālam! Tamäskoyt kämm-i tājjät iman n-ānnābitān, hakkād sāmmājori n-tihun inəmmuşal wi sār-m dd-āşmaşäl Mässināğ, əndek ḡas a-wa-dāğ wär jey dāğ-utär n-asdu n-imuzāğān-nām šund a-wa tājj tekazzit i-ikārtān-net daw-tafriwen-net māšan, təssəndäräm-ahi. ³⁸ Āmāra, ənhəywät, isālan əmdän, ad-kāwān-āyy Mässināğ d-iman-nāwān, umas ehān-nāwān timşar. ³⁹ Āssiilmādāğ-kāwān, wär t-ih' ăşşāk a-wen, ābas ilkam ad-hi-tənhayām hundāğ har aşäl wa d-mad-taləsām tənna n-a-s: ‹Naməlet wa dd-osān s-isəm n-Emāli!› »

24

*Teräßze n-ehān n-āmudd wa māqqārān
(Marqəs 13:1-2; Luqa 21:5-6)*

¹ Ālwāqq wa d-ifāl Ÿisa ehān n-āmudd wa māqqārān, ohāzān-t-dd inəttulab-net, ăddoqqen-as tihuśay n-akāros wa ija ehān

n-ämudd wa mäqqärän. ² Islä i-tëmmal ta täjjän i-ehän-en ḡas, inn'-asän: «Wädden hannäyäm tihusay n-edey-wa-däg? Äsidätteg-awän a-s ilkam ašäl d-wär mad-däg-s dd-täqqayəm wäla-däg tähunt tiyyät warät tamidit-net ed, ad-ättägtäg iket-däg-net.»

Išmal n-sämdo

(*Marqəs 13:3-23; Luqa 21:7-24; 17:22-24*)

³ Ikkä Yisa ḍarät-a-wen tađayt ta tässidwälät ihëškan wi n-əzzäytun, äqqima. Ohäzän-dd inətṭulab-net, ənnän-as däg-tenere n-imannäsän: «Ālyalim, läyät-anäg, härätän-win-däg s-tənned, əmme d-mad-əjən? Ekkəs-anäg däg-taydärt n-išmal n-uğəl-näk d-täməddawt n-äddunya.»

⁴ Āwwežäb-asän Yisa, inn'-asän: «He käwäned, äjät ənniyät; wär käwän-išäket äwadəm wäl' iyyän ⁵ fäl-a-s, ad-käwän-dd-asən äddinät äjjootnen äwwaynen isəm-in, ənn hak iyyän däg-sän: <Näkk a-s Ālmasex>, siškən s-a-wen-däg äddinät äjjootnen. ⁶ Ad-təsləm i-isälan n-imjärän d-mähewəl n-imjärän, wär täxweläm ed ilzam ad-äj a-wen mäšan, sämdo n-äddunya ənta, wär-ija härwa. ⁷ Ad-təknəs tawset tamidit-net, iknəs əddəwəl amidi-net, äj laž, iškədkəd əkall däg-idäggan äjjootnen, ⁸ sánto n-täməddawt n-äddunya ḡas a-wa, oləh d-sánto n-tizzurt ta rämmäsät tamädt s-išwar təjraw eṣäf-net. ⁹ Ad-käwän-äqqəzzəbun äddinät, əjən iman-näwän kərəf, akədnät där-wän tiwsaten iket-däg-näsnät, däg-äddimmät n-isəm-in wa käwän-iwarän.

10 Ad-təjməd tuksəda n-Mässinäg ulhawän n-i äjjootnen däg-wän, tənmägdäräm jer-iman-näwän, tənməkyədäm jer-iman-näwän, **11** asəndd ännäbitän n-bahu äjjootnen, şənnəməşrəyän äddinät äjjootnen. **12** Ad-äj iba n-iqqud təmgäre ta-däg fäl ad-tismađ tärha n-Mässinäg däg ulhawän n-äddinät äjjootnen **13** mäšan, ere wa äkoyädän däg-alkum-hahi däg-immun-net har ašäl wa d-imda a-wen-däg iket-net, ad-ixləs. **14** Ad-ətwəjjən isälan n-Älənžil n-Təmmənəya n-Mässinäg i-tiwsaten n-äddunya iket-däg-näsnat i-ad-əslənät i-isälan-win-däg təzzar, təmdəw äddunya.»

Erk ăzzämanän wi dd-malənen

15 Inna Yisa däg: «Afäl ašäl wa d-tənhäyäm änabxas wa n-eməkkärekäd s-innä ännäbi Danyäl har dd-ijjäš edägg wa šäddijän ihän ehän n-ämudd wa mäqqärän ad-t-isamädas, [ašäl-en, äwadəm wa iğarrän isälan-wi-däg, ijrähet älmägxna-näsän!] **16** Ašäl-en, wi hänen teje ta n-Älyähudəyät, jawädnet däg-azzal s-aşrut wa n-iðaxän; **17** wi dd-ogäz ašäl-en əwarän afalla n-ihänan, wär dd-təzəbbutnet i-ad-ədkəlän a hasän-ihan ammas n-ehän, jawädnet däg-azzal. **18** Wi dd-ogäz ašäl-en han išəkraš, wär dd-täqqälnet ḍara-sän i-ad-ədkəlän isəlsa-näsän. **19** Timəskay tiđeden ti mad-ijrəw ašäl-en-däg lanät ənniyät meğ siđuđnät, ed ad-täzzäwät talğa-näsnat. **20** Ettärät däg-Mässinäg ad-wär itəmzəyyit ajiwəđ-näwän d-ăzzäman wa n-akäsa meğ tajrəst meğ d-ašäl n-əssəbət-i n-täsonfat. **21** Äzzäman-en, ad-täj tissust

tässuksädät s-ad-dd-täxläk äddunya-däg, wär käla ätiwänhäy šund ənta fäll-ärori n-äkall; ad-temdəw äddunya dağ, wär-ilkem ad-ijs a därs olähän. ²² Afäl wär-ifnež Mässinäg däg-täqqän n-tisnant ta hät išilan-en-däg, wär tilla ere madän-ixləs; mäšan ad-išekšel Mässinäg täqqän n-tizzurt-ten-däg däg-tessəba n-äddinät wi äsnäfrän i-əlygəllas. ²³ Dihen, afäl hawän-innä äwadəm: «Ənhəywät-t-ak Älmosex, ənta da» meğ: «Enta den», wär t-təflesäm. ²⁴ Add-d-asən älmosexän n-bahu d-ännäbitän n-bahu, əjən ijitän d-härätän ässuksädnen, šiškən ənnär ämmukkän a-wen wäla äddinät wi äsnäfrän Mässinäg.

²⁵ He kawäned, əkkasäg-kawän däg-taygärt härwa wär jen härätän-win-däg. ²⁶ Ere hawän-innän: «Ənhəywät, Älmosex wa n-Ämaglas, osädd, iha tenere-ta», wär təkkem dihen; meğ dağ afäl hawän-ätwänna: «Ih' ehän iyyän dihen», wär t-təflesäm. ²⁷ Ägg-ägg-adəm, ad-aläh ass-net d-essam-i s-e-d issäm däg-emäynäj, ad-itwənhəy asmäg-mäg-net däg-atäram. ²⁸ Dihad t-təlla tamägsoyt, ad-itajj ellay.»

Uyəl n-Yisa Älmosex (Marqəs 13:24-27; Luqa 21:25-28)

²⁹ Ässewäd Yisa fäll-a-wen, innä:
« Təmda ɣas tisnant n-išilan-win-däg,
ad-əlsənät tihay tafukt,
iba təmelle n-ewär;
ətrəkken-dd etran,
ənhəynəhəyän iməşsuha wi hänen išənnawän.»

³⁰ Älwäqq-wen-däg, a dd-e-tənfiləl tamätart ta sälmadät s-ass n-Ägg-ägg-adəm däg-išənnawän, ad-šoršənät tiwsaten ti wärnen ärori n-äkall, ad-t-ənhəynät, imal-dd, inay tijäräken, təlkam-as tärna-net d-älxurmät-net. ³¹ Dihen, ad-išəmmišəl änjasan-net i-ad-sähədän täsinsägt s-afalla, sədwən-dd sär-s e d t-illäm ere äsinäfrän Mässinäg däg-e d t-təlläm tamdujt, səntən däg-aşrut iyyän, səmdəwän-dd s-aşrut wa iyyädän.»

Äjät ənniyät

(*Marqəs 13:28-31; Luqa 21:29-33*)

³² «Səjrähät ḡas əmmək wa s-idaggäl aśar: wädden e-d t-tənhäyäm a-s dd-inşär har lämmədän ifärketän-net, ad-tənnəm, os'-anäg äzzäman wa oläxän; ³³ əmmək-wen-däg dağ a-s afäl tənhäyäm işmal-wi-däg s-hawän-ənneğ har jän, adiś əlmədät a-s Ägg-ägg-adəm, ohäz-dd uğəl-net, os'-iwän fäw. ³⁴ Äsidätteğ-awän a-s wär-e takəy əzzurəyät-ta-däg, wär jen hərätän-win-däg s-hawän-ənneğ iket-däg-näsän. ³⁵ Ojär täräyse ija ad-ib' išənnawän d-äkall, uhən ad-iba tənna-nin.»

Yaymät təsidäwäm i-ass n-Ägg-ägg-adəm

(*Marqəs 13:32-37; Luqa 17:30, 34-36*)

³⁶ Innä ḡisa dağ ḫarät-a-wen: «Āmära, däg-isälan n-aśäl d-ässaxät wa d-mad-əjən hərätän-win-däg, wär t-illa ere t-issanän; wär t-əssenän änjasan wi hänen išənnawän wäla Ägg-ägg-adəm; Abba ḡas, a t-issanän. ³⁷ Ass n-Ägg-ägg-adəm, ad-aläh a-wa däg-s-e-ijən d-a-wa ijän

däg-išilan wi n-ännäbi Nox. ³⁸ Äzzäman wa n-Nox, dat-anji wa n-duf, tayäwanän äddinät, sassän, tidubunän, sidubunän har ašäl wa d-ijjäš Nox turäft n-aman ta mäqqärät s-has-innä Mässinäg ad-tät-ikən. ³⁹ Wär t-illa a-s tän-ha tijya-net har fälla-sän dd-odän aman wi n-anji wa n-duf, oläm-tän-in iket-däg-näsän. Šund a-wen-däg ijän a madän-äj ašäl wa dd-mad-dd-ass Ägg-ägg-adəm. ⁴⁰ Ašäl-en, ad-äddewän əssin meddən däg-tenere, ämmädkäl iyyän, itwəyy-däg iyyän, ⁴¹ ad-taddähnät sänatät tiđeden däg-iytyän edägg, tammädkäl tiyyät, tətwəyy-däg tiyyät. ⁴² A-wen-däg a fäl, ɣaymät tokayäm ed wär təssenäm ašäl n-ass n-Emäli-näwän. ⁴³ Wadden kawäned iman-näwän təssanäm a-s ənnär issan mässi-s n-ehän älwäqq wa s-t-dd-itis emäkräd s-ehäd i-ad-ärz ehän-net, iket-di, wär-itətəs i-ad-has-ärz emäkräd ehän-net. ⁴⁴ A-wen-däg a fäl, ɣaymät təsidawäm, təχtafäm ed, Ägg-ägg-adəm, ad-dd-ass s-ässayät d-wär fälla-s jem.

Tangalt ta n-änaxdim wa oläyän d-wa n-enälläbäs
(Luqa 12:41-48)

⁴⁵ Änaxdim wa n-ämäydal ijrähän härät, ənta a mad-isäyləf mässi-s təla-net i-ad-ännihäd fäll-inaxdimän-net wi iyyädnen, isamänsaw-tän e-d ija älwäqq n-a-wen. ⁴⁶ Təndəd i-änaxdim wa mad-ijrəw mässi-s äddunkät däg-älxidmät wa däg-t ija, älwäqq s-t-dd-osa-däg. ⁴⁷ Äsidättegawän a-s änaxdim-en, ad-t-isäyləf mässi-s təla-net iket-net, ⁴⁸ mäšan, erk änaxdim ənta, ad-änn däg-iman-net: <Näkk, mässi-ɣ, ähoja-hin fäll-i,

ăbas dd-iqqal», ⁴⁹ ad-idannăy imidiwän-net wi iyyäđnen tiwit, itatt, isass ənta d-imäswan n-əlxəmär, ⁵⁰ ăanaxdim-wen, ilkam ad-t-dd-iğdär mässi-s dăg-ašäl d-ăssaxăt d-wär fälla-s ija, ilməd s-erk əsshăgəl wa t-işlän a ija a-wa-dăg, ⁵¹ afäl t-dd-osa, ad-t-iqquzzəbət, isärtəy-t d-ălmunafegăn dăg-tihay ti n-ajämä wär-iha ar tahäla d-ażəmmäkärkəz n-isenän fäl tāmujriżt.»

25

Tangalt ta n-timawađen

¹ Ija ɿisa i-ăddinät tangalt tiyyät dăg dăg-hasän-innă: «Təmmənəya ta n-Mässinăg, tănfäqqa d-märawät timawađen wären əzzey meddən ədkälnen tiftəl-năsnät s-ehäđ i-ad-əlkəđnät i-ămazlay s-edägg-wa-dăg itäjj azli. ² Səmmosät dăg-timawađen-tin-dăg, ijraw-tänät iba n-tayette, səmmosät ti iyyäđnen, timəssorha. ³ Ālwäqq wa d-gilləwnät, ədkälنät ti ijraw iba n-tayette tiftəl-năsnät măšan, wär dăg-snät jenät aman n-käränžil hasnät-əgdähnen. ⁴ Ti n-timəssorha əntänätəđ, jänät aman dăg-butəlän s-edes, äwwäynät-tän. ⁵ Ad-simäqqulnät ya ḍarät a-wen i-ămazlay. Tăqqălnät-as, tăqqălnät-as har ăldăšnät, ilğad-tänät-in edəs iket-năsnät.

⁶ Şämäd igl' ehäđ ad-ija eyări innän: «Āmazlay ya, iwwäđ-dd, səlkəđät-as.» ⁷ Ənkärnät-dd timawađen iket-năsnät, ədkälنät tiftəl-năsnät. ⁸ Əggädnät-dd ti ijraw iba n-tayette, ənnänät i-ti n-timəssorha: «Näkkänätəđ ya,

tiftəl-nänäχ, išwar āmmutnät, äkfəmät-anäχ-
dd härät n-aman.» ⁹ Ènnänät-asnät ti n-
timəssorha: «A fäw, wär näddobät ed a-wa
nət̄af däχ-aman, wär hanäχ-igdeh iket-nänäχ,
äkkəmät u-mamäla, žänšəmät-dd aman i-iman-
näkmät.» ¹⁰ Èglänät i-ad-dd-žənšənät aman, osä-
dd āmažlay dara-snät. Änmäjjašnät där-s ti n-
timəssorha äsdäwnen i-a-wen, ammas n-ehän
təzzar, ät̄ubben ishar n-edägg. ¹¹ A əndärrän
dərät-a-wen, əqqälnät-dd ti ijräw iba n-tayötte,
ad-takäwkawnät ashär, jannenät: «Mändam,
mändam! Arr-anäχ-in emm n-ehän.» ¹² Mäšan,
inn'-asnät mässi-s n-edägg: «Älğafyät-näkmät,
wär kämät-əzzeyäχ.» »

¹³ Innä Yisa dərät-a-wen i-inət̄ulab-net: «A-
wen-däχ a fäl, ɣaymät tokayäm ed wär təssenäm
ašäl wäl' ässayät wa s-dd-mad-dd-ass Emäli.»

*Tangalt ta n-isuf wi itäjj Mässinäχ
(Luqa 19:11-27)*

¹⁴ Oläs daχ Yisa, innä: «Təmmənəya n-
Mässinäχ, tənifäqqa d-isälan n-ähaləs iyyän dd-
ijjäš ənniyät n-asikəl, ässawäd tekle ɣas, issäɣrä-
dd inaxdimän-net, ij' ehäre-net iket-net jer-
ifassän-näsän i-ad-sär-s äxdəmän; ¹⁵ ikf'-iyyän
səmmos ibəlχan n-oräχ, wa iyyädän, ikf'-e əssin
ibəlχan, wa s-kärad, ikf'-e iyyän n-abläχ; hak
iyyän-däχ, ikf'-e s-a-wa där-togdäh tardast-net
təzzar, ässokä. ¹⁶ Šik-däχ a-s hin-āmmummälat
wa n-səmmos ibəlχan, oräχ-net, irbäx fälla-s
səmmos ibəlχan iyyäd. ¹⁷ Wa n-əssin daχ, ija
šund a-wen-däχ, irbäx fäll-wi-net, əssin iyyäd

day. ¹⁸ Wa n-iyyän n-abläg n-oräg, iglä, iğäš-as anu, təzzar inbäl däg-s a-wa t-ikfa mässi-s.

¹⁹ Āhoja-hin mässi-sän däg-asikəl har ašäl wa dd-iqqäl; osä-dd ɣas, iğrä-dd inaxdimän-net i-ad-has-əjən ălmeđan n-a-wa tän-issägħlaf. ²⁰ Os-e-hi-dd wa n-səmmos ibelxan n-oräg, ăwway day səmmos ibelxan wi dd-irbäx; inna i-mässi-s: <Mässi-ɣ, səmmos ibelxan n-oräg wi hit-tessägħlafäd, əntäned da, ārbaxäg-dd fälla-sän səmmos iyyäđ.> ²¹ Inn'-as mässi-s: <Ehoyd! Āanaxdim ifranän ha tafləst a tāmoosäd; šämad h'-ik tafləst däg-a-wärän əjjət, adiš ad-käy-sägħləfäg a äjjeen. Ǝyyaw ɣayəm edes-in, ad-nahär tedäwit ta jex.> ²² Osä-dd ɖarät-a-wen wa n-əssin ibelxan n-oräg, inna i-mässi-s: <Mässi-ɣ, əssin ibelxan-wi hit-tessägħlafäd, ārbaxäg-dd fälla-sän əssin iyyäđ.> ²³ Inn'-as mässi-s: <Ehoyd! Āanaxdim ifranän ha tafləst a tāmoosäd; šämad h'-ik tafləst däg-a-wärän əjət, adiš ad-käy-sägħləfäg a äjjeen. Ǝyyaw ɣayəm edes-in, ad-nahär tedäwit ta jex.> ²⁴ Iṣräy-dd wa n-iyyän n-abläg, innä i-mässi-s: <Mässi-ɣ, əssanäg a-s käyy emäşsehi a tāmoosäd, tijlubud a wär taddomed, tiləyəd ašəkrəš däg-wär tənferäd härät, ²⁵ jex-ak tuksəda-ta-däg fäl təgled ɣas, əglej näkk-däg, jex anu i-abläg n-oräg wa hit-tessägħlafäd, ənbäläg-t däg-s; ənta da, ərməs təla-näk.> ²⁶ Inn'-as mässi-s: <Käyy wa-hi, erk āanaxdim n-eməssendəd a tāmoosäd! A-s təssänäd a-s tijlubej a wär-äddomej, tiləyäg ašəkrəš däg-wär ənferäg härät, ²⁷ mafäl wär jed ażrəf-in däg-bänk i-ad-ättallägħäg härät fälla-s afäl dd-äqqäläg?> ²⁸ Inna i-äddinät ɖarät-

a-wen, ad-dăg-s ahăgän ablăg n-orăg wa ițtăf, əkfən-t i-wa n-măraw ibelxan. ²⁹ Assiilmădăg-kăwän a-s äwadəm wa ilän hărăt ad-has-iwwad, ijat a-wa ila măšan, wa wărän ila hărăt, ad-dăg-s ättärmăs wăla a-wa ițtăf. ³⁰ <Amăra, amălxon wa-hi, ərməsät-t, təjrəm-t-in dăg-tihay ti n-ajăma wär iha ar tahăla d-ażəmmăkärkəz n-isenän făl tămujrizt.» »

Ăşşäreya wa n-tilkamăt

³¹ Innă șisa dağ: «Aşäl wa dd-mad-iqqəl Ăgg-ăgg-adəm dăg-ălxurmăt-net äddew d-ănjălosăñ-net, ad-ăqqayəm făll-tasăqqaymut-net ta n-ălxurmăt i-ad-imnukəl. ³² Aşäl-en, ad-dd-ăqqaymənät data-s tiwsaten n-ăddunya iket-dăg-năsnăt, izəmmăzley äddinät s-əmmək wa s-izamăzlay amădan tahrut i-ad-ibdəw tihatten d-ișulağ. ³³ Dihen, ad-ăj tihatten daw-axil-net, ăj ișulağ daw-tăsalje-net. ³⁴ Tihatten ti t-əllănen daw-axil-net, ad-hasnăt-ănn ămănokal: <Ęyyăwmăt, kámăted-i n-timəssundəq n-Abbanin, uhənmăt təmmənəya ta hakmăt-ăsmăjnăt Abba a dd-tăxlăk äddunya. ³⁵ Aşäl wa d-ăllužăg, kámăted a hi-ăswăyänän, a-s äffudăg, kámăted a hi-issəswän, a-s hakmăt-ămjareg, tăsbărräkmăt-ahi, ³⁶ a-s ȝălulăg, təssəlsämăt-ahi, a-s ărhinăg, təssəfărmăt-ahi, a-s heg takărmut, jämăt-ahi-dd äsafu.»

³⁷ Afăl inn' ămănokal a-wen-dăg, ad-has-ənnən imaqdalän wi t-əllănen dihen: <Emăli, əmme d-kăy-nənhăy tăllužăd, nəşşəkš'-ik?

Emme d-käy-nənhäy täffudäd, nəssəsw'-ik? ³⁸ Emme hanäg-dd-tämjared har käy-näsbärräk? Emme d-gäluläd har käy-nəssəlsa? ³⁹ Emme d-tärhinäd mey əmme d-təjjäšäd takärmut har hak-in-nəja äsafu?> ⁴⁰ Dihen, ad-hasän-ənn ämänokal: <Äsidätteg-awän a-s hak ässayäg d-jäm a-wen-däg i-iyyän däg-ayətma-g däg-äddunya, kud-däg wa əndärrän däg-sän, šund näkk a-s t-jäm.>

⁴¹ Ad-dd-innäd ämänokal ḍarät-a-wen s-wi wärnen täsalje-net, ənn'-asän: <Käwäned iməlχan ilχan Mässinäg a tämoosäm, əflät dat-i, äkkät temse ta täglälät tämmujnet i-Iblis d-änjälosän-net, ⁴² fäl-a-s käwäned, älluzäg data-wän, wär hi-təssəkšäm; äffudäg, wär hi-təssəswäm; ⁴³ ämjareg-awän, wär hi-täsbärräkäm; gäluläg, wär hi-təssəlsäm; ärhinäg, əjjäšäg takärmut mäshan, wär hi-dd-jem äsafu.> ⁴⁴ Afäl hasän-inna ämänokal a-wen, ad-has-ənnən əntäneq: <Emäli, əmme käy-nənhäy tälluzäd? Emme käy-nənhäy täffudäd, mey gäluläd, mey tämijared-anäg-dd, mey tärhinäd, mey hed takärmut näqqim wär hak-nəkna härät?> ⁴⁵ Ad-hasän-ənn ämänokal: <Äsidätteg-awän a-s ed wär jem a-wen i-iyyän däg-ayətma-g däg-äddunya, kud-däg wa əndärrän däg-sän, šund näkk a-s wär t-jem.> ⁴⁶ Äywa, wihi əntäneq, ad-hin-ətwəjärän däg-tisnant ta täglälät mäshan, imaydalän əntäneq, ad-əjjəšän tämudre ta täglälät.>

*Utär n-asāydar n-Yisa
(Marqəs 14:1-2; Luqa 22:1-2; Exya 11:45-53)*

¹ Ija ɻisa mäjräd-wen-däg ɻas, innä i-inət̄ulab-net: ² «Təssanäm a-s əssin išilan a hin-äqqimänen i-ämudd wa n-Faška-i däg-mad-ättärmäs Āgg-ägg-adəm, itwəsləb fäll-tajəttewt.» ³ Däg-isälan n-a-wen-däg a däg-dd-əžžəmmägän imänokalän n-käl-tikutawen di-nušämän n-İşrayil däg ehän n-Qayäf wa n-ämänokal n-käl-tikutawen. ⁴ Änmännakän di-hen fäll-əmmək wa s-mad-säydarän ɻisa, əjən iman-net däg-ufär ⁵ mäšan, ənnän, wär-ufa ad-äj a-wen däg-ašäl wa n-ämudd i-ad-wär təjj tamdərwayt däg-tamətte.

*Tamädt ta təssənyälät adutän fall-Yisa
(Marqəs 14:3-9; Exya 12:1-8)*

⁶ Ämjarät ɻisa ašäl iyyän däg-taxrəmt ta n-Bitanya i-ehän n-ähaləs s-isəm-net Simyon wa s-käla t-ijräw jəri. ⁷ Ill'-e ɻur-s dihen-däg, əsiyämär däg-edägg wa n-imənsiwän, a-s t-dd-tosa tamädt täwwayät butəl n-adutän lanen ălqim ad-tän-sangal fall-exäf n-ɻisa. ⁸ Ənhäyän inət̄ulab-net a-wen, wär hasän-ijrez, ähnäffen däg-iman-näsän ad-jannen: «Šäyşad yaden! ⁹ Adutän-wi-däg, mafäl wär hin-ənšən, umas ălqim-näsän takute i-tiläqqiwen.» ¹⁰ Ilmädt ɻisa a-wa kittəwän, inn'-asän: «Ma s-naxxäsäm iman n-tamädt-i-däg? Tihusay n-härät, təj'-ahi-t! ¹¹ Tiläqqiwen ya, əllanät ɻur-wän härkuk, a-s ija a-wen, näkk, ilkam ad-käwän-äfläg. ¹² Asängal wa fall-i ja adutän-wi-däg, ašəšwar a

dd-ja i-äddinät däg-isälän n-ämukən n-taɣəssanın i-ażekka. ¹³ Āsidätteɣ-awän a-s edägg däg-ätwäxtäbän isälän n-Ālənžil däg-äddunya-tadäg, ad-däg-s ətwəsuɣəlän isälän n-a-wa təja, i-ad-tät-kittəwän äddinät.»

*Anu n-taɣdärt wa iɣaš Yahudəs
(Marqəs 14:10-11; Luqa 22:3-6; Exya 12:1-8)*

¹⁴ Däg-a-wen-däg, a dd-iggäd Yahudəs Isxaryut wa n-iyyän däg-inətṭulab wi n-märaw d-əssin, ikk' imānokalän n-käl-tikutawen, ¹⁵ inn'-asän: «Ma hi-hakkäm afäl hawän-əssäɣdäräg Yisa?» Āsseḍänän-as käraḍät timərwen n-ärriyal n-ażrəf, əkfän-as-tän. ¹⁶ Ad-itammäg Yāhudəs ɣur-älwāqq-wen-däg i-taşləlt s-hasän-t-ästärmäs.

*Āmudd wa n-Faşka
(Marqəs 14:12-21; Luqa 22:7-14, 21-23; Exya 13:21-30; 1 Kur. 11:23-25)*

¹⁷ Ašäl wa äzzarän n-ämudd wa n-Faşka, däg-tamäkšanät tijelwen-ti wär ha täzża, ənnän inətṭulab i-Yisa: «Ālyalim, əndek diha d-tärhed ad-nəsəssikəy imənsiwän n-ämudd wa n-Faşka?» ¹⁸ Inn'-asän: «Ejjəsät aġrəm, təkkəm ehän n-mändam, tənnəm-as, inn'-ak ālyalim: <täqqän-in, toħaż-dd; ad-səssikəyäg näkk d-inətṭulab-in ämudd wa n-Faşka däg-ehän-näk.» ¹⁹ Jän inətṭulab a-wa hasän-innä Yisa, əglän ad-siməjnun imənsiwän wi n-Faşka. ²⁰ Ij' ehäd ɣas, änġäyma Yisa d-inətṭulab wi n-märaw d-əssin däg-edägg wa n-imənsiwän.

Āsfäkkär-dd Yisa āmaɣdar-net

21 Tamänsawän dihen-däg a-s hasän-innä: «Äsidätteğ-awän a-s iyyän däg-wän a hi-madän-isəssäğdär.» **22** Əkmän-tän iman-näsän a-s hasän-innä a-wen-däg, ad-has-jannen s-iyyän-iyyän: «Älxalim, ajän näkk?» **23** Äwwezäb-asän, inn'-asän Ȳisa: «Wa där-i madän-imzəyyət iji n-äfuss däg-äkoss, ənta a hi-madän-isəssäğdär. **24** Tidət-däg a-s Ägg-ägg-adəm, ad-t-iba ed a-wen-däg a ənnän əlkəttabän n-Mässinäg däg-isälən-net mäšan, amäskoy äwadəm wa t-madän-isəssäğdär! Äwadəm-en, isshäm-as-in, ad-wär dd-iijeş addunya.» **25** Iggäd-dd Yähudəs wa t-madän-isəssäğdär, innä ənta-däg: «Älfäqqi-nin, äwadəm wa s-jänned, adiš näkk?» Inn'-as Ȳisa: «Käyy iman-näk, tənned-tän.»

Tasäktot šaddijät

(*Marqəs 14:22-26; Luqa 22:15-20; 1 Kur. 11:23-25*)

26 Tattän dihen-däg a-s iḍkäl Ȳisa tajəlla, əmmoy i-Mässinäg təzzar, irz'-et, əzun-tät jer-inəṭṭulab-net, inn'-asän: «Uhənät, əksät, a-wa təxəssa-nin.» **27** Iḍkäl-dd dax kara han aman n-lägnäb äxxiimmärnen, əmmoy i-Mässinäg təzzar, ikf'-asän-t, inn'-asän: «Uhənät, əswät iket-näwän; **28** a-wa ašni-nin wa əmoosän ərkawäl n-tassayt ta täynayät d-Mässinäg. Ašni-nin, ad-inxəl däg-təssəba n-tenäşše n-ibäkkədän i-äddinät äjjootnen. **29** Ässiilmädäg-käwän a-s, wär-ilkem ad-əsweğ ad-dd-ijmaqän ara n-lägnäb hundäg har ašäl wa d-mad-aləsäg näkk d-käwaneq tesäse-net, s-älxal äynayän däg-Təmmənəya ta n-Abba-nin.»

*Ilkam ad-ikkuddəl Bəṭrus Yisa
(Marqəs 14:27-31; Luqa 22:31-34; Exya 13:36-38)*

³⁰ Āwwāy Yisa d-inəttulab-net isuhay n-təmmal n-Mässināy dd-əzjarnen əlkəttab wa n-Āżżābur, əglān ḍarät-a-wen, əkkān taḍaqt ta təssidwälät ihəškan wi n-əzzäytun. ³¹ Īwwādān-in dihen ɣas, inn'-asän: «Xorezzəma wa-hi madān-irməs, ad-dd-arəw akuddəl-nawān hahi ehäd-i-däg, tajawādām iket-däg-nawān, təyyəm-ahi-dd näkk ɣas fäl-a-s iktab däg-əlkəttab a-s:

«Ad-əwətäg amäđan, iba-t,
ammähäšnät tihatten iket-näsnät.» »

³² Inn'-asän dağ: «Afäl dd-ənkäräy jer-inəmmuttan, ad-hawān-izaräy s-teje ta n-Galila.»

³³ Iggäd-dd Bəṭrus, innä i-Yisa: «Näkk iman-in, kud äjewädān imidiwān-in wi iyyäđnen iket-näsnä däg, wär mad-äjawädäg, äyyäg-käy, faw!» ³⁴ Inn'-as Yisa: «Āsidätteğ-ak a-s wär mad-äj ekäz kärad iğoran ehäd-i-däg s-wädden takkudeläd-ahi har kärad ihändäggan.» ³⁵ Inn'-as Bəṭrus: «Näkk ɣas, kud-däg tamättant a tħiräg däk-k, wär käy-mad-əkkuddeläg.» Abäraj-wen-däg ija Bəṭrus, a jän dağ inəttulab wi iyyäđnen iket-däg-näsnä.

*Āssayät wa ikkäs Yisa däg-ašəkrəš wa n-Žätsämmani
(Marqəs 14:32-34; Luqa 22:39-46)*

³⁶ Āddew däk-sän Yisa ḍarät-a-wen s-ašəkrəš iyyän iknan asədwal n-ihəškan s-isəm-net Žätsämmani, əwwādān-in ɣas, inn'-asän:

«Xaymät, tăqqəläm-ahi diha-däg, ad-ədələg Mässinäg, əqqələg-kawän-dd.» ³⁷ Işşənkäš-in fälla-sän, əddeew d-Bətrus d-məddana-s n-Zäbdi wi n-əssin; ɣur-ässayät-wen-däg, ad-t-əssəntän iman-net təkma, ixwäl. ³⁸ Innä i-inəttulab wi där-äddew: «Ärəyan iman-in, ärəyan har išwar hi-äba, wär hanäg-iläqqädet edəs.» ³⁹ Işşənkäš-in day fälla-sän a əndärrän, irkäg, əsdäs timme-net əkall, ad-itəddal Mässinäg, ijanna: «Ya Abba-nin, kunta ämmukkän a-wen-däg, səssijəj-ahi tisnant-ta-däg! Hakd a-wen-däg, äjet erhet wa-näk wädden wanin.» ⁴⁰ Iqqäl-dd ɣisa inəttulab-net wi n-kärad, ogäz-tän-dd ətətasän; issənkär Bətrus, inn'-as: «Xas kawäned, indär-awän wäla-däg addär-i tahərəm iyyän n-ässayät ɣas däg-wär kawän-ilxəd edəs! ⁴¹ Ənkärät, ədələt Mässinäg i-ad-kawän-agəz däg-tändärbaten n-Iblis; ägg-adəm, tidət-däg, a-s əsidärhän amişəl n-a äjjeen ähuusken mäshan, igdal-as iba n-äşşahät ntumast-net amişəl n-a-wa irha.» ⁴² Oläs-dd day əsihe wa s-əssin, işşənkäš-in fälla-sän, ad-itəddal Mässinäg, ijanna: «Abba-nin, kunta wär t-illa faw əmmək s-ägləsäg däg-tisnant-ta-däg, adiš, äjet erhet-näk.» ⁴³ Oläs-tän uğəl, ogäz-tän-dd, ij'-asän edəs alägad-wa-däg fäl hasän-indär wäla ad-arən tiştawen-näsän. ⁴⁴ Ifäl-tän day asihe wa s-käraç, idäl day Mässinäg s-əmmək-wənnin-däg. ⁴⁵ Iglä, iqqäl-tän-dd, issənkär-tän, inn'-asän: «Xas kawäned tətətasäm, sinfum härwa? Ənkärät-dd əmära, ässayät n-atärməsin, ohäz-dd. Ägg-ägg-adəm, ad-itwäyđär, ijjəs ifassän n-inäsbäkkadän, ⁴⁶ ənkärät, äglät-anäg;

os'-anāğ wa hi-e-isəssăğdärän.»

*Atärməs n-Yisa
(Marqəs 14:43-53; Luqa 22:47-53; Exya 18:2-11)*

⁴⁷ Wär-issəmdä Yisa tənna n-a-wen-dăğ a-s Yähudəs, wa n-iyyän dăğ-inətṭulab-net wi n-märaw d-əssin da-dăğ, äsiläl tamətte täjjeet dd-äshimaşälän imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-Iṣrayil; əslajän iyyăd tikobawen, ăwwayän iyyăd iboriyän. ⁴⁸ Tamətte-ten-dăğ, ij'-as Yähudəs wa n-ämäydar tamätart dăğ-has-inna: «Ähaləs wa s-hi-tənhäyäm har t-osäsăğ dăğ-idmarän-in, ənta a-s Yisa, ärməsät-t.» ⁴⁹ Osă-dd Yähudəs, oğăd iman-net s-Yisa, inn'-as: «Älfäqqi-nin, jey-ak äsafu!» Osäs-t dăğ-idmarän-net. ⁵⁰ Inn'-as Yisa: «Amidi-nin, äj ya a-wa s-dd-tosed». Tođa tamətte făll-Yisa ălwăqq-wen-dăğ, tərmäs-t. ⁵¹ Iggăd-dd iyyän dăğ-inətṭulab-net, ilbăy-dd tăkoba-net, ištăf-dd sär-s taməzzujt n-akli n-ämänokal n-käl-tikutawen. ⁵² Ixtäl-t Yisa, inn'-as: «Suxəl tăkoba-năk dăğ-titar-net; ere iknäsän s-tăkoba, ad-ämmät s-tăkoba. ⁵³ Äddobex texäre n-Abba-nin ämäradăğ, afäl t-ăgreyx dağ, šik-dăğ a-s mad-sär-i dd-işəmmišəl märaw ajhanän n-änjälosän d-əssin hi-ohägxnen tinahäyen ⁵⁴ măshan afäl ija a-wen, əndek əmmək wa s-mad-itbat a-wa făll-i ənnän änńabitän dăğ-əlkəttabän n-Mässinăğ.»

⁵⁵ Innă Yisa i-tamətte darät-a-wen: «Ajän näkk änaxtaf a ämoosăğ a-s hi-dd-takkäm d-tikobawen d-iboriyän i-ad-hi-tärməsäm?

Wädden hannäyäm-ahi hak ašäl äqqiimäg däg-ehän n-ämudd wa mäqqärän saġreġ, mafäl wär hi däg-s tərmesäm? ⁵⁶ Mäšan, əlmədät a-s a-wa ijän iket-net, ija i-ad-itbət a-wa ənnän ännaabitän däg-əlkəttabän.» Äjewädän inət̄ulab-net iket-näsän, oyyän-t-dd ənta ɣas jer-išənja-net.

*Tebädde n-Visa dat-ässäreġa wa mäqqärän
(Marqəs 14:53-65; Luqa 22:54-55, 63-71; Exya
18:12-14, 19-24)*

⁵⁷ Təlwäy tamətte ta tərmäsät Visa s-Qayäf wa n-ämänokal n-käl-tikutawen-i s-a-s itäjj a-wen-däg äżzimmägħan ɣur-s ālġulam n-Āttawrāt d-inušämän n-Iṣrayil. ⁵⁸ Tamətte-en, ij'-as-dd Bəṭrus alkum šejren har təjjäš ammas n-äxalla n-ehän n-ämänokal n-käl-tikutawen; osädd Bəṭrus, ijjäš ənta-däg, igla äqqima edes i-gärditän, ad-isimäqqul i-ajjal n-tanfust-ta-däg.

⁵⁹ Eggädän-dd imänokalän n-käl-tikutawen d-käl-Sinhidrin[†] wi tirənen ässäreġa iket-näsän, ad-tammägħan i-tajuhe n-bahu ənnän fäll-Visa i-ad-t-siġəwän däg-ässäreġa, sənnəħəjjən-t d-tamättant; ⁶⁰ ənnän fälla-s bahutän äjjootnen mäšan, wär tän-ihha a ibdadän fäll-härät. Eggädän-dd əssin äddinät äjjəyħnen s-bahu, ⁶¹ ad-jannen: «Ähaləs-i-däg, näjjəyha a-s inna, äddobat ad-änd ehän n-ämudd wa mäqqärän n-Mässinäg, idəy-dd iyyän əynayän däg-edägg-net däg-kärađ iśilan.» ⁶² Isl' ämänokal n-käl-tikutawen i-a-wen ɣas, ihä-dd ibdad, imməjräd,

[†] **26:59** 26:59 A-wa ālžamaxxat n-inušämän d-imizärän n-käl-Iṣrayil wa itirən ässäreġa, əntaneq a-s ālqallitän, osażän däg tamətte d-əlxəkum d-äddin.

innă i-Ŷisa: «Ma tənned dăg-a-wa fălla-k itawănnen? Mäjrăd!» ⁶³ Wär t-illa a has-inna Ŷisa. Inn'-as āmänokal n-kăl-tikutawen ālwăqq-wen: «Jarăg-kăy s-idəm n-Măssinăg-i iddărān, lägät-anăg kunta kăyy a-s Älmasex wa n-Rure-s n-Măssinăg.» ⁶⁴ Inn'-as Ŷisa: «Kăyy iman-năk, tənned-tăń; ässiilmădăg-kăy day a-s gur-aśäl-i-dăg, ad-tənhøyäm Ägg-ägg-adəm, äqqiima daw-agil n-Wa ilän tärna iket-net, taləsəm-t day ahänay, iqqal-dd, ifal-dd išənnawän, inay tijäräken.» ⁶⁵ Isl' āmänokal n-kăl-tikutawen i-a-wen-dăg ḡas, ijjăś-t ālhäm, wa-dăg făl, irmăs err n-eräswäy-net, äsğärrawät-t fall-iman-net, innă: «A-wa äskafär, wădden salläm-as a-s äskafär; ma nətajj i-tjuhawen day? Igdăh-anăg a-wa dăg-inna meğ ma tənnäm?» ⁶⁶ Ènnän-as: «Wa ənta, änöhäjja d-tamättant!» ⁶⁷ Ad-fălla-s situfän, dabbăgħän-as, dazzän dăg-s iyyäđ, ⁶⁸ jannen-as: «Hyyaa Älmasex, lulęy ya, tăllägħed-anăg mi hak-istăgħan?»

*Akuddel n-Bəṭrus i-Ŷisa Älmasex
(Marqəs 14:66-72; Luqa 22:56-62; Exya 18:15-18, 25-27)*

⁶⁹ A-s ităjj a-wen-dăg, äqqiima Bəṭrus dăg-təfärre n-ammas n-ăgalla. Tos'-e-hid tăanaxdimt tiyyăt, tənn'-as: «Käyy-i-dăg hannäyăg, kăla tăddewăd d-Ŷisa wa n-Galila?» ⁷⁰ Äkkuddäl Bəṭrus a-wen dat-ăddinät iket-năsän, inn'-as: «Wär-əssenăg a dăg-hi-tăssewälăd.» ⁷¹ Innă Bəṭrus a-wen ḡas, äskătarăš s-emm n-ăgalla n-ehän, tənhäy-t

dax tānaxdimt tiyyāt, ad-janna i-ăddinăt wi t-əllanen dihen: «Hannăyām-t āhaləs-wa-dăg, kăla āddew d-Ŷisa wa n-Năşirät.» ⁷² Ad-itəhhad Bətrus išənnawān d-ăkall, ijanna: «Āhaləs-wa-dăg s-hi-jănnem, wär t-əzzeyăg.» ⁷³ A əndărrän ədarät-a-wen, əkkän-t-dd āddinăt əbdadnen dăg-ammas n-ăgalla-en-dăg, ənnän-as: «Ijmad-t aššak a-s käyy-dăg, iyyān dăg-ăddinăt wi n-Ŷisa, temăslăgt-năk iman-net a tăsdăttet a-wen.» ⁷⁴ Ad-itəhhad Bətrus, ilaqqăn iman-net siha d-siha, ijanna: «Enneğ-awān, āhaləs wa s-hi-jănnem, wär t-əzzeyăg.» Diha-dăg d-innă a-wen-dăg, ad-iwăt ekăz ăgora. ⁷⁵ Iktă-dd Bətrus măjrăd wa s-kăla has-t-ija Ŷisa, a-s has-inna: «Wär mad-iwət ekăz ăgora ašăl-i-dăg s-wădden tăkkuddăläd-ahi har kărađ ihändäggan.» Izjär ədarät-a-wen, ad-ihall a-wa-dăg has-ja tisnant.

27

Tebădde n-Ŷisa dat-Bilatəs (Marqəs 15:1; Luqa 23:1-2; Exya 18:28-32)

¹ Āffaw ɣas, əžžəmmăgħän imänokalän n-kăl-tikutawen d-inušämän n-Iṣrayil, ətṭafān iyyān n-emm dăg-isălan n-iji n-iman n-Ŷisa, ² ərmäsän-t, jän dăg-s tişəm təzzar, əlwäyän-t s-Bilatəs wa n-gəfär.

Imməntăl Yăhudəs i-iman-net (Ijtän 1:18-19)

³ Inhăy Yăhudəs-i t-issăgħdărän a-s aššärexa n-tamăttant a əgħtasän i-Ŷisa ɣas, āmmujrăz a-wa ija; ikk' imänokalän n-kăl-tikutawen d-inušämän n-Iṣrayil, āssogħäl-asän kărađat

timərwen n-ärriyal n-ażrəf wi t-əkfän. ⁴ Os'-en-dd, inn'-asän, «Ofey abäkkad, Yisa, wa jey dāx-ifassän-nāwān, wär t-illa a iğšad.» Ěnnän-as: «Un, ma näkkul? A-wen əşşäşəl-näk.» ⁵ Irmäs Yähudəs ażrəf-ənnin, ijär-asän-t-in dāx-ehän n-ämudd wa mäqqärän təzzar, iglä, ässeläy ayan, ija tärsəm dāx-err-net, imməntäl i-iman-net. ⁶ Ěkkəmen-dd imänokalän n-kältikutawen ażrəf wa hin-ijär mäšan, ənnän: «Wär hanäx-xälal iji n-ażrəf-wa-dāx fäll-wa n-ehän n-ämudd wa mäqqärän, ed ənta a-s ätwäjjän iman n-ähaləs.» ⁷ Ěżżəmmäxän dāx-isälan n-a-wa mad-əjən i-ażrəf-en, ohärän emm, ənnän, ad-sär-s žänşən aşəkrəš n-ähaləs iyyän hin-ižanşen iləkkan, i-ad-umas edägg-en, tiżəska i-imäjarän. ⁸ Dāx-təssəba n-äddäbara-wen-dāx a fäl har aşäl-i-dāx, təfärre-ten-dāx, iwär-tät isəm: «Aşəkrəš wa n-ašni.» ⁹ Āmoos a-wen-dāx jän a ässitbätän a-wa innä ännäbi Yirmiya,[†] a-s innä dāx-əlkəttab-net:
 «Ārmäsän käradät timərwen n-ärriyal n-ażrəf, ālqim-wen-dāx a-s t-ədkädän käl-Iṣrayil, ənta-den-dāx a-wa där-ässagdähän ālqim n-ägg-adəm,

¹⁰ əżżənşän sär-s aşəkrəš wa n-i n-iləkkan s-əmmək wa s-hi-tän-innä Emäli.»

Āmewäy Yisa s-Bilatəs

(Marqəs 15:2-5; Luqa 23:3-5; Exya 18:33-38)

¹¹ Ālwäqq wa dd-ibdäd Yisa dat-Bilatəs wa n-gəfär, issəstän-t, inn'-as: «Ak, käy a-s

† 27:9 27:9 A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Yisa, āloläy dāx-isälan-net sădisät timaq n-awätay dat-tiwit-net.

ämänokal n-käl-Älyähud mey?» Inn'-as Yisa: «Käyy iman-näk, tenned-tän.» ¹² Eggädän-dd imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-Iṣrayil, ad-t-sadlamän siha d-siha măšan, wär t-illa a hasän-inna. ¹³ Innä gəfär i-Yisa: «Ajän käyy, wär səlləd i-tikunen ti fälla-k titwənninen?» ¹⁴ Wär t-təlla tafert dd-təzjarät emm n-Yisa, iqqän a-wen eyäf n-gəfär.

Bāryābbas wa n-emäjj n-iman
(Marqəs 15:6-15; Luqa 23:13-25; Exya 18:39-19:16)

¹⁵ Äzzäman-en, hak ämudd n-Faška, äsiwäyy'-in gəfär u-takärmut wa däg-s təttär tamətte. ¹⁶ A-s itäjj a-wen-däg, ih' ähaləs s-isəm-net Bāryābbas takärmut, isəm-net iyyän Yisa ənta-däg, wär t-illa ere s-wädden issan fällterwidəma-net. ¹⁷ Inhäy Bilatəs tamətte-ta dd-təžžəmmägħat sär-s ɣas, inn'-asän: «Lägħat-tahi, əndek jer-meddən-wi-däg n-əssin wa s-tärham a hawän-t-in-səwwəyyäg? Ma tħassofäam Bāryābbas mey Yisa wa s-itawäんな Ālmasex?» ¹⁸ Ij'-asän Bilatəs asəstan-wen-däg fäl-a-s issan a-s təmğäre n-tismiten-näsän ɣas a fäl ästārmäsän Yisa.

¹⁹ Āqqiima Bilatəs härwa däg-edägg wa däg-iġattäs ässhäreġa a-s dd-täšmašäl hänne-s əwadəm sär-s i-ad-wär-isəmteltil iman-net d-iman n-ähaləs wärän iż-żejjed härät ed tənn'-as, əndħađ, əgdälän-as imänäwnäwän n-ähaləs-en-däg eđəs.

²⁰ Eggädän imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-Iṣrayil, äshħässälän tamətte

i-ad-təttär dāy-gəfär ad-hasän-dd-isəwwəy Bärğäbbas, ämmät ɻisa. ²¹ Oläs day gəfär, inn'-asän: «Əndek jer-meddən-wi-dāy n-əssin wa s-tärham ad-hawän-t-in-səwwəyyāy?» Ənnän-as: «Bärğäbbas.» ²² Inn'-asän Bilatəs: «ɻisa-ş wa s-itawänna Älmasex, ma has-e-ājāy?» Ənnän-as iket-dāy-näsän: «Itwəsləbet fäll-tajəttewt!» ²³ Inn'-asän Bilatəs: «Mafäl, ma iğśad t-äsiinähäßän d-tamättant?» Āsğäyyän day s-ăşşahät: «Itwəsləbet fäll-tajəttewt.» ²⁴ Inhäy Bilatəs a-s wär t-illa a infə mäjräd-net ed, təssəntä tamətte amdərway n-əşşənju xas, idkäl-dd äkoss han aman, ässeräd ifassän-net dat-tamətte təzzar, inn'-asän: «Āhaləs-i-dāy ya ămaydal, tăjjihäm a-s wär dāy-i ədmenän iman-net; oyey jere-wän där-s.» ²⁵ Tənn'-as tamətte iket-net: «Əyya, nərda s-a-wen; ədmənnet iman-net dāy-nāy näkkäned d-ihäyawän-nänäy.»

²⁶ Āswäyy'-asän-in Bilatəs Bärğäbbas, ăswäjja tiwit n-ebärtäk dāy-ɻisa təzzar, ikf'-asän-t i-ad-itwəsləb fäll-tajəttewt.

*Jän əssärdusa ɻisa tekäskäšt
(Marqəs 15:16-20; Exya 19:2-3)*

²⁷ Elwäyän əssärdusa wi n-gəfär ɻisa s-ammas n-ehän wa n-gəfär, iğläyyäläy-t-dd dihen ejhän n-əssärdusa imdan, ²⁸ əkkäsän dāy-s isəlsanet, əssəlsän-t anäkäbba šäggäyä, ²⁹ jän-as ălmät, korona, a-wen, takənbüt şund ta n-imänokalän təzət dāy-isənnanän, jän ălmät tăborit ta n-təmmənukəla dāy-ăfuss-net wa n-ayil, ad-rakkäyän data-s, ɻazzän, jannen-as: «Āmänokal n-käl-Ālyähud, nəj'-ak gärdəbu!»

30 Situfän fälla-s, tihäyän däg-s täborit ta jän däg-äfuss-net, təggatän-t sär-s fäll-eğäf.
 31 Əssəgdähän däg-tekäskäšt ta tän-təslät ḡas, əkkaşan-dd fälla-s anäkäbba-wənnin şäggäyän, əssoğälän-as isəlsa-net təzzar, əglän där-s i-ad-itwəşləb fäll-tajəttewt.

Atwəşləb n-ঁisa fäll-tajəttewt

(*Marqəs 15:21-32; Luqa 23:26-43; Exya 19:17-27*)

32 Əqlan där-s a-s əmmoqqäsän d-ähaləs n-tadäbayt ta n-Qərwan s-isəm-net Simyon; əshəşşälän-t alənji n-tajəttewt ta fäll-mad-itwəşləb ঁisa. 33 Əkkän d-ঁisa edägg s-itawānna: Gälgota, a-wen əlmäyħna-net: «Edägg wa n-akärrkor.» Əwwädän-in edägg-en ḡas, 34 əssärtäyän əssärdusa asməd d-asäfar iyyän ifannäzän tisnant i-ad-has-t-səswən, mäšan, əkräbbät-t ḡas, unjäy sär-s.

35 Əşləbän-t əssärdusa fäll-tajəttewt ḡas, jän tisäxerən i-ad-użanän isəlsa-net jer-iman-näsän; əmoos a-wen a əssiitbätän a-wa s-käla tän-innä ənnäbi iyyän a-s innä:

«Äżunän isəlsa-nin jer-iman-näsän
 jän tisäxerən fäll-anäkäbba-nin.»

36 Əssəmdän a-wen-däg ḡas, əqqimän, jän ənniyät i-ঁisa, 37 əttəytäyän əllox jənnəj-s i-ad-əlmədän əddinät əddälil wa sär-s dd-orawän tamättant. Allox-en, iktab fälla-s:

«A-WA ঁISA WA N-ÄMĀNOKAL
 N-KÄL-ÄLYĀHUD».

38 Aşäl-en, əmizäyyen əssin inaytafän atwəşləb d-ঁisa; ətwäşləb iyyän daw-axil-net,

ätwāslāb wa iyyādān daw-tāšalje-net. ³⁹ Iqqāl Ḳisa tekāškāšt i-ăddināt-wi tikəynen, gaggārānt, siwliwilān iğāfawān-nāsān, ⁴⁰ jannen-as: «Eyyaa, käyy-i innān tāddoobed terāzze n-ehān n-āmudd wa māqqārān taləsād-t edey dāx-kārad iśilan, äxləs iman-nāk ya āmāra! Kunta tidət-dāx a-s käyy a-s Rure-s n-Mässināx, zubbət-dd tajəttewt!» ⁴¹ Ad-đazzān dāx-s dax imānokalān n-kāl-tikutawen d-ālxulam d-Ātṭāwrāt d-inušāmān n-Israyil, jannen: ⁴² «Wādden iğlās ăddināt wi iyyādnen, iğləset ya iman-net āmāra. Ikkəset-dd iman-net fäll-tajəttewt, dihen ad-nəfləs a-s ənta a-s āmānokal n-Israyil; ⁴³ wādden oman s-Mässināx, iğləset-t Mässināx ya āmāra kunta ənta īrh'-e, ed innā, ənta a-s Rure-s.» ⁴⁴ Ǝggādān-dd dax inaytafān wi ätwāslābenen edes-has, ad-t-gaggārān əntaneđ-dāx s-əmmək-en-dāx.

Tamāttant n-Ķisa

(*Marqəs 15:33-41; Luqa 23:44-49; Exya 19:28-30*)

⁴⁵ Ǝlsānāt tihay ārori n-ākall iket-dāx-net wa-dāx n-tarāħut hundāx har tezzar. ⁴⁶ Təjā tezzar ḡas, ăsxārāt Ḳisa s-afälla, innā dāx-tawalt-net:

«Yālloy, Yālloy,

lama sābāxtani?»

A-wen ālmāġna-net:

«Mässi-x Mässināx, Mässi-x Mässināx,
mafāl hi-təyyəd d-iman-in
dāx-tisnant-ta-dāx?»

⁴⁷ Əslän-as āddinät əbdadnen dihen, wär-əfhemän a-wa ijäntta ɣas, ad-jannen: «Säjdät-as, ənnäbi ɻeli a iğarr!» ⁴⁸ Oşäl-dd iyyän däg-sän əlwäqq-wen-däg, issəlmäg täduft təttalät fall-äbori däg-bənegär təzzar, ässok'-et-dd emm n-Visa i-ad-tät-isuməm, infəw-t a-wen däg-fad ⁴⁹ mäšan, ənnän-as imidiwän-net: «Əsləy-as, ăyy'-e ad-nənhəy kunta ad-t-dd-ass ənnäbi ɻeli, ixləs-t.» ⁵⁰ Əsərət Visa dax s-ăşşahät, təzzar, əjmädän-t iman.

⁵¹ Diha-däg d-ijs a-wen a-s ărido wa ibdän edägg n-ämudd wa şäddijän d-wa iknän təşşədje däg-ehän n-ämudd wa mäqqärän da-däg a-s iqqärrawät däg-ammas, wa-däg n-afälla-net har ider-net; ăşkädkäd ăkall, ăşsoren iðayän; ⁵² ămeränät tizəska, ənkärän-dd inəmmuttan n-imumənän ăjjootnen ⁵³ darät-tanäkra n-Visa jer-inəmmuttan. Əjjeyhän āddinät ăjjootnen tän-ənhaynen a-s dd-əjjäšän ayxəm wa şäddijän n-Yärussälam ədarät tanäkra-näsän jer-inəmmuttan.

⁵⁴ Inhäy käbtän iyyän n-käl-Roma d-əssärdusa wi jänen ənniyät i-Visa a-wa ijän d-aşkədkəd wa ija ăkall ɣas, ărmäyän, ad-jannen: «Tidət-däg a-s ăhaləs-i-däg, Rure-s n-Mässinäg.» ⁵⁵ Əbdadnät dax tideden ăjjootnen dihen, əswađnät däg-ijəj däg-a-wa ijän iket-net. Tideden-tin-däg a-s kala ədhälnät Visa, ăddewnät där-s wa-däg n-a ifäl teje ta n-Galila har əntänäted-da-däg; ⁵⁶ h'-enät Märyäma ta n-Muläždaləyät d-Märyäma ta n-ma-s n-Yaqub d-Yusəf, h'-enät dax ma-s n-dägg-Zäbdi.

*Ażəkka n-Ýisa
(Marqəs 15:42-47; Luqa 23:50-56; Exya 19:38-42)*

⁵⁷ Tokäy takkäst ḡas, osä-dd ägg-ehäre iyyän la taġrəmt ta n-Arimata n-anātṭalib n-Ýisa sisəm-net Yusəf. ⁵⁸ Ǝnta-en-däx a ikkän Bilatəs, ittär däx-s turhajät n-ad-dd-ikkəs tafəkka n-Ýisa fäll-tajəttewt, ištär-tät; ird'-as Bilatəs s-a-wen. ⁵⁹ Ikkäs-dd Yusəf tafəkka n-Ýisa fäll-tajəttewt, ikn'-et, issəls'-et tefit ⁶⁰ təzzar, issəns'-et däx-azəkka äynayän s-äru t-iġaš i-iman-net däx-esawäl; äsxäränxarät-t-dd darät-a-wen tähunt mäqqoorät, ätṭubbät sär-s emm n-azəkka təzzar, iglä. ⁶¹ A-s itäjj a-wen-däx, təbdad Märyäma ta n-Muläždaləyät d-tanəmmäxrut-net ta iyyädät, äqqimänät tissənen dat-azəkka-endäx, hannäynät a-wa ijän iket-net.

⁶² Āba Ýisa däx-ašäl wa n-dat-wa d-siməjnun käl-Ālyāhud i-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat. Ašäl wa ilkämän i-wen n-əssəbət wa n-täsonfat, əkkän imänokalän n-käl-tikutawen d-käl-faris Bilatəs, ənnän-as: ⁶³ «Amänokal-nänäx, nəkittəw a-s äwadəm wa iśinməšrəyän äddinät, a-s iddär, innä, afäl t-āba, kärad išilan darät-tamättant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan. ⁶⁴ Närha däx-k, ad-səwwəjjəd ənniyät i-azəkka-net hundäx har akəyən kärad išilan-win-däx s-innä, dihen, wär mad-akrən inətṭulab-net tafəkka-net, əffäṛän-tät təzzar, ənnən i-tamətte a-s inkär-dd jer-inəmmuttan. Afäl jän a-wen, ad-tajär tanməšrayt ta jän ta ija ənta iman-net.» ⁶⁵ Inn'-asän Bilatəs: «Ājät a-wa s-tärhäm. Ǝnhəywät, härät däx-əssärdusa-dədi,

səwwəjjəm-tän ənniyät i-ażekka s-əmmək wa s-tärhäm.» ⁶⁶ Ekkän ażekka, əssəbdädän data-s əssärdusa təzzar, əknän-t ăṭabbu i-ad-wär-itədubut ăwadəm wäl' iyyän arr-net.

28

*Inkär-dd Ỹisa jer-inəmmuttan
(Marqəs 16:1-11; Luqa 24:1-12; Exya 20:1-10)*

¹ Täbboqqät.tifawt n-ašäl wa n-darät wa n-əssəbət-i n-täsonfat ɣas, təkka Märyäma ta n-Muläždaləyät ażekka täddeew d-Märyäma ta iyyädät n-tanəmmäɣrut-net. ² A əndärrän, äzzubbät-dd änjalos n-Emäli dd-ifalän išənnawän, aškädkäd ăkall s-ăşşahät, ăşyärarad-in tähunt ta härät emm n-ażekka, ăqqima fälla-s. ³ Änjälös-i-däɣ, ăsimäɣmäɣ šund essam, jan isəlsa-net təməlle-i-däɣ mäqqärät. ⁴ Ija a-wen ɣas, jän əssärdusa wi jänen ənniyät i-ażekka tarəmmex̩-ta-däɣ fäl dd-hän ăbbunbäyän šund ămmun.

⁵ Imməjräd änjalos i-tideden, inn'-asnät: «Wär tärmeğmät; əssanäɣ a-s Ỹisa wa ătwäsläbän fäll-tajettewt a-s tammäɣmät; ⁶ äbas t-illa diha, inkär-dd jer-inəmmuttan s-əmmək wa s-tän-innä, əyyäwmät, ənhəymät edägg wa s-käla däɣ-s insa. ⁷ Šəwənkətmät ămära, təjəmät isälan n-tanäkra-net jer-inəmmuttan i-inət̩ulab, tälläɣätmät-asän day a-s ăzzarawän iket-näwän s-Galila ed dihen-däɣ ad-t-mad-tənhəyäm. Ənta-den-däɣ mäjräd wa s-dd-ămešäläɣ i-ad-hakmät-t-in-səssiwədäɣ.»

⁸ Fälنät šik azəkka, tărtay-asnăt tarəmmeyt d-təmğäre n-tedăwit, ošalnăt i-ad-əjənät jänät isălan dăx-inət̄ulab-net. ⁹ Wär t-illa a hin-əjrahnăt a-s hasnăt-dd-ilkăd ɻisa iman-net, ij'-asnăt əsafu. Ohäznăt-t-dd, ərkägnăt data-s, ad-timəllutnăt i-iđarän-net, xăbbădnăt-t. ¹⁰ Inn'-asnăt: «Wär tərməymät, əqqəlmät ayətma-ɣ, tənnəmät-asän a-s, əzzaräx-asän s-teje ta n-Galila-i-dăx hi-mad-ənhəyän.»

Utăr n-akuddəl n-tanăkra n-ɻisa jer-inəmmuttan

¹¹ Härwa hanăt zăbo, əglanăt a-s əkkăn əssärdusa wi jänen ənniyăt i-ažəkka aχrəm, əwwayän isălan n-a-wa ijän iket-net i-imänokalän n-kăl-tikutawen. ¹² Əslän imänokalän n-kăl-tikutawen d-inušämän n-İşrayil i-isălan-win-dăx ɣas, ənqəymän făl a-wen. Inkăr əlžamaxăt-năsän ɣas, əkfän azrəf əjjeen i-əssärdusa təzzar, ənnän-asän: ¹³ «Ere kăwän-issəstänän, ənnät-as: osän-anäx-dd inət̄ulab n-ɻisa s-ehăd, nət̄as, okärän tafəkkənet, əglän dăr-s.» ¹⁴ Ənnän i-əssärdusa: «Afăl əjjăšän isălan gəfär, ad-t-nəsəsmăd fălla-wän, tăxləsäm.» ¹⁵ Ärmäsän əssärdusa azrəf-năsän, əglän dăx-əşşäxəl-năsän, jän a-wa hasän-ətwənnän. Ämoos a-s isălan-win-dăx a əfləsän kăl-Älyăhud har ašäl-i-dăx.

Āmašal wa măqqärän issăxylăf ɻisa inət̄ulab-net

(*Marqəs 16:14-18; Luqa 24:36-49; Exya 20:19-23; Ijitän 1:6-8*)

16 Эkkän inət̄ulab wi n-māraw d-iyyān tađayt ta hät teje ta n-Galila hasän-ija ȳisa tasəssihärt, ogäzän-t-in fälla-s. **17** Enhäyän-t ȳas, ārkägän-as, ad-t-ȳabbädän măšan, hakd a-wen-däx, han-tän iyyäd däx-s janen äššäk.

18 Ohäz-dd ȳisa ālžāmayät wa n-inət̄ulab-net, inn'-asän: «Wär t-illa jer-išənnawän d-äkall a-s wädden əjrawäx fälla-s tärna; **19** a-wen-däx a fäl āmära, äglät; äkkät tiwsaten n-äddunya iket-däx-näsnät, sət̄uləbäm däx-snät äddinät, səlmägäm-tän däx-aman s-isəm n-Abba d-Rure-s d-Unfas Šäddijän, **20** säxrəm-tän amišəl n-a-wa s-hawän-omäräx iket-net. Näkk-da, ad-där-wän äddewäx, ədhalađ-käwän hak ašäl har təmdəw äddunya.» Amin!

**Ălənžil n-Yisa Ălmasesx: Kitab Ălmuqăddăs
Tamasheq: New Testament**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tamasheq)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
b95f369b-a236-5ca8-8cab-11f74279d73c